

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 14 december 2009 kl. 14.00*§ 2 Interpellation om otillräckligt stöd till elever med neuropsykiatriska diagnoser, NPD (nr 2009:34)*

Anförande nr 1

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till det utdelade skriftliga svaret.

Anförande nr 2

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tackar för svaret. Först vill jag säga att det har smugit sig in ett fel när det gäller diagnosnamnet. Det ska heta NPF-diagnoser, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, och inget annat.

Jag finner svaret lite märkligt. Av svaret förefaller det som om jag har sett två individuella fall i medierna om missnöje med skolors åtgärder och därmed drar den generella slutsatsen att Stockholms stad inte tillräckligt kan hjälpa elever i behov av särskilt stöd. Så är det inte riktigt. Det är snarare så att mig veterligen har inte något fall fått så stor uppmärksamhet någon gång tidigare utan att någon ansvarig har reagerat. Det är ett väl dokumenterat fall som DN har granskat. Det ligger många länkar på Internet om fallet. Inget hände trots att alla turerna var kända. Den fråga som jag anser som viktigast är: Vem bär ytterst ansvaret när en elev råkar så illa ut?

Jag tänker hoppa över de flesta turerna i fallet Fredrik, fingerat namn, med dubbel-diagnosen autism och adhd. Det mesta är känt. Men jag vill nämna något om bakgrunden. Efter många tuffa år på sin hemskola i södra Stockholm kantade av slagsmål och mobbning erbjöds Fredrik, efter omfattande kritik från Skolinspektionen, en plats på S:t Örjans resursskola. Där gick han i tre år, och allt fungerade bra. Men i vintras beslutade hans hemskolas rektor att säga upp avtalet med S:t Örjan. Fredrik blev sjuk och orkade inte gå tillbaka till den skola där mobbning och bråk hade förekommit. Han sjukskrevs av en läkare på barn- och ungdomspsykiatri, BUP. Då hotades föräldrarna med vite eftersom alla elever har skolplikt. Det har de förvisso, men skolmiljön måste också vara sådan att kvaliteten är av ett sådant slag att eleven orkar gå där.

Jag ställde tre frågor i min interpellation. En var: Anser du att stadens budget när det gäller såväl elever med NPF-diagnoser som andra elever i behov av särskilt stöd står över barnkonventionen, det vill säga barnets bästa? Den frågan fick inget svar. Men senare kom ett svar från Riksförbundet Attention som skrev: Att ignorera en elev som på grund av funktionshinder behöver stöd bryter mot barnkonventionen och bäddar för en livslång tragedi för de drabbade familjerna.

Min andra fråga var: Är det din uppfattning att en rektor bör få ställa sig över läkares och specialpedagogers utlåtanden? Där lyder svaret att läkaren gör en medicinsk bedömning, men en medicinsk bedömning och diagnos är inte en upplysning om vilket pedagogiskt stöd eleven behöver. Det ger rektorn, och det stämmer. Men

rektorn ska i samspel med vårdnadshavare och eventuellt BUP komma fram till vad som är bäst för eleven, vilket tydligen inte skedde i det här fallet. Vad händer om rektorn gör en pedagogisk felbedömning? Vem tar då ansvaret? Det är huvudfrågan. Borde det inte vara politikerna och ytterst skolborgarrådet? Vi bör också fråga oss om det hade blivit annorlunda om ansvaret för grundskolorna hade legat kvar ute i stadsdelarna.

Nej, det hände ingenting, och artiklarna på DN:s nätupplaga blev fler och fler. Där kan vi läsa om Skolinspektionens skarpa kritik vid två tillfällen, om sju biträdande rektorer som slutat på Fredriks skola och om lärarnas skrivelse till utbildningsförvaltningen om att de inte fick tala med Skolinspektionen. Inget hände förrän Riksförbundet Attention, en intresseorganisation för personer med stora som små funktionsnedsättningar som adhd, autism, Tourettes syndrom med mera, den 30 september anmälde utbildningsförvaltningen för diskriminering. Först efter Attentions agerande och DN:s omfattande granskning reagerar skolborgarrådet.

Fallet Fredrik rimmar illa med ert vallöfte om att inga elever med särskilda behov ska falla mellan stolarna. Hur och var får dessa elever sin undervisning när de inte får komma till S:t Örjan?

Min tredje fråga handlade om ekonomiska resurser. Edholm öppnar nu för stora förändringar av stödsystemet och medger att stödet till elever med särskilda behov har stora brister och måste ses över i grunden. Mer om detta kommer Edholm nog att berätta nu, men jag vill veta vem som ytterst bär ansvaret när något som i Fredriks fall inträffar. Det kan väl i det här fallet inte vara rektorn eftersom denna inte förefaller ha följt er valmanifest, nämligen att friheten att välja skola ska omfatta alla, även barn som är i behov av stora stödinsatser?

Anförande nr 3

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Som Eivor Karlsson säkert vet är det svårt för mig att kommentera enskilda fall. Det jag däremot kan säga är att i sådana här fall är det enligt skollagen rektorn som är ansvarig för placeringar. Vi har fritt skolval i Stockholm i dag, men man kan inte välja till S:t Örjan, för det är olagligt att göra på det sättet. Rektor bär ansvaret. Sedan är det klart att Eivor Karlsson har rätt i att det också finns ett politiskt ansvar i den här typen av fall, men när det gäller placeringar är det rektor som är ansvarig. Man måste följa skollagen. Det är fullkomligt självklart. Det gäller också oavsett ekonomiska konsekvenser.

Stockholms stads skolor får ganska sällan kritik av det här slaget. Det är rätt sällan i den här typen av enskilda fall som skolor får så pass hård kritik som Solbergaskolan fick i det här fallet.

Det som kommer att hända framöver är att vi får en förändrad skollag som jag ser fram emot. Jag tror att det är bra. Den kommer bland annat att innebära att man som förälder kommer att kunna överklaga åtgärdsprogram. I dag finns det skolor som helt enkelt inte är tillräckligt duktiga på att göra åtgärdsprogram till barn som behöver olika typer av stöd. Det kan vara alltifrån lättare former av stöd till sådant som är väldigt avancerat.

Här i Stockholm ökar vi nu på den här centrala potten med pengar från ungefär 60 miljoner till 130 miljoner. Vi kommer också att se över stödsystemet när det gäller barn i behov av särskilt stöd.

Eivor Karlsson och jag har diskuterat den här frågan tidigare, och det handlar hela tiden om en avvägning mellan hur stort ansvar en enskild skola och en enskild rektor ska ha för barn i behov av särskilt stöd och hur stor del av det här ansvaret man ska lägga centralt i staden. Den avvägningen är väldigt viktig. Vi vill ju ha en skola, och det tror jag Eivor Karlsson också håller med om, som är en inkluderande skola och som klarar av att möta varje elevs behov. Samtidigt måste man inse att det finns barn som är i behov av särskilda insatser, ibland i det lilla och ibland i det stora. Det är den här avvägningen som rektorerna står inför varje dag.

Vi kommer också att se över detta med barn i behov av särskilt stöd eftersom lagstiftningen förändras vad gäller fristående skolor. Under nästa år kommer det att bli en ganska omfattande utredning för att se hur vi kan stötta barn bättre än i dag.

Anförande nr 4

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag håller naturligtvis med om att det är rektorn som i vanliga fall har avgörandet, men i det här fallet gick det alldeles för långt kan man tycka.

I Attentions pressmeddelande, som låg till grund för den här anmälan, sade de att det fanns en pott på 60 miljoner kronor som ska gå till elever med särskilda stödbehov. Men rektorerna kan bara få bidrag för till exempel blinda eller döva eller elever som är placerade i socialtjänsten och inte för de här barnen med NPF-diagnoser. Det tyckte Attention var oacceptabelt.

Jag tycker ändå att det är lite märkligt hur man går till väga när det gäller barn med behov av särskilt stöd och att politiker reagerar så olika vid olika tillfällen. Sommar- en 2007 pågick det en kamp i Stockholms stad mellan en då sjuårig pojke, hans föräldrar och rektorn vid den kommunala skolan där han var inskriven. Rektor- en krävde att han skulle gå i den skolan eftersom det blev billigare. Pojken var med både bild och namn i tidningen, så jag kallar honom Adam, ett fingerat namn. Expressen hade i en rad artiklar skrivit om föräldrarnas kamp för att Adam skulle få komma till en skola som specialiserat sig på Aspergers syndrom, men utbildningsförvaltningen i Stockholms stad såg ingen anledning att gå föräldrarna till mötes.

Så småningom reagerade politiker mot rektorn som vägrade låta sjuåringen få välja skola. Ert borgarråd sade vid en intervju: Alla barn, inklusive Adam, har rätt att välja skola. Våra löften gäller, och tjänstemännen ska rätta sig efter dessa. Expressens journalist sade då till borgarrådet: Många av våra läsare hör av sig och säger att borgarna sviker sina vallöften. Vad är din kommentar? Borgarrådet svarade: Det handlar naturligtvis om trovärdighet. Det vi har lovat och satt på pränt går inte att tolka på annat sätt än att det ska omfatta alla, även barn som är i behov av stora stödinsatser. Våra löften gäller, och tjänstemännen ska rätta sig efter detta. Det var 2007, och Adam fick sin specialskola.

Frågan är om man kan hålla ett vallöfte om inte rektorn eller tjänstemännen följer det. Å ena sidan tvingas många rektorer att hålla en mycket stram ekonomi. En del har inte råd att skicka de här eleverna till S:t Örjan. Å andra sidan finns det rektorer som uppenbarligen, som i fallet Fredrik, borde göra det. Jag tycker att det rimmar illa med ert vallöfte. Hur kan det vara så olika vid olika tillfällen?

Anförande nr 5

Borgarrådet E d h o l m (fp): Svaret på den sista frågan är naturligtvis att detta beror på att det är väldigt svåra avvägningar. Rektorn gör en pedagogisk avvägning utifrån de problem eller funktionshinder som ett barn har, medan läkare och annan personal har en annan roll och politiker har en tredje roll. Jag kan bara konstatera att valfrihet råder i Stockholm i dag med ett enda undantag, och det är just S:t Örjans skolenhet som är en speciell enhet inom Stockholms stad dit man inte kan välja. När det gäller placeringar är det rektorn som är ansvarig.

Jag tror att man gör det för lätt för sig om man säger att det enbart handlar om ekonomi, för det gör det inte. De här olika personalkategorierna och föräldrarna kan också ibland ha olika uppfattningar om vad som är rätt eller fel. Det gör det svårt. I de allra flesta fall finns det en gemensam uppfattning om vad som är rätt för en enskild elev, men ibland går saker och ting snett. Det var det som hände i Solbergaskolan. I Solbergaskolan fanns det inga ekonomiska skäl för skolan att säga nej till den här placeringen, utan det var en pedagogisk bedömning som rektorn gjorde. Den fick hon också skarp kritik för först från Skolverket och sedan från Skolinspektionen. Jag tror att man ska akta sig för att enbart göra det till en ekonomisk fråga.

Nu kommer den budget för barn i behov av särskilt stöd som finns centralt i staden, och som rektorer kommer att kunna söka från, att utökas till att omfatta även de diagnoser som Eivor Karlsson talar om. Jag tycker att det är bra, men jag tror att vi kommer att se den här typen av interpellationsdebatter även i framtiden just för att det här är extremt svåra frågor. Stockholms stad satsar mer pengar på sin skola än någon annan kommun i Sverige, men det handlar inte enbart om ekonomi. Det handlar också om vilka värderingar man har och vilka åtgärder som man vidtar, och där råder det ibland delade meningar.

Anförande nr 6

E i v o r K a r l s s o n (mp): Rektorn ska göra den pedagogiska bedömningen, men som jag sade i det första inlägget kan rektorn mycket väl göra en felbedömning någon gång, precis som alla andra. Då borde man kunna rätta till det här. Då skulle man även kunna ta hänsyn till BUP:s och föräldrarnas synpunkter för att komma till rätta med det hela.

Min tredje fråga handlade om huruvida ni tänker tillföra ekonomiska resurser. Den fick jag inget svar på. På två år har S:t Örjan tappat var femte elev, och det är mycket. Inför höstterminen i år skulle man dra ned 20 tjänster på S:t Örjan. De här barnen med sina diagnoser finns ju kvar. Vad kommer ni att göra för att de ska få en så bra skolgång som möjligt?

Anförande nr 7

Borgarrådet E d h o l m (fp): Vi mer än fördubblar den här budgeten. De pengarna kommer att kunna användas av en rektor, och de beviljas inte bara till placeringar på S:t Örjan. De beviljas även till verksamheter inom den egna skolan. Det är inte så att de barn som inte går på S:t Örjan inte får något stöd alls. Vi har ganska många särskilda undervisningsgrupper runt om på våra kommunala grundskolor. Rektorer tenderar också att sköta en hel del av den här verksamheten själva. Ibland är det säkert fel. Det är jag också helt övertygad om, men det är väldigt svårt för en politiker att gå in och göra avvägningar om enskilda barn. Det måste rektorerna göra. Rektorerna måste göra det i samarbete med föräldrar och annan expertis på området.

Jag tror att Stockholm säkert kan bli mycket bättre på det här området, men jag är helt övertygad om att vi redan är ganska bra när det gäller de här barnen i Stockholm. Jag är helt övertygad om att de här extra medlen kommer att vara bra för detta. Framför allt kommer den utredning som ska göras under 2010 att visa hur vi kan gå vidare för att ha så bra verksamhet för varje enskilt barn som faktiskt är möjligt. Vi är en stor stad. Vi har möjligheter att ha verksamheter som Bamse språkförskolor eller olika typer av verksamheter inom S:t Örjan för autistiska barn till exempel som inte går att ha i andra kommuner därför att de helt enkelt är för små. Vi har en möjlighet att både ha en bredd och en spets, och det ska Stockholm också ha.

§ 4 Interpellation om minskande kulturpengar i stadsdelarna (nr 2009:39)

Anförande nr 8

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tackar för det utdelade svaret, även om Madeleine inte väljer att svara direkt på frågorna. I stället kommer hon med det här lite ovidkommande men kanske ändå rätt häpnadsväckande påståendet att kulturbudgeten har ökat med 151 miljoner sedan 2006. Det är svårt med siffror, och det är svårt att hitta rätt. Om man läser stadens egen tryckta kulturrapport kan man se att det står att stadens kulturkostnader netto år 2006 var 1 096 miljoner. År 2007 var de 1 055 miljoner, år 2008 var de 1 058 miljoner. I kulturrapporten 2009 väljer man att inte räkna siffrorna på samma sätt, men om man lägger ihop motsvarande siffror blir det 1 084 miljoner. Då undrar var dessa 150 miljoner kommer ifrån.

I den här kulturrapporten för 2009 står det också att stadsdelarna har använt 18 miljoner under 2009. Vi vet att fullmäktige tilldelade stadsdelarna 60 miljoner. Då kan man misstänka att eftersom stadsdelarna har en så väldigt bantad budget blir de tvungna att omfördela. Det mesta av deras medel är ju också bundna i pengsystem och upphandlingar. Däremot anses kulturpengarna vara lite fria. Man kan hantera dem på ett annat sätt. Jag är lite förundrad över att kulturborgarrådet är alldeles obekymrad över det här och över de stora skillnaderna mellan stadsdelarna.

Här står faktiskt en intressant felskrivning i svaret. Det står att jag undrar om borgarrådet är beredd att ”skärpa motsättningarna”. I interpellationen står det ”skärpa målsättningarna”. Men faktum är ju att det är just motsättningarna mellan stadsdelarna som skärps med de här skillnaderna. De skärps också mellan människorna i ytterstaden och i innerstaden. Jag beklagar att borgarrådet väljer att ignorera detta. Jag skulle gärna vilja veta lite mer om hur hon ser på frågan om kulturens roll i stadsdelarna och likheten mellan medborgarna i staden.

Anförande nr 10

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tycker att det viktigaste när man tittar på Stockholms stad och vår kulturverksamhet är att fundera över vad man får och inte över vem som ger. Det viktigaste i stadsdelsnämndernas kulturverksamhet är i hög grad att se till att barn och unga i stadsdelarna kommer i åtnjutande av kultur eftersom vi anser oss veta att barn och unga inte kan röra på sig så mycket över staden. Därför har fokus i det här svaret lagts på att beskriva vad som nu sker i staden när det gäller barns och ungas tillgång till kultur. Där ser vi glädjande nog att samarbetet mellan skola och kultur äntligen har kunnat institutionaliseras på ett väldigt bra sätt i Kulan. Det har också lett till väldigt bra resultat. År 2008 var det 7 000 fler barn som fick besök av den professionella kulturen eller deltog i detta under skoltid jämfört med dessförinnan. Även i förskolan fick 96 procent av alla barn kontakt med scenkonst.

Det är en väldigt viktig utgångspunkt för mig. Stockholmarna bryr sig nog inte så förfärligt mycket om huruvida pengarna utdelas från stadsdelsnämndens kassa eller från kulturnämndens kassa. Alla pengarna kommer ju ur deras egen kassa från början. Det viktiga är vad som finns. När man tittar över vad som finns förefaller detta vara till fyllest. Alla dessa besök som barn och unga gör hos den professionella kulturen är väl fördelade över staden.

Anförande nr 11

A n n M a r i E n g e l (v): Ni har ju fått uppfinna hjulet på nytt här, Madeleine. Det fanns ett bra samarbete mellan skolorna och stadsdelarna när ansvaret för skolorna låg på stadsdelsnämnderna. Pengarna fanns i stadsdelsnämnderna, och det fanns kultursekreterare. Det blev en jättestor dipp 2007 – det vet du också – när skolorna inte ens beställde för de pengar som fanns tillgängliga i staden för det, eftersom man saknade förmedlare.

Sedan har ni, glädjande, försökt ta tag i det här och håller på att skapa detta Kulan, vilket är jättebra. Men man är fortfarande inte ens uppe i 2006 års siffror. Det är väl inte så mycket att berömma sig av. Det är jättebra att det blir av, men det är det detta handlar om. Det handlar om att om staden avsätter 60 miljoner kronor för kultur i stadsdelarna och stadsdelarna använder 18 av dem borde det bekymra kulturborgarrådet. Det är inte heller bara barn och unga som har rätt till kultur, utan det handlar mycket om det lokala föreningslivet också.

Vi minns väl alla diskussionerna, initierade av ditt parti, som handlade om att stadsdelarna snodde pengar från skolorna till annat. Sedan visade det sig att de inte gjorde det. Det visade sig när man flyttade över skolorna till utbildningsförvaltningen. Stadsdelarna hade tvärtom skjutit till pengar. Här måste man väl säga att stadsdelarna snor pengar från kulturen till annat. Tycker inte du att det är ett problem, Madeleine?

Sedan undrar jag också över de lokala idéerna som man har med en peng till varje barn där man har 500 kronor per barn på Östermalm och 100 kronor per barn på Södermalm. Skapar inte det en skillnad mellan barnen här i staden som inte är riktigt vad vi skulle önska på kultursidan? Det vore bra om du kunde prata om just stadsdelsnämnderna och deras kultursatsningar och inte utbildningsförvaltningens kultursatsning i det här sammanhanget.

Anförande nr 12

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vi har stadsdelsnämnder i Stockholm, och mig veterligen står Vänsterpartiet bakom detta. I det måste det ingå att det finns något beslutsutrymme, någon prioritering och någon kunskap som ryms i stadsdelsnämnderna som vi allvetande politiker i denna sal inte har. Det är det som gör att det finns en möjlighet för stadsdelsnämnderna att prioritera olika saker inom sina olika budgetar. Jag ställer mig frågande till att vi i den här salen ska säga exakt hur mycket av pengarna i en viss stadsdel som ska gå till detta, för då behöver vi faktiskt inga stadsdelsnämnder. Det är klart att prioriterar man så att barn och unga i stadsdelarna inte får åtnjuta kultur antingen genom Kulturskolan eller genom skolan tycker jag att vi har ett väldigt stort problem.

Men om det är så att man lägger upp verksamheten på ett annat sätt som medborgarna i den stadsdelsnämnden är nöjda med eller efterfrågar tycker jag inte att vi behöver vara så fruktansvärt upprörda över detta så länge vi har en väl fungerande kulturell infrastruktur i Stockholm, och det kan jag konstatera att vi har med tanke på hur många barn och ungdomar som deltar i och får ta del av den professionella kulturen.

Anförande nr 13

A n n M a r i E n g e l (v): Nu tror jag inte att alla medborgare är så väldigt nöjda här i staden, särskilt inte i alla de stadsdelar där det förut fanns pengar till lokalt föreningsliv, till lokala kulturhus och till lokal kulturverksamhet som inte finns längre. Det är verkligen ett annat ljud i skällan nu från er än när det handlade om att ni trodde att skolornas pengar användes till annat. Jag har arbetat länge i en stadsdelsnämnd, och jag är fullt medveten om att man måste göra lokala prioriteringar.

Men det är lite bedrövligt när de förefaller som om alla måste prioritera bort just kultur därför att kulturpengarna är pengar som inte är bundna i system. Det är problemet i stadsdelsnämnderna. På grund av er politik, måste man väl säga, är nästan alla pengar uppbundna i pengsystem och upphandlingar som gör att dem måste man ha. Sedan kommer då den så kallade icke-lagstadgade verksamheten, och dit hör kultur. Jag tillhör dem som tycker att det är synd att det inte finns någon lag om att man måste ha kultur, men nu är det i alla fall så här. Det gör att kulturen får stryka på foten. Då tycker jag att du som kulturborgarråd inte ska tala om för stadsdelarna vad de ska göra, men du måste se att det här är ett strukturellt problem.

Om det är fullmäktiges önskan att 60 miljoner kronor ska användas till kultur i stadsdelarna är det väl lite beklagligt att de bara använder 18. Jag tror inte att det kan kompenseras med att det finns andra system. De har inte tillförts mer pengar, tvärtom. Det finns inte någon ökning på något annat håll som väger upp det här, utan de pengarna går till annat i stadsdelarna som säkert är väldigt nödvändigt. Jag tycker att det här är ett strukturellt problem och du borde visa lite större intresse för det. Du svarade inte heller på frågan om det här med skillnaden när det gäller förskolepengen till kultur. Har du någon åsikt om det eller tycker du att det är helt och hållet deras sak?

Du säger att medborgarna är nöjda med det. Jag vet väldigt många som inte alls är nöjda med det här. Förut såg de att deras barn i förskola och skola fick väldigt mycket mer kultur än de får i dag. På sikt kanske det här med Kulan kan utvecklas till något bra men ännu har de inte fått mer än vad de hade tidigare. Det är väldigt många som saknar sina kultursekreterare. Man kanske kan göra det i en annan form, men som det ser ut i dag saknas den här kulturen i stadsdelarna. Det tycker jag att du ska ta på allvar som ansvarig för kulturen i hela staden. Du är ju inte bara innerstadskulturborgarråd, hoppas jag.

§ 5 Interpellation om kristdemokraternas och den borgerliga alliansens svek mot de äldre och den totala avvecklingen av servicehus i Stockholm (nr. 2009:40)

Anförande nr 14

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag ber att få hänvisa till det avgivna svaret.

Anförande nr 15

T o m a s R u d i n (s): Ordförande! Tack för möjligheten att få tala å Leif Rönngrens vägnar! Tack också för svaret som har kommit oss till del! Det finns en springande punkt i det här svaret som jag tycker är viktig att få förtydligad. Det gäller den första frågan i interpellationen, nämligen vart tog löftet om att behålla servicehusen vägen. I den förra valrörelsen var det här frågan väldigt i ropet beroende på att vi under den förra mandatperioden hade haft en diskussion om servicehusen vara eller inte vara. Efter många protester runt om staden beslutade vi socialdemokrater för att bromsa omvandlingen av servicehusen och i stället behålla dem. Vi uppfattade den våg av oro som fanns bland äldre för att de här servicehusen skulle försvinna på ett eller annat sätt. Man var nöjd med den boendeformen, och man kände trygghet med de här servicehusens funktioner.

Detta var också uppe till debatt i valrörelsen, och då gick Kristdemokraterna med flera andra borgerliga partier ut och sade att servicehusen skulle få vara kvar. Det var ett vallöfte. Det blev väldigt omdiskuterat. Jag hade själv debatter på flera serviceboenden om det här. Det var inte svårt att reda ut i valrörelsen efter som det var så klara besked.

Men nu när servicehusen är på väg att läggas ned och i stället omvandlas till så kallade trygghetsboenden har folk blivit oroliga. Man ser att servicehusens funktion inte kommer till sin rätt i den här nya formen. Man känner också att det hela bygger på den synen att boende skulle vara någonting som man kan efterfråga. Det är ju i stället någonting som många människor som bor i de här servicehusen behöver och upplever att de har fått av staden. Det handlar om något slags ordnad form för sitt boende som ger möjlighet till tryggt boende, tillsyn dygnet runt och fritidsaktiviteter. Den här formen är väldigt viktigt.

Nu är debatten i full gång, och väldigt många äldre är oroliga. Vi får massor av rapporter från servicehusen runt om i staden om hur man är både irriterade och oroliga för att servicehusen är på väg att läggas ned.

Den huvudfråga som vi vill ha besvarad är egentligen: Vart tog löftet om att behålla servicehusen från valrörelsen vägen? På vilket sätt menar ni att dessa trygghetsboenden uppfyller de krav och kvalitetsvillkor som servicehusen i dag uppfyller? Vi tycker nämligen att det finns en hel del i den här nya boendeformen som inte går att jämföra med servicehusens i dag väldigt trygga bemanning och kvalitet.

Anförande nr 16

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Vart tog löftet om att behålla servicehusen vägen? Jag läste nyligen ett protokoll från Hägersten–Liljeholmens stadsdelsnämnd. Ni hade ett möte i september i år. Äldreomsorgen visade fortfarande underskott, skrev oppositionen i sin reservation. Vidare stod det att antalet korttidsplatser inte täcker behoven. Äldre skickas i stället hem från sjukhuset med utökad hemtjänst. Samtidigt planerar den moderatledda alliansen för ännu färre korttidsplatser i och med nedläggningen av Kastanjens servicehus.

Jag har också läst ett ärende från en stadsdelsnämnd med ett förslag till beslut undertecknat av fp, m och kd och daterat den 23 september 2005. Det handlade om omvandling av servicehus till seniorboende. I ärendet hänvisar man till utredningen *Hem, ljuva hem*, som just hade kommit. Den beskrev de faror som fanns i samband med nedläggningen av servicehusen. I studien hade noterats att servicehus och seniorboende är två begrepp som inte har något fastställt eller ens entydig definition, skrev ni. Det stämmer. Detsamma gäller nu trygghetsboende kontra servicehusboende.

Vidare skrev ni att personer boende i servicehus får mer omfattande insatser än hemtjänsttagare i ordinärt boende. Servicehusen kostar enligt utredaren därför mer men ger också mer trygghet och närhet till personal, särskilt kvälls- och nattetid. Det stämmer också. Det är därför vi vill ha kvar servicehusen som en form av mellanboende, precis som Ewa Samuelsson också skrev i sitt pressmeddelande den 29 oktober 2006.

Nu har ni svängt 180 grader mot vad ni sade 2005 och mot ert vallöfte. Hur förklarar ni det? Ni vill inte ens göra en ordentlig konsekvensanalys. Ni vill nu inom en tioårsperiod avlösa alla servicehusboenden. Jag föreslår en läsning av utredningen *Hem, ljuva hem* såväl som ert eget förslag till beslut från den 23 september 2005. Det enda motargument ni har är: Vad gjorde ni när ni hade makten? Det begicks fel då också. Men som vi redan har sagt fanns det då, 2005, många fler servicehus. En del lägenheter var i stort sett utdömda, som ni också vet.

Men vad blev det av er kritik från 2005 till i dag? Vad har ni gjort sedan valet 2006? Jo, ni har brutit ett vallöfte. Den 23 september 2005 beskrev ni vad som borde göras. Nu när ni har majoritet gör ni exakt tvärtemot. Alltså vet ni vad de äldre behöver men väljer ändå att försämma deras livsvillkor. Hur förklarar ni detta svek för de äldre, deras anhöriga och allmänheten?

Anförande nr 17

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är ganska intressant att lyssna till vänstersidan. Vare sig vi pratar om behovet av personal eller förändringar utifrån att det faktiskt sker förändringar i omvärlden vill ni ändå alltid stanna kvar vid det som har varit. Servicehusen har diskuterats under många år. Jag har varit med i diskussionen som tjänsteman i staden tidigare och nu också som politiker. Servicehusen blev kvar som något slags konstig hybrid. Det var en gång tänkt som ett boende där man fick flytta in och där vården inte var lika stor och omfattande som i dag. Då fyllde de en funktion, men i dag är de nästintill vård- och omsorgsboenden. Jag

menar att vi måste skilja på det behov som äldre har. Det finns de som önskar större trygghet än de har i sitt ordinarie boende, och de ska erbjudas trygghetsboende. Dessutom kommer vi att behöva fler vård- och omsorgsboenden för att tillgodose det stora behov som många äldre har.

Sedan är det, precis som ni såg redan under den förra mandatperioden, så att andelen äldre 80+ minskar. Det skrevs i era ärenden, och det var en av orsakerna till att ni förändrade servicehus till seniorbostäder och tog ett sjumilakliv, som jag brukar säga, för att minimera den stora kostnad som servicehusen innebar eftersom de inte fyllde den funktion som ni ansåg att de skulle fylla. Det var en överkapacitet.

Nu vill vi tydliggöra behovet av trygghetsbostäder för att planera för de äldre som snart fyller 75 och förhoppningsvis kunna förskjuta behovet av vård- och omsorgsboende längre fram. Samtidigt ska vi tala om för dem som bor i servicehus som ska omvandlas att alla kommer att få ett personligt mottagande utifrån deras behov för att vi ska kunna tillgodose det på plats där de finns i dag.

Jag ser inget motsatsförhållande till det som sades om servicehusen tidigare, för då fanns inte trygghetsboende som ett alternativ, men efterfrågan var lika stor då från de äldre som ännu inte hade så stora behov att de kunde flytta in på ett servicehus och få det godkänt av biståndshandläggare. De vill få avgöra själva när de känner att otryggheten ökar och att de vill komma till ett trygghetsboende. Den gruppen ser fram emot att Stockholms stad snart kommer att kunna erbjuda tio trygghetsboenden även om det kommer att ta några år. Vi börjar nu den omvandlingen under nästa år.

Jag vill understryka att det som ni försöker få till ett sviket vallöfte absolut inte är det. Jag var väldigt noga med att aldrig själv i skriftlig form använda begreppet i bestämd form, servicehusen. Jag hade ju redan sett vad ni hade skrivit under den förra mandatperioden, nämligen att det fanns en överkapacitet. Oavsett om det framöver skulle bli en diskussion om vad vi skulle använda servicehusen till skulle flera servicehus komma att påverkas på något sätt. Det kvarstår nu när vi ser möjligheten att göra trygghetsboenden.

Anförande nr 18

T o m a s R u d i n (s): Ett vallöfte innebär att man inför ett val säger till väljarna: Om jag får förtroendet att leda staden kommer jag att driva den här politiken i den här riktningen. I den förra valrörelsen var det väldigt tydligt var ni stod någonstans i den här diskussionen, nämligen att ni ville servicehusen skulle vara kvar. Det var ett tydligt vallöfte, utfäst av er. Det stod måhända inte att ni skulle ha alla servicehus kvar, men i debatten om servicehusens vara eller inte vara svarade ni att ni skulle låta servicehusen vara kvar.

Då är det inte så konstigt om det finns en och annan som i dag känner att man har blivit lurade när ni gör helt om och lägger om politiken till att handla om olika begrepp. Huruvida de här nya boendeformerna kommer att motsvara de förväntningar som folk har på sitt servicehus eller inte får framtiden utvisa. Men man kan inte bortse från den oro som finns hos dem som bor på servicehus i dag. Jag skulle vilja säga att det inte bara är en oro, utan det är också en ilska över de besked som har kommit.

Jag var som sagt med i den förra debatten under den förra valrörelsen där vi diskuterade servicehusens vara eller inte vara. Jag har själv satt mig in i den problematik som beskrivs när det gäller de olika behov som finns hos den äldregruppen. Jag är väl förtrogen med att vi behöver göra en hel del. Servicehusens vara eller inte vara avgörs ju av om det finns ett behov att ha servicehus eller inte, och på den punkten har ni inför valet sagt att vi ska ha servicehusen kvar. Med det lät sig många nöja och trodde att den formen skulle finnas kvar.

Jag är dessutom övertygad om att det här inte bara är en fråga om olika begrepp, utan i samband med den här förändringen ni gör kommer trygghetsboende att bli en lightform av den trygghet och den kvalitet som man har i dag på servicehusen.

En gammal lärare till mig bor på ett servicehus och är mycket nöjd med den service han får där och kvaliteten på den tillsyn han får dygnet runt. Han är dessutom en person som är aktiv och har många vänner i sin närhet. Han har bott på det här servicehuset under en längre tid och upplever sig där ha alltifrån kvalitet i sitt boende till ett tryggt omhändertagande när han behöver.

Nu kommer ni med den här formen trygghetsboende. I själva verket, i förhållande till det han har i dag, innebär det att han inte får samma tillgång till fritidssysselsättning eller samma tillgång till dygnet-runt-hjälp. Det har blivit en försämring. Om man då hänvisar honom till någon annan vårdform för mer vårdkrävande patienter gör man honom en otjänst eftersom han då hänvisas till en omsorgsform där hans vänner inte kommer att kunna komma i fråga. Han blir alltså ensam kvar i den gruppen som behöver mer vård och omsorg än vad de andra har i dag på servicehuset.

Jag tycker inte att ni har löst den här frågan. Jag uppfattar det så att ni har svikit väljarna på den här punkten och att servicehusen egentligen var en boendeform som ni i valet lovade skulle vara kvar. Det är ett svek.

Anförande nr 19

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Det råder brist på vård- och omsorgsboende, dit även korttidsboende räknas. Det behövs mer sådana boendeformer, men alla är inte så dåliga att de måste komma dit men ändå för dåliga för att bo i trygghetsboende. De lever inte mer än mellan ett och två år när de kommer till ett vård- och omsorgsboende. Då kan man förstå i vilket skick de kommer dit. De ska vara hemma så länge som möjligt, för det är för dyrt.

Ni har själva skrivit den 23 september 2005 att de får mer omfattande insatser än hemtjänsttagare i ordinärt boende, liksom då trygghetsboende. De får mer omvårdnad på servicehusen. De kostar därför mer, enligt utredaren, men ger också mer trygghet och närhet till personal, inte minst kvälls- och nattetid.

I det pressmeddelande som Ewa Samuelsson då skickade ut stod det: Servicehus har en viktig roll att fylla som mellanboende och som en del av mångfalden i boendestödformen. Det är just som sådana servicehusen är viktiga, det vill säga som mellanboende. De som inte har en chans att få komma till vård- och omsorgsboendets tillsyn dygnet runt kan komma till servicehusen, och där kan också makar få bo tillsammans.

Anförande nr 20

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tycker att det var ett fascinerande svar från borgarrådet. Hon skriver så här: Angående Kristdemokraternas utfästelser har omvärlden förändrats. Jag tycker att det är ett väldigt bra svar. Om man ger ett vallöfte och sedan sviker det säger man: Ja, men omvärlden har ju förändrats. Det gör den ju alltid på ett eller annat sätt. Nu har väl omvärlden för de äldre på servicehusen inte förändrats så väldigt mycket.

Sedan säger man att det som har förändrats är Äldreboendedelegationens betänkande, men såvitt jag vet står det inte i det att det är servicehusen som man ska omvandla. Det står att man ska inrätta trygghetsboenden. Jag tror att vi alla tycker att det är en väldigt bra idé. Problemet är att man gör det på bekostnad av servicehusen.

Sedan sade Ewa så här: Jag använde aldrig servicehus i bestämd form. Hon sade alltså aldrig att *servicehusen* skulle få vara kvar utan att *servicehus* skulle få vara kvar. Så uppfattar jag detta med bestämd form. Det betyder att om det så bara är ett servicehus kvar har du inte svikit ditt vallöfte. Det kan man ju tycka är lite fascinerande.

Det här går väldigt snabbt. I koncernen fattades i dag beslut om att Micasa ska börja omvandla tio stycken under 2010. Det oroar väldigt många.

Det handlar rent praktiskt om dem som bor i servicehusen. Vad händer med dem? Då skriver hon att de kan välja att flytta till något av de kvarvarande eller bo kvar med bistånd som motsvarar behovet. De kan alltså inte bo kvar under samma förhållanden som i dag, utan då kan de få hemtjänst.

Jag måste citera en skribent i Dagens Nyheter som har skrivit om valfrihet och äldre och skriver om sin egen mamma och säger: Byta boende? Vi fick tjata, härja, vädja och framför allt vänta för att få in mamma där hon bor nu. När mamma äntligen beviljades en plats var det bara att slå till. Frågan om valfrihet kom aldrig på tal. Det sägs nu att hon kan byta boende om hon skulle vilja. Till vad då? Finns det så gott om lediga rum på Stockholms demensboenden att man kan shoppa runt och välja det med den godaste maten och den mysigaste stämningen? Det var en nyhet i så fall. Förresten vore de oförsvarligt att rycka upp mamma en gång till med tanke på hur traumatiskt det var med flytten förra gången.

Jag tror att det är den erfarenhet de flesta som har äldre släktingar som bor på servicehus har. Det är inte någon enkel sak att bara flytta på dem, om de nu över huvud taget finns några platser att flytta till. Jag tycker att Ewa är skyldig att lämna en förklaring till hur det här rent konkret ska fungera för de människor som nu bor på servicehusen.

Anförande nr 21

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Den här debatten visar väldigt tydligt hur olika begreppen används. Man pratar om demensboende, man pratar om servicehus och man pratar om korttidsboenden. Det är en salig blandning. Det var tänkt att vi med den här reformen skulle tydliggöra de här boendeformerna för de äldre.

Jag vill tala om för Ann Mari Engel att bor man på ett servicehus är det hemtjänst man har beviljad och ingenting annat. Det är hemtjänst man får på servicehuset. När jag är ute och pratar med de äldre märker jag att det är många som inte har förstått det, utan man tror att det är likadant som ett vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg där personalen är anställd på detta sätt. Så är det inte, utan det är hemtjänst på servicehusen.

Du var inne på vård- och omsorgsboendena. Där har vi ingen kö i Stockholms stad. Man kan få ett boende direkt om man har behov av det. Det är om man ska till ett väldigt specifikt boende dit många vill komma som man kanske inte kan komma in direkt, men man behöver inte vänta på ett vård- och omsorgsboende.

Trygghetsboendena ska kunna möta framtidens stora befolkningsutveckling med stora behov av ordinärt boende men med personal, möjlighet till gemensamma bostäder och gemenskapslokaler och sociala aktiviteter. Det var det som var min stora kritik när ni gjorde om servicehusen till seniorboenden. Jag kan hålla med om allt det förra borgarrådet Margareta Olofsson skrev om den förändring som är. Vi ser den fortgå. Det blir färre äldre äldre, och därför omvandlade ni servicehus till seniorboenden. Vi ser fortfarande den befolkningsutvecklingen att det är färre äldre 80+, som oftast har det stora vård- och omsorgsbehovet. Däremot ser vi en ökande grupp 65–79 år som skulle ha en väldigt stor glädje av ett trygghetsboende.

Nog måste det vara så att man tar till sig av det som händer i omvärlden och det som händer genom den demografiska utvecklingen i stället för att bara säga: Så här har vi alltid gjort. Så här ska vi fortsätta. Vi ska inte förändra något.

Jag möter många äldre som är väldigt glada för att vi har fattat det här beslutet. Jag möter också de äldre som i dag bor servicehus som ska omvandlas och som berättar om oro. Därför ska de äldre mötas utifrån sin egen specifika situation. Varje äldre på serviceboendena ska ha ett samtal för att planera så att man får sina behov tillgodosedda. Det är en förutsättning för att man ska klara förändringar. Det är utgångspunkten för vårt arbete och för att den här omvandlingen ska bli så bra som möjligt. Ingen ska tvingas att flytta.

Anförande nr 22

A n n M a r i E n g e l (v): Jag håller med dig, Ewa, om att trygghetsboende är en bra form. Vi har också varit inne på det. Jag har pratat om det förut. Vi kallade det för gemenskapsboende, och det kom aldrig riktigt till stånd. Jag tycker att det är jättebra att det händer och att man har den bakgrunden. Problemet som vi pekar på är att man använder det här för att lägga ned servicehus. Om det var rätt, som du säger, att man minskade på dem under den förra perioden, varför var ni då så fruktansvärt kritiska? Det föranledde er att ge detta ganska populistiska vallöfte att inte lägga ned några servicehus. Problemet är att ge ett sådant löfte och sedan säga: Nej, nu har saker ändrats, så nu ska vi inte göra det längre.

Problemet nu är ju att det finns så många människor som bor på servicehus som är oroliga. Jag tror inte att de nöjer sig med beskedet att de ska få ett samtal för att planera sin framtid. Vi vet att väldigt många i den situationen är ganska beroende av att saker ska vara som de har varit. Du säger att det är fel att tro att saker ska vara

som de alltid har varit. Jag tror att just de som bor på äldreboende eller på ett servicehus är beroende av att ha fasta rutiner, känna personalen och så vidare. Det är ofta ganska kort tid som de bor där. Att då gå in och rucka på detta och ändra på alltihop därför att man vill göra någonting annat tycker vi känns ganska cyniskt. Det sker ju dessutom i denna snabba takt.

Det vore jättebra att börja bygga trygghetsboenden. Sök de investeringsmedel som regeringen nu har lovat för att bygga trygghetsboenden runt om i landet, men använd inte servicehusen som slagträ i den debatten!

Sedan finns det en fråga som inte har varit upp till diskussion och som man ändå måste ställa. Är det inte så att det blir väldigt mycket billigare per plats med trygghetsboende än med servicehus? Är det inte så att detta faktum också finns med i den här diskussionen?

Anförande nr 23

T o m a s R u d i n (s): Upprinnelsen till den här interpellationen är ju frågan om hur lämpligt det är att man lovar att till exempel behålla servicehus och sedan vänder sig bort från den linjen och hittar på någonting annat som man kallar för trygghetsboende. Det är det den här interpellationen handlar om. Jag är av den uppfattningen att det inte är särskilt lämpligt. Jag tycker att man måste vara väldigt noga med begrepp, ord och vad de står för och vad de har för innehåll.

Under den förra mandatperioden restes frågan om seniorboenden som alternativ till servicehusen. Vi lyssnade på den opinion som växte hos de äldre och deras organisationer. Vi socialdemokrater bestämde oss för att behålla begreppet servicehus och utveckla det med dess innehåll så att det kunde få fungera.

Det var väldigt glädjande att sedan möta en borgerlighet i valrörelsen som sade att man tänkte behålla servicehusen. Sedan såg vi i praktiskt handling hur man bestämde sig för att i praktiken lägga ned servicehusen, och det är det jag kallar för svek. Jag tycker att det är fel att göra på det sättet. Ni skrämmar människor på det här sättet. Den som är glad över sin boendeform i servicehus och har litat på de besked som har kommit har fått en anledning att bli orolig nu, i synnerhet mot bakgrund av det som också redovisas, nämligen att man tänker sig en besparing i samband med den här övergången till nya boendeformer. Servicehusen i den utsträckning de kostar pengar i dag kommer inte att göra det i framtidens former, vad de än kommer att kallas. Det är alltså fråga om neddragningar. Det gör att människor blir skrämda, rädda och oroliga. De har också antagligen skäl att vara det eftersom man ganska oförblommerat redovisar det här som en besparing.

Jag är öppen för att framtida boendeformer kommer att heta annat och kanske innehålla annat. Jag förstår också att man måste resonera om det. Men det är just förmågan att kommunicera välfärdsverksamheterna på rätt sätt som vi är ute efter här. Om någonting kallas för servicehus och är väldigt uppskattat och kommunen av växande opinionsskäl bestämmer sig för att behålla begreppet och boendeformen, kan man inte bara byta det och kalla det för trygghetsboende, dra ned de ekonomiska resurserna som ska användas för den här formen och sedan kalla en slags

lightversion av det man har i dag för någonting annat och säga att nu är vårt vallöfte uppfyllt. Så enkelt fungerar det inte.

Det här är ett valsvek. Vi står fast vid att det hade varit bättre att behålla servicehusen i deras nuvarande form och samtidigt utveckla nya boendeformer. Det behövs olika typer av boendeformer för framtidens äldre. Det är självklart. Vi tycker att det är viktigt att försvara och värna den grad av kvalitet som man upplever i dagens servicehus.

Anförande nr 24

Borgarrådet S a m u e l s o n (kd): Som vanligt har Vänstern ousinliga kassor att hämta mer pengar från. Den stora anledningen till att ni gjorde servicehus till seniorlägenheter var att ni ville göra besparingar. Ni gick från servicehus till seniorbostäder utan service. Det var en väldig besparing som ni gjorde. Vi stannar på halva vägen. Vi lägger in service, möjligheter till gemensamma måltider och sociala aktiviteter på de här boendena. Det är en viss skillnad.

Sedan kan man börja fundera på när man ska göra förändringar. Äldre, precis som alla vi andra, tycker att det kan vara lite jobbigt när förändringar kommer. Då måste man i särskild ordning stödja och hjälpa de äldre i en förändring för att det ska bli så bra som möjligt.

Jag kommer ihåg när min gamla faster, 92 år, fick höra att man skulle byta stammar i huset hon bodde i. Hon bodde i en ordinär lägenhet. Skulle vi då gå ut med plakat på gator och torg och klaga över att de skulle byta stammar i det hus hon bodde i? Nej, i stället fick vi som släktingar hjälpa henne och stötta henne och se till att hon fick ett annat boende ut under den tiden. Så ser livet ut.

Många av de hus vi nu ska omvandla till trygghetsbostäder har stora upprustningsbehov. Oavsett om de blir trygghetsboenden eller inte kommer de här husen att behöva rustas, och det påverkar också de äldre. Tycker Ann Mari Engel att vi ska vänta tills servicehusen står helt tomma och då börja göra förändringar? Då får vi vänta ganska länge.

Sedan ska man komma ihåg att de beslut som ni fattade 2005 om att göra servicehus till seniorbostäder innebär att vi fortfarande håller på och gör om en del hus. Det är inte klart än. Sådana här beslut måste fattas, men de tar tid att genomföra. Vi fattar ett beslut om att servicehus ska bli trygghetsboenden, och den omvandlingen börjar under nästa år med några hus som i dag står tomma. Det övriga kommer att ske i den takt som stadsdelsnämnderna planerar tillsammans med Micasa utifrån att man ska möta de äldre så noga man kan så att deras behov ska tillgodoses.

Jag förstår inte den kritik som ni för fram. Det är så många som uttalar sig väldigt positivt om den här planeringen för framtiden. Som jag sade tidigare måste varje enskild äldre som i dag bor på ett servicehus mötas med respekt och värdighet. Det har stadsdelsnämnderna ansvar för. Jag vet att de också planerar för det. Vi måste förändra, oavsett om det blir trygghetsboenden eller en vanlig upprustning.

Anförande nr 25

A n n M a r i E n g e l (v): Du anklagade oss både för en osynlig kassakista och för att ha gjort stora besparingar, Ewa. Jag tycker inte riktigt att det går ihop. Det där med kassakistan visar väl att det ligger någonting i det som jag antydde, att det finns en del ekonomiska skäl bakom den här omvandlingen.

Du säger: När ska man göra förändringar, och varför inte nu? Visst är det svårt – det håller jag absolut med om – när man ska organisera inom äldreomsorgen. Men då är det kanske lämpligt att ta fasta på det som jag har frågat nu flera gånger: Varför gör ni inte så att ni skapar nya trygghetsboenden, bygger nytt och ger bostadsbolagen i uppdrag att skapa sådana med hjälp av de investeringsmedel som kommer från regeringen just nu? Då tror jag att alla skulle välkomna trygghetsboenden.

Jag tror inte att servicehusen skulle stå tomma om ni såg över biståndsbedömningen lite grann. Om du är orolig för att de ska stå tomma, se hur det ser ut med biståndsbedömningen! Det är väldigt många fler som vill till servicehus än som har möjlighet att få en plats. Men om man samtidigt bygger trygghetsboenden kan alla de få möjlighet att välja, och då kan det visa sig på sikt att det är fler och fler som väljer det och färre som väljer servicehus. Då kan man i lagom takt avveckla servicehusplatserna.

Men det är inte det ni gör, utan ni gör tvärtom. Först bestämmer ni hur ni vill ha det, och sedan frågar ni inte folk Det är det som skapar all denna onödiga oro. Sanningen är väl att det finns en ekonomisk bedömning i botten som ni inte riktigt vågar komma fram med.

*§ 8 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Ungdomsarbetslöshet*

Anförande nr 26

T e r e s L i n d b e r g (s): I förra veckan kunde man läsa i Dagens Nyheter om unge Robin som arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin hävdade inte fanns. Robin är en av de 7 000 långtidsarbetslösa ungdomarna i Sverige. Men arbetsmarknadsministern säger att de inte finns. Det känns lite anmärkningsvärt.

Genast får man funderingen: Hur ser ansvarigt borgarråd på de här frågorna i Stockholm? Är det så att vi inte har någon ungdomsarbetslöshet här heller, enligt borgarrådet? Ni är åtminstone från samma parti och har väl i alla fall någon liknande politisk dagordning när det gäller ungdomsarbetslösheten. Jag undrar, Ulf Kristersson: Finns det någon ungdomsarbetslöshet i Stockholm?

Anförande nr 27

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): På grund av din insinuant ton är jag frestad att svara: Ja. Men jag kan vara lite utförligare.

Vi har en betydande ungdomsarbetslöshet i Stockholm. Om jag tar de siffror som Arbetsförmedlingen själv redovisar har vi – de mest aktuella siffrorna är från oktober – ungefär 3 000 arbetslösa ungdomar i Stockholms stad. SCB:s siffror är alltid rätt mycket högre, och de är egentligen de mer korrekta siffrorna. De baseras på intervjuundersökningar. De borde sammanfalla med AF:s siffror. Framför allt de som har socialbidrag som försörjningsbas borde vara med där också. I praktiken fungerar det inte så, vilket är ett stort problem för våra insatser. Det finns ett antal arbetslösa ungdomar som inte får de korrekta insatserna just för att de inte finns inskrivna på Arbetsförmedlingen som de borde. SCB intervjuar dessutom en ganska stor grupp människor som visserligen arbetar men mindre än vad de skulle vilja göra, bland annat ungdomar som studerar, inte för att de vill utan för att de är arbetslösa.

Jag tror inte att någon som har följt det arbete som vi har bedrivit de senaste åren har kunnat missta sig på att vi tycker att ungdomar som är arbetslösa är ett mycket stort problem, även om det just nu ser något mindre ut här än vad det gör i Göteborg och Malmö. Jag tycker att det här är ett av våra allra viktigaste problem.

Anförande nr 28

T e r e s L i n d b e r g (s): Nu frågade jag inte om arbetslösa ungdomar. Jag frågade om långtidsarbetslösa ungdomar, där kommunen har ett specifikt uppföljningsansvar i ungdomsgarantin, alltså de som har varit arbetslösa mer än 100 dagar.

Jag kan upplysa ansvarigt borgarråd om att vi i november hade 363 långtidsarbetslösa ungdomar i Stockholm. Det är nästan 150 procent fler än vad vi

hade förra året. Det var dessa unga jag frågade efter. Det var inte dem som Arbetsförmedlingen har ett uttalat ansvar för, utan dem som du har ansvar för, Ulf.

Jag skulle vilja veta: Vad gör kommunen? Vad gör socialtjänstförvaltningen och du som ansvarigt borgarråd för att stävja den här utvecklingen? En ökning med 150 procent på tolv månader tycker jag är väldigt mycket.

Anförande nr 29

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Vi har ungefär en dubblering, och det har vi för alla de här kategorierna, och det är det som gör frågan totalt sett så allvarlig. Det gäller både arbetslösa ungdomar över lag och arbetslösa invandrarungdomar i synnerhet, och det gäller de långtidsarbetslösa ungdomarna.

Ansvar är tydligt, om än uppdelat på två ställen. Vi har ansvar för alla dem som har försörjningsstöd som försörjningsbas. Jag tycker ändå att det är värt att påpeka att det mest framgångsrika, åtminstone mätt med de enklaste siffrorna, är ungdomsjobbtorget, som haft bäst resultat. Det gäller både dem som har varit där länge och dem som kommer in under en kortare period och sedan får arbete.

Den andra gruppen, som vi har gemensamt ansvar för inom utbildningsförvaltningen, är ungdomar som egentligen inte gör någonting. De är uppenbart arbetslösa, för de arbetar inte, men de finns inte hos oss i den meningen att de har försörjningsstöd. De studerar inte heller. Det är ungdomar som lever i något slags gråzon mittemellan, och det kanske är dem som jag är allra mest bekymrad över.

Anförande nr 30

T e r e s L i n d b e r g (s): Det tycker jag att du ska vara också, Ulf. Det var inte alls så länge sedan utan snarare i förra månaden som Stadsrevisionen kom med en rapport som sade just att utbildningsförvaltningen inte gör någonting för dem som inte har fyllt 20 år. Det är utbildningsförvaltningen som har ansvaret, men du sitter dock i samma majoritet och det är dina kolleger. Men man bedriver ingen uppsökande verksamhet för dem som faller ur gymnasieskolan. Dessutom har inte vare sig stadsdelsnämnderna eller socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden något tydligt uppdrag som säger vad de ska göra. Man rekommenderade också kommunstyrelsen att komma med förslag till kommunfullmäktige.

När kommer en strategi, Ulf, för hur ni ska jobba med de här frågorna? När får vi i fullmäktige diskutera de här allvarliga problemen och också se förslag på lösningar?

Anförande nr 31

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Utbildningsförvaltningen beskrev ganska väl vad de gör. Sedan kan man alltid säga att man ska göra ännu mer, att man aldrig kan vara nöjd så länge det finns några ungdomar över huvud taget som faller mellan de här stolarna. Jag är den förste att säga att vi måste göra mer där.

Jag tycker dock inte att det är rättvist att säga att utbildningsförvaltningen inte gör någonting. Det här är ett svårt arbete. Ibland är det bra att vi inte känner till

ungdomar från andra håll – att de inte är kända av socialtjänsten är trots allt ett hälsotecken. Sedan kan vi ändå bekymra oss över vad människor gör som inte har någonting att göra över huvud taget.

Dem som vi känner är i första hand de som är föremål för socialtjänstens vanliga omsorg, och dem ägnar vi väldigt mycket möda åt, framför allt i den mån de är under 18 år. De andra är både de som är över 18 år och har försörjningsstöd och de som är under 18 år och lever i familjer med försörjningsstöd, och dem ägnar vi väldigt mycket möda åt. Jobbtorgen är, som du vet – det kan man tycka olika om – det instrument vi använder för att återföra människor till egen försörjning.

Fråga nr 2. Förtursregler i förskolan

Anförande nr 32

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag har en fråga som handlar om syskonförtur och förskoleavgiften.

I dag kan det vara så att syskon är skrivna på två olika förskolor. Om föräldrarna till ett barn har skilt sig och den ena föräldern har skaffat ett nytt barn omfattas barnen inte av syskonförturen. Det här är ett problem som jag har uppmärksamrats på av flera stockholmare, som tycker att det är oerhört obekvämt att syskonen inte får vara på samma förskola, att man varannan vecka måste böka jättemycket med hämtning på två olika förskolor.

Min första fråga handlar om just syskonförturen: Kan skolborgarrådet ändra det så att syskon som är skrivna hos två olika föräldrar omfattas av den?

Anförande nr 33

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag måste erkänna att jag inte riktigt förstår frågeställningen.

Anförande nr 34

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Då får jag ta det igen.

Två föräldrar som har ett barn, Edvin, tre år, skiljer sig. Edvin bor hos mamman. Pappan skaffar sig ett nytt barn, och barnet ställs i förskolekö och är skrivet hos sin pappa. Edvin är skriven hos sin mamma, och Edvins lillasyster Maria är skriven hos sin pappa. De omfattas då inte av syskonförturen i Stockholm i dag. Så är det på förskolan Kastanjen på Söder. Enligt skolroteln, som jag har ringt och frågat om detta i dag, gäller inte syskonförturen när syskon är skrivna på två olika folkbokföringsadresser. Kan Edholm tänka sig att ändra på detta?

Anförande nr 35

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag måste ta med mig denna frågeställning tillbaka till tjänstemännen på utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret och ställa frågan. Nu förstår jag den i varje fall. Syskonförturen gäller

ju barn som är skrivna på samma adress, och därför får man se över regelverket. Det finns säkert gränsdragningsproblem i detta också som man måste se över.

Anförande nr 36

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det här är en problematik som har uppmärksammats av makalösa föräldrar tidigare. Det omfattar också andra aspekter, till exempel förskoleavgiften. Den är sådan i dag att om Edvin bor kvar hos sin mamma och mamman blir sambo med en annan person blir förskoleavgiften beroende av den inkomst som Edvins mammas sambo har, i stället för att det är de två föräldrarnas inkomst som ligger till grund för bedömningen av förskoleavgiften.

Båda de här två strukturerna är en del av ett ganska omodernt förhållningssätt i fråga om hur familjer ser ut i Stockholm. Jag hoppas verkligen att skolborgarrådet kollar upp detta och ändrar på både reglerna kring syskonförturen och hur man sätter förskoleavgiften.

Fråga nr 3. Aspudsbadet

Anförande nr 37

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Som enda parti i den här församlingen har vi hela tiden hävdats vikten av att Aspudsbadet ska få vara kvar och bedriva sin unika verksamhet. Nu vet de flesta att Aspudsbadets existens är hotad. Det har till och med börjat rivas.

Vid förrförra kommunfullmäktigemötet ställde jag samma fråga till Madeleine Sjöstedt, om hon hade ambitioner och ville träffa den nya ekonomiska förening som har bildats för att bevara badet. Då lät det faktiskt som att hon kunde tänka sig att föra en dialog med den nya ekonomiska föreningen, som är alldeles ypperlig. De har gjort kalkyler och affärsplan, och de har en massa lokala företrädare med i föreningen för att Aspudsbadet ska få vara kvar.

Min fråga till Madeleine Sjöstedt är: Har du inlett en dialog med den nya ekonomiska föreningen?

Anförande nr 38

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Den ekonomiska föreningen inkom med en affärsplan till idrottsförvaltningen för en och en halv vecka sedan. Eftersom rivningen av badet redan hade börjat snabbbehandlades detta utkast, diskussionsunderlag eller vad man kallade det. Vi såg det som en affärsplan och behandlade den seriöst. Man tittade på den på kontoret, som är experter på ekonomi här i huset. Roteln pratade med företrädare, idrottsförvaltningen pratade med företrädare och stadsledningskontoret pratade med företrädare för den ekonomiska föreningen. Även två företrädare för den ekonomiska föreningen var i mitt arbetsrum tillsammans med tv, och vi pratade med varandra i över en halvtimme om frågan.

Det pågick alltså diskussioner om den här förslaget i förra veckan. Det är så här förslag bereds i detta hus.

Jag vill återigen påpeka för Mehdi Oguzsoy – och det vet han mycket väl – att det inte är så att borgarråden sitter och för förhandlingar, som förhandlar om avtal eller som fördjupar sig i ekonomin i detalj. Så har det aldrig varit. Vi har förvaltningar med tusentals personer som är till just för detta, vi har ett stadsledningskontor som är till för detta och vi har rotlar som är till för detta.

Den här frågan bereddes på precis detta sätt, med oerhörd skyndsamhet och med väldigt stor noggrannhet, skulle jag säga, därför att det visade sig att förslagen inte var realistiska. Det gjordes för två veckor sedan och kommunicerades då med den nya badhusföreningen.

Anförande nr 39

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vad jag förstår har Madeleine Sjöstedt inte haft någon dialog med den nya ekonomiska förening som har bildats. Hon hävdar att det inte är hon som ansvarigt borgarråd som ska bedöma huruvida den nya ekonomiska förening som har bildats är lämplig att ges en chans eller inte, utan hon gömmer sig bakom vad tjänstemännen i Stadshuset och på idrottsförvaltningen säger.

Jag tycker att det är djupt olyckligt, Madeleine Sjöstedt, att du under två tre års tid har vägrat dessa människor en personlig dialog. Du har hela tiden hänvisat till din blogg. Det är du som högsta ansvariga i den här församlingen som ska föra dialog med medborgarna när de har önskemål, i det här fallet om Aspudsbadet. Är det för sent för dig att ompröva ditt beslut?

Anförande nr 40

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det här argumentet har jag hört ofta nu, och jag blir oerhört förvånad över det: att dialog skulle innebära att varje enskild medborgare i staden som hör av sig till Stadshuset ska få prata med borgarrådet. Så är det inte. Så har det aldrig varit, och så kommer det aldrig att bli. Det vet du mycket väl. I stället för att förklara hur det i själva verket fungerar här i huset gör du dig till tolk för några som bara inte vill förstå.

Jag har en blogg. Jag tycker att den är viktig därför att den talar om vilka argument vi har, hur vi argumenterar och hur vi tänker. Sedan kan inte varje enskild människa som skriver till den bloggen få ett svar. Men om man vill ha hemsidor och bloggar som inte har kommentarsfunktioner kan vi naturligtvis ha det. Då blir det verkligen envägskommunikation. Jag vill ha min bloggfunktion öppen – därför får man skriva att jag är en idiot och jag publicerar det. Då tar jag mig också rätten att skriva långa inlägg där jag förklarar hur vi tänker. Men jag kan inte svara på varje inlägg – det fungerar inte. Du kanske vill ha en demokrati där vi inte gör på det sättet, och då ska jag lyssna på dig.

Anförande nr 41

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tycker att det är djupt sorgligt. Det här handlar inte om enskilda personer som vill driva sin sak i kommunfullmäktige och som begär direktkontakt med ansvariga politiker. Det handlar om en förening, en hel stadsdel, som har önskat föra en dialog med dig, men det har du vägrat dem hela tiden. Den nya ekonomiska förening som har bildats har hittills samlat in över 700 000 kronor för att visa att den är seriös i sin ambition att bevara badet.

Sedan har man hävdat att badet ska rivas till förmån för att bygga en förskola på platsen. Finns det andra planer? Har ni planer på att bygga bostäder på den här marken när ni väl sätter i gång rivningen av badet? Tycker inte du att det finns skäl att invänta kammarrättsdomen innan man totalt demolerar det kulturhistoriskt värdefulla badet?

Anförande nr 42

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Att säga att jag inte har tagit diskussion i den här frågan är det mest makalösa man kan komma med. Jag har diskuterat den i den här salen jag vet inte hur många gånger. Jag har skrivit hur mycket som helst i den här frågan, betydligt mycket mer än vad vi gör i någon annan endaste fråga. Du vet det mycket väl.

De som har velat rädda badet har haft minst 23 år på sig att göra det, men ingen har gjort sig omaket förrän de sista dagarna, när man håller på att riva badet. Jag tycker att det är väldigt synd. Det hade varit roligt om någon hade tagit ansvar för detta bad 23 år tidigare. Det hade varit mycket tacksamt. Det är ungefär det som finns att säga i den här frågan.

Sedan sprids det en massa myter om att det ska byggas hus på tomten. Jag kan avslöja att det låg ett förlorat protokoll på sossarnas kansli i tre veckor, men jag har varit fin nog att inte säga det under resans gång. Det låg i ett skrivbord på sossarnas kansli, trots att Malte Sigemalm ville JO-anmäla mig för detta. Det sprids rykten om att det ska byggas bostäder. Det ska byggas en förskola där, punkt slut.

Fråga nr 4. Nedskärningar i socialtjänsten

Anförande nr 43

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag har en fråga angående de tämligen hårdhänta nedskärningarna i socialtjänsten och de uttalanden i tidningen City som borgarrådet gjorde i samband med dem. Om han är rätt citerad säger han: Det här är inte några stora förändringar. Den verksamhet som försvinner är mindre viktig. Nedskärningarna slår bara mot medelklassen.

Vi talar alltså om 124 heltidstjänster, 10 procent av de anställda, och det är nedskärningar som drabbar ledsagarservice, prostitutionsenheten, Stockholms Hotellhem, resursteamerna barn och ungdom, boende- och behandlingsenheten, för att bara nämna

några av verksamheterna. Jag tycker att det är ganska provocerande nedskärningar och i det sammanhanget ett ganska provocerande uttalande.

Min fråga till borgarrådet är: Står du fast vid att det här är mindre viktig verksamhet och att den bara slår mot medelklassen? På vilket sätt gör den i så fall det?

Anförande nr 44

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Budgeten för socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden mellan 2009 och 2010 ökade med ungefär 130 miljoner kronor. Det är dock inte så mycket som det låter, för där inryms alla automatiska kostnadsökningar som alltid äger rum mellan två olika år. Det är en ganska stram budget. Det delar vi lika med landets övriga kommuner och med stadens övriga nämnder och förvaltningar. Jag tror inte att heller du har missat att vi lever i en ganska tuff ekonomisk tid och att det inte finns utrymme för några stora kostnadsökningar någonstans.

Inom ramen för den budget som vi nu har ökar vi våra mest prioriterade områden, det vill säga arbetet mot arbetslöshet bland ungdomar, arbetet för utsatta barn och arbetet mot hemlöshet. Det är i storleksordningen 80 miljoner kronor. Ska ekvationen gå ihop krävs det samtidigt att vi gör ganska omfattande besparingar på ett antal olika områden. Då har jag försökt mig på det svåraste man kan göra, ibland det mest fåfänga, och det är att säga: Vi prioriterar följande tre områden som de allra viktigaste i vår verksamhet. De orden är bara meningsfulla om man samtidigt säger att det finns annan verksamhet som jämfört med dessa tre områden är något mindre prioriterad just nu.

Jag medger: För en person som har oändlighet som tecken för sin budget är det här helt meningslös matematik. Men för alla oss andra är det meningsfullt att fråga: Var kan vi göra störst nytta just nu? Jag har aldrig sagt att det andra inte är viktigt. Jag har aldrig sagt att det är någon bagatell som bara drabbar medelklassen. Jag har sagt att jag står för att dessa tre prioriterade områden är viktigare än andra områden, som också är viktiga. Jag är bara så utless på alla människor som tycker att allt är viktigast och därmed aldrig vågar fatta beslut om att någonting just nu står i en klass för sig och ska få mer pengar av våra begränsade resurser, och därmed att annat, i varje fall just nu, får stå tillbaka. Det står jag för.

Anförande nr 45

Borgarrådet M o g e r t (s): Det var inte riktigt det jag frågade om. Men jag tolkar det som att du är felciterad, att du inte ser att det här slår enbart mot medelklassen och att du är ganska tydlig på att det i alla fall inte är mindre viktiga frågor. Så tolkar jag ditt svar.

Jag har aldrig påstått att vi lever i en tid eller i ett rum av oändliga resurser. Men det du faktiskt säger är också att ni har gjort en prioritering. Och det ni i grunden har prioriterat under den här mandatperioden – som ni uppenbarligen anser är viktigare än Hotellhem, än enheten för prostitution och boende och än arbete med barn – är den skattesänkning ni har gjort. Det är ju den som gör att ni delar det här problemet lika med alla verksamheter. Ser du inte att det är den prioriteringen ni har gjort i huvudsak?

Anförande nr 46

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Även här måste man någonstans bestämma sig. Om man tycker att alla pengar i grund och botten är borgarrådets pengar är varje krona som man ger tillbaka till skattebetalarna en förlorad krona för staden. Det är en helt rimlig uppfattning. Jag delar inte den uppfattningen. Om man i grund och botten tycker att pengarna är skattebetalarnas, att vi har gemensamma viktiga åtaganden att stå för och att vi med begränsade resurser och närmast oändliga ambitioner alltid har att hushålla med de pengarna, då kommer man alltid, om man ska vara seriös och allvarlig, att hamna i en fråga om prioriteringar. Vad är viktigast att göra just nu?

Jag säger inte att vi gör felfria prioriteringar. Jag säger inte att det finns legitima skäl att tycka tvärtom: Ge mindre pengar till utsatta barn och mer pengar till boendeplatser där vi just nu har mindre efterfrågan! Ge mindre pengar till hemlöshet och mer pengar till rådgivande funktioner inom socialjouren som vi inte är skyldiga att ha! Vi har gjort motsatt prioritering, och vi står för den.

Anförande nr 47

Borgarrådet M o g e r t (s): Låt mig då påpeka för borgarrådet att skattepengarna och verksamheten inte är hans, utan det är stockholmarnas skattepengar och stockholmarnas verksamhet. Då är vi tydliga på det. Det är väl inte så att ni lägger de pengar som ni tar in i skatt på hög, utan de är ju till för verksamheten. Det är just den prioriteringen ni har gjort. Våga stå upp för den! Tala inte om att detta är en prioritering mellan fattiga barn och arbetslösa! Detta är en prioritering mellan skattesänkningar och de stockholmarna som har det svårast. Där har ni valt tydlig sida – det märks ju här.

Anförande nr 48

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Även om vi hade valt att fördubbla skattesatsen i Stockholm, och att ha dubbelt så mycket pengar innan alla andra effekter hade ägt rum som fått människor att arbeta mindre, hade vi tvingats prioritera mellan olika verksamheter. Det är inte så att världen består av en massa pengar som kan användas hur som helst utan att någon gång ställas mot varandra. Det är precis tvärtom. Vi lever per definition och varje år av en kaka som är i förväg bestämd, och den kakan ska användas så effektivt som möjligt.

Jag har mycket stor respekt för att man kan välja att ha väsentligt mycket högre skatt och därmed göra en annan prioritering mellan vad som är gemensamma pengar och vad som är enskilda pengar. Men även då måste man prioritera, om pengarna ska gå till vägar, till skolor, till socialtjänst. Har man väl sagt socialtjänst är frågan till vilken del av socialtjänsten. Det är med förlov sagt trams att låtsas som att pengarna är oändliga, som att vi inte har till uppgift att prioritera mellan olika svåra verksamheter.

Fråga nr 5. Kvarnberget 1 i Rinkeby

Anförande nr 49

M a r t i n M i c h e l (mp): Fru ordförande! Det ser just nu ut som att frågan om Aspuddsbadet kommer att upprepas i fråga om Rinkebyhuset. Systematiken i demokratiarbetet ser ut att vara på liknande sätt, att man inte vill lyssna och att demokrati bara skipas en gång vart fjärde år, enligt borgarna.

Förra gången, när jag för två veckor sedan i den här salen ställde samma fråga om Rinkebyhuset, passade du på att förtala en av mina partivänner och påstod att denne skulle ha deltagit i en ockupation av Rinkebyhuset. Det är inte sant. Det som däremot är sant är att vi miljöpartister väldigt gärna deltar i lagliga demonstrationer och är ute bland folk för att ta reda på vad de vill och vad de tänker och lyssnar på dem.

Hur bedriver du ditt demokratiarbete?

Anförande nr 50

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det var en väldigt vid fråga, hur vi som förtroendevalda bedriver vårt demokratiarbete. Det handlar naturligtvis i grund och botten om hur man ser på sitt uppdrag som förtroendevald. Vi representerar stockholmarna, och vi har till uppdrag att lyssna på de flesta stockholmare som har synpunkter på olika sätt och att uttolka någonting som är det allmänna bästa.

Vårt uppdrag är inte specifikt att lyssna på olika särintressen. Det kan handla om allt från företag som vill etablera sig och därför vill ha en detaljplan. Det är vårt uppdrag att dels lyssna på dem som är ett särintresse, dels ställa det mot det allmänna goda. Det är på det sättet som jag bedriver det.

Jag bedriver det bland annat också genom att finnas tillgänglig i stor utsträckning via mejl eller via telefon, och då kan man gärna prata med mina medarbetare, för det är inte alltid så lätt att komma i kontakt med mig. Jag har en blogg, jag har en Facebooksida, jag twittrar och jag har en hemsida. Jag försöker finnas tillgänglig där många människor finns. Jag gör studiebesök varje vecka. Senast i dag har jag varit ute på besök, och förra veckan gjorde jag en handfull besök på olika ställen runt omkring dels i stadens organisation, dels hos företag. Jag besöker polisens verksamhet eftersom jag är polisstyrelsens ordförande.

Det finns många sätt att jobba med den demokratiska processen. Det var ett litet axplock som jag har möjlighet att redogöra för, eftersom jag uppfattade frågan som väldigt vid och inte så specifik.

Anförande nr 51

M a r t i n M i c h e l (mp): I ABC-nytt och DN kunde vi läsa att beslut redan hade tagits om att Rinkebyhuset skulle rivas. Den frågan ställde jag också för två veckor sedan, och jag fick naturligtvis inget svar.

Tycker inte du att det är väldigt viktigt att de ärenden som vi behandlar i nämnden är besvarade och utredda så fullständigt som möjligt så att vi kan ta bästa möjliga beslut? Jag vill återigen fråga: När, var och hur togs det beslutet, som du missledde medierna om för två veckor sedan?

Anförande nr 52

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag säger samma sak nu som jag sade för två veckor sedan när vi hade den här diskussionen. Från ägarens sida, det vill säga fastighetskontoret och fastighetsnämnden, har vi inte fattat något sådant beslut. Som vice ordförande i nämnden vet du säkert att det kommer upp på morgondagens nämnd för eventuellt beslut.

Det beslut som är fattat är dock om ett rivningslov, som stadsbyggnadskontorets tjänstemän har fattat i enlighet med den delegationsordning som finns i staden.

Anförande nr 53

M a r t i n M i c h e l (mp): Men det var inte så tidningen och ABC-nytt presenterade nyheten, utan man presenterade det som att beslut verkligen hade tagits på politisk nivå.

Vi kommer i morgon när fastighetsnämnden ska fatta sitt beslut i frågan att från oppositionens sida begära återremiss. Det gör vi med anledning av att vi vill återupprätta dialogen med rinkebyborna och dem som har intresse av den här byggnaden och dess framtid. Vi vill också utvärdera. Vi vill se en utvärdering av den Rinkebydialog som tidigare har skett och där jag utgår från att det är meningen att man ska ta hänsyn till svar och det som har kommit fram.

Du har också fått ett jättefint förslag från några i Rinkebyhusets vänförening som vi tycker är värt att undersöka noggrannare innan vi fattar beslut om huset ska rivas eller inte. Tänker du avslå oppositionens återremissyrkande i morgon?

Anförande nr 54

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag måste ändå säga att jag tycker att Rinkebydialogen och dialog med våra stockholmare, apropå din första fråga om hur vi ser på vårt demokratiska uppdrag, är det värt att fokusera på under de få sekunder som jag har. Rinkebydialogen har genomförts med min kollega Joakim Larsson bland annat tillsammans med Svenska Bostäder och stadens andra funktioner, och där har tusentals rinkebybor tyckt till om vad man vill göra i sitt närområde, vilka områden man vill förbättra och vilken service man vill ha. Jag tycker att den dialogen är mer värd att lyssna på än bara några få ockupanter.

Precis det handlar vårt uppdrag om, Martin Michel. Jag tror att du har missförstått ditt uppdrag som förtroendeman i den här staden om du väljer att bara lyssna på ett fåtal som lämnar in olika typer av protestskrivelser och dessutom begär brottsliga handlingar. Vårt uppdrag är allvarigare än så.

Fråga nr 6. Socialtjänsten

Anförande nr 55

K a r i n R å g s j ö (v): Jag tänkte höra med dig, Ulf, som pratar om en socialtjänst i världsklass och hur man kommer dit, om vad man ser när man spanar ned i de nedskärningar som du och ditt gäng tänker klubba på social- och arbetsmarknadsnämnden i morgon. Du svarade Roger Mogert att du satsar på barnen. Då har jag en fråga till dig.

I det sparpaket som du drar i gång kör ni loss med att ta bort två tjänster på Maria Ungdom samtidigt som narkotikabruket i den åldersgruppen har ökat i staden. Det fattas 100 miljoner för utsatta barn och ungdomar i staden, och du slänger in 7. Det känns inte riktigt relevant för att vara en socialtjänst i världsklass. Du skrotar också hela resursteamet, som har hjälpt till att placera unga som är svårplacerade, alltså en service för hela staden.

Jag frågar dig igen om en socialtjänst i världsklass, där sparbudet är 61,8 miljoner och 120 tjänster. Hur tänker du uppnå det?

Anförande nr 56

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag tror inte att Karin lever i okunnighet om att det är skillnad mellan stadsdelsnämndernas samlade ekonomi, de 14 som får sin budget från fullmäktige på samma sätt som facknämnderna, och den centrala social- och arbetsmarknadsnämndens budget. Jag tror att du vet skillnaden. Låtsas inte som motsatsen!

Vi gör förändringar. Det har jag sagt tidigare. 7 miljoner kronor till utsatta barn är ett direkt resultat av det arbete som vi bedrev under förra hösten med BUSS-utredningen. För er som inte är finsmakare i vår verksamhet handlar det alltså om en genomlysning av hur Stockholm sköter den sociala barnavården. Vi identifierade åtskilliga brister. Det är långsiktiga, stora och svåra frågor, där vi nu satsar ganska mycket pengar på att utbilda fler socialsekreterare de facto specialiserade på svåra barnärenden. Det är ett av många sätt att lösa det. Man skulle kunna tänka sig att vi i stället hade byggt en hierarki i staden där man flyttar ärenden mellan stadsdelsnämnder och central verksamhet. Men med vår logik i Stockholms stad, där allt individansvar ligger lokalt, är det här den naturligaste modellen att arbeta med. Sedan utesluter jag inte att man dessutom bygger kompetenscentra där man förenar gemensamma kunskaper för de allra svåraste fallen. Dess bättre måste inte varje stadsdel vara expert på varje enskild sak.

De 100 miljoner kronorna är en helt annan sak. Det handlar om den identifierade summa som har flyttats mer eller mindre spontant på stadsdelsnämnderna i deras eget arbete och som vi inte kände till med den tydligheten före utredningens gång. Där är ett arbete påbörjat med att flytta pengar från där de har legat tidigare till socialtjänst för barn och ungdomar på stadsdelen. Det finns ingen koppling mellan dessa båda budgetsiffror, förutom att båda bygger på ändliga resurser och att vi inte kan lägga hur mycket pengar som helst på de här sakerna.

Slutligen är det ungefär 70 tjänster som kommer att försvinna i huvudsak på våra boenden, där vi i dag har minskad efterfrågan. 124 tjänster berörs totalt av olika förändringar.

Anförande nr 57

K a r i n R å g s j ö (v): När man tittar ut över hela Stockholm, som man också måste göra som socialborgarråd, ser man att de 100 miljonerna fattas rejält. Det är de som saknas för att höja arbetet och jobba enligt socialtjänstlagen.

Man ser också i det sparpaket som ni drar i gång nu att ni exempelvis lägger ned jourhavande kurator. Där hänvisar ni till psykiatrin. Jag har kollat med mina kolleger där, och det läggs inte in några pengar i psykiatrin i landstinget för att möta de 10 000 samtal som har ringts varje år till jourhavande kurator. Dessutom hänvisar ni till kyrkan. Låt oss säga att jag inte är kyrklig, inte är judinna eller inte gillar att ringa till kyrkan: Vart ska jag ringa då? 10 000 samtal per år försvinner ut i luften.

Under de tre år som du har varit socialborgarråd, Ulf, har du sparat i tre år. Du talar om prioriteringar, och det är precis vad Roger Mogert sade: Ni har haft möjlighet att höja skatten eller spara på någonting annat. De här områdena behöver de här pengarna.

Anförande nr 58

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag hade tagit Karin Rågsjös krokodiltårar på lite större allvar om hon någon gång själv hade sagt: Även jag står inför stora prioriteringar, även jag måste ibland bestämma att någonting är viktigare än någonting annat, inte ens jag har obegränsade medel att uttaxera och lägga på allting jag tycker är viktigt just nu. Hade du en enda gång sagt det hade jag tagit dig på allvar. Det här är mest gnäll, av en person som inte tror att det finns några begränsningar över huvud taget.

Jag är den förste att inse att det är viktig verksamhet som vi bedriver även när den inte är obligatorisk, att det är viktig verksamhet även när den inte är allra viktigast.

Socialjourens viktigaste uppgift är att arbeta med akut myndighetsutövning. Den allra viktigaste uppgiften är inte den som i dag kallas jourhavande kurator. Det betyder inte att jag har sagt, har antytt eller tycker att det är oviktig verksamhet, utan bara att i valet mellan olika verksamheter ligger andra högre upp på vår lista av angelägenhet. Jag förstår att det är en otänkbar tanke för din del.

Anförande nr 59

K a r i n R å g s j ö (v): Jag tycker att din ton är extremt klappa-på-huvudet-aktig och förnedrande, och jag gillar inte den typen av debatt i den här salen. Vi skulle kunna ha ett samtal, du och jag. Grejen är den att du är så oerhört van att köra dina medieutspel – det är det du har gjort. Du har kunnat säga i DN Debatt att nu blir det Housing First. Det handlar om 14 lägenheter. Det är din retorik. När vi går upp i den här talarstolen får vi höra att vi är väldigt aningslösa, att vi har pengamaskiner i källaren eller någonting liknande. Den typen av debatt är trist.

Du står här som politiker. Du har skurit ned. Du kommer att skära ned i morgon – 60 miljoner på social- och arbetsmarknadsnämnden. Det ringer människor till mig hela veckorna och berättar om sin situation. Det finns tydliga tecken på att det arbete som görs i stadsdelarna håller på att haverera. Det är också därför som facken demonstrerar i morgon, Ulf Kristersson. Det finns ett djupt missnöje med den socialpolitik som du har fört i den här staden, och det är inte bara i år utan sedan du lade vantarna på den här posten.

Anförande nr 60

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det finns en sak vi tycker lika om. Du tycker inte om min ton, och jag tycker inte om din ton. Du bjuder inte upp till ett seriöst samtal om seriösa frågor, och då får du ungefär de svar som jag tycker att dina frågor förtjänar.

Fråga nr 7. Nedskräpning på Slussen

Anförande nr 61

T o m a s R u d i n (s): Frågan gäller alltså hur det ser ut vid Slussen. Vi socialdemokrater har i olika sammanhang uppmärksammat det. Vi har varit nere vid Slussen och inventerat hur det ser ut. Vi har varit nere och sopat rent handfast. Vi har också fotograferat, och vi har publicerat det på en hemsida. Vi har ställt frågor i landstinget, och nu gör jag det här, i avsikt att försöka avsunkifiera denna bortglömda plats.

Slussen är en av de mest trafikerade kommunikationspunkterna i Sverige. Uppemot 50 000 resenärer passerar där varje morgon. Det ser fruktansvärt ut. Alltihop är nedskräpat, nedkissat, nedsölat, nedklottrat – det ser vidrigt ut. Någon gång måste kommunen och landstinget samarbeta för att göra någonting åt detta.

Min fråga till Sten är: När ska Slussen avsunkifieras?

Anförande nr 62

Borgarrådet N o r d i n (m): Tack, Tomas Rudin, för frågan! Ja, det blir väl på allvar när vi bygger den nya Slussen, men innan dess ska det inte se så illa ut som det gör nu.

Det finns ett avtal mellan staden och SL sedan 60-talet, tror jag, om städning och skötsel av Slussen. Det verkar tyvärr inte ha fungerat bra, kan man lugnt säga, från tid till annan. Jag känner igen situationen från andra år då det har varit illa skött vid Slussen. Det är verkligen inte bra.

Vad jag har inhämtat från trafikkontoret nu är att man avser att städa även ytor som kanske skulle vara någon annans ansvar. Man städar detta nu, och sedan får de två huvudmännen sätta sig ned tillsammans, för medborgarna ska inte drabbas av att huvudmän kan ha olika uppfattning om vems ansvar det är. Jag har inhämtat – det är också min uppfattning – att vad som nu bör ske är att trafikkontoret städar upp på

Slussen och sedan naturligtvis tar diskussionen med SL. Det har man också startat med. Vi får inte hamna i den här situationen igen.

Anförande nr 63

T o m a s R u d i n (s): Det är mycket bra, och jag hoppas att det leder till åtgärder. Vi har sett att det har lett till en del förbättringar under den månad vi har hållit på nere vid Slussen.

Men vad jag skulle vilja peka på är att den nedskräpning och förslumning som har skett av Slussen har gått så långt att den spridit sig inte bara till av- och påstigningsplattformarna utan också genom trappuppgångarna och hela vägen upp mot de ytor som är den offentliga miljön, uppe vid själva Slussen, alltså de ytor som vetter ned mot Skeppsbron och ned mot det som är den riktiga slussen, alltså nere vid Karl Johan-slussen. Problemet har alltså blivit så spritt att det behöver göras någonting åt hela ytan där nere. Jag vill göra er uppmärksamma på att det är en mycket större uppgift än att bara spola perronger.

Ju mer jag tittar på frågan, desto allvarligare blir den. Jag tycker att det blir värre, kanske beroende på att staden har planer på att göra en renovering av hela området och därför inte prioriterar det tillräckligt.

Anförande nr 64

Borgarrådet N o r d i n (m): Nedskräpning föder nedskräpning – det är någonting som vi tyvärr ser med jämna mellanrum. Därför är det även av det skälet väldigt viktigt att se till att områden i staden inte blir bortglömda.

Om det skulle vara så att någon av tjänstemännen, eller andra – vad vet jag – har tänkt tanken att området ändå är på väg att rivas, måste man beakta att det är flera år dit. Det måste självklart fungera fram till den dag då grävskoporna kommer dit.

Vi kommer att följa den här frågan noga. Jag har inhämtat att trafikkontoret avser att vidta åtgärder, om man inte redan har gjort det. Sedan för vi en diskussion med SL om att Slussen måste vara snygg och trygg fram till den dag vi har byggt den nya Slussen. Och då ska den vara snygg och trygg.

Anförande nr 65

T o m a s R u d i n (s): Det är bra besked. Det återstår sedan att se till att det blir ordentligt uppfyllt. På måndag morgon har vi ännu en aktion nere vid Slussen där vi kommer att uppmärksamma detta. Det roliga är att vi har kallat uppfräschningsaktionen Tummen upp för ett renare Slussen, så vi står där och låter folk göra tummen upp när de passerar passagen. Fler och fler har uppmärksammat det, och jag vill uppmana alla lyssnare som hör detta och som vill vara med att komma på måndag.

Det är egentligen inte bara en fråga om Slussen, utan det är också en fråga om andra kommunikationspunkter. Vi kommer att fortsätta att uppmärksamma detta över staden. Det är som att detta viktiga moment när vi tar oss till och från våra arbets-

platser, våra skolor och våra resmål inte har prioriterats riktigt av staden. Det har blivit en sunkifierad plats. Vårt stridsrop, som jag är glad för att du nu tycks hörsamma, Sten, är alltså: Avsunkifiera Slussen!

Anförande nr 66

Borgarrådet N o r d i n (m): Vi har väl verkligen visat under den här mandatperioden att vi tar frågorna om ett snyggt och tryggt Stockholm på allvar. Vi har ökat insatserna för städning, ökat antalet papperskorgar och ökat frekvensen i städningen. Det arbetet måste fortsätta. Därför är det bra att man gör sådana här aktioner som Socialdemokraterna gör vid Slussen – jag välkomnar allt sådant. Vi uppmärksammar om det inte fungerar, och samtidigt bygger vi upp det personliga ansvar som var och en av oss, du och jag och alla andra, har för att förhindra nedskräpning.

Nedskräpning är inte bara att någon, SL eller staden, ligger efter med städning. Nedskräpning är det någon som utför. Därför är det otroligt viktigt att skapa en sådan samhällsanda som innebär att vi är rädda om vårt gemensamma offentliga rum. Det handlar om Stockholm som en fridsam stad, om Stockholm som en stad i världsklass och om trygghet i Stockholm. Därför är det jätteviktigt att vi jobbar med de frågorna.

Fråga nr 8. Kultur- och samlingscentrum i Aspudden

Anförande nr 67

M a t s B e r g l u n d (mp): Fru ordförande! Nu är det tragiska ett faktum att det kulturmärkta badhuset i Aspudden är satt under rivning. Samtidigt finns det en mycket stor mängd engagerade människor som bor i närområdet och som gärna vill driva verksamheten vidare i någon annan lokal, och då gärna i ett nytt varmbadhus eller i form av något slags kultur- eller mötescentrum i området kring Aspudden.

Min fråga till dig, Madeleine, är: Kommer du att hjälpa de här människorna på något sätt? Kommer du att vara behjälplig med att hitta en ny lokal i närområdet och starta upp en sådan här bad- eller kulturverksamhet?

Anförande nr 68

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag har förstått vad det handlar om. I Aspudden handlar det om att man som borgarråd personligen är inblandad i allting, därför att annars gör man inte rätt sak.

Jag kommer inte personligen att driva en ny badhusförening eller kulturförening i Aspudden – det kan jag lova. Däremot om medborgarna där vill ta något initiativ på det området ska vi naturligtvis ta del av det och bedöma det, på samma sätt som vi gör med alla andra föreningar. Du sitter i kulturnämnden och vet att vi ofta hanterar sådana här saker, både i stadsdelsnämnderna och i kulturnämnden. Det kommer väl att bedömas på samma sätt som alla andra. Det är oftast väldigt positivt med sådana här medborgarinitiativ.

Anförande nr 69

M a t s B e r g l u n d (mp): Frågan om Aspudden har blivit väldigt politisk. Det känns lite konstigt att man bara skyller på förvaltningen hela tiden. Du har hittills i den här affären, vad du än säger, inte gjort dig särskilt berömd för att engagerat lyssna på badhusföreningen och aktionsgruppen. I stället har du skickat poliser och grävskopor till området. Föreningen har hela tiden sökt en dialog och sagt att de fortsätter att söka den dialogen för den fortsatta verksamheten. Nu har de ett önskemål om att få fortsätta sin verksamhet.

Då är frågan: Kommer du, när badhuset är rivet och den frågan är ur världen, att på ett bättre sätt nu lyssna på kultur- och badhusföreningen framöver?

Min fråga är också: Har du själv som politiker några egna tankar eller idéer om hur vi som politiker kan utnyttja det kulturengagemang som har skapats i Aspudden nu under hösten?

Anförande nr 70

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Du kanske inte var här förut, men då berättade jag hur den här frågan har handlagts. Det finns ingen fråga – jag har sagt det många gånger, och jag säger det igen, – där det har skrivits så många argument och där vi så tydligt har klargjort hur vi tänker. Det finns tjänsteutlåtanden, brev, svar och blogginlägg. Det är få frågor här i huset där både ansvarigt borgarråd och tjänstemän har skrivit om hur man tänker och klargjort argumenten så enormt mycket som i den här frågan. Det tycker jag är helt riktigt. Det ska vi naturligtvis fortsätta att göra. Jag har tagit del av allting som har skrivits i frågan, både kommentarer och blogginlägg.

Om dialog handlar om att man sitter på mitt arbetsrum och pratar med mig är det ganska svårt, för det finns många andra frågor i den här staden. Men om man kommunicerar med rotlarna och förvaltningen kommer vi att fortsätta att svara på alla initiativ på det här området.

Anförande nr 71

M a t s B e r g l u n d (mp): Jag frågar lite specifikt, för nu ligger det ett ärende i exploateringsnämnden om den gamla brandstationen i Midsommarkransen, där Brandförbundet vill avsluta verksamheten från årsskiftet. Exploateringskontoret vill använda fastigheten för förtätning och bostäder, men brandstationen är kulturklassad med grön färg. Den ingår i LM-staden, som är ett riksintresse för kulturmiljövården, och den passar kanske inte så bra för rivning, utan bättre för kulturverksamhet.

Jag förstår om du inte kan säga någonting i dag om möjligheten att använda brandstationen. Men om det skulle visa sig i undersökningar att man kan göra de förändringar, tekniska och ekonomiska och så vidare, som krävs för att det ska bli ett kulturcentrum, eller till och med ett badhus, är du då villig att från kultur- och idrottsroteln arbeta för ett sådant projekt, att på något sätt ta initiativ?

Anförande nr 72

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vem ska i så fall driva det? Jag kan lova att idrottsförvaltningen inte kommer att bygga några nya badhus i detta område. Vi har 700 miljoner att investera när det gäller de bad som finns i Stockholm där stockholmarna gör miljontals besök. Det måste vi prioritera.

Sedan vill jag säga en sak. Om den här föreningen nu vill driva det här har jag bara en rekommendation: Om man vill gå in i en dialog, om man vill prata med någon, är inte ingångsvärdet att säga att får jag inte som jag vill kommer jag att ockupera det här badet eller den här byggnaden. Det är inte det sättet man för dialog på. Om man då tycker att det är svårt att komma i kontakt med politikerna har man inte fattat hur en dialog är uppbyggd. Rekommendationen är i så fall att man inkommer med ett realistiskt ekonomiskt förslag som saknar alla hot. Det skulle jag önska mig.

§ 18 Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin att gälla från och med den 1 januari 2010 (utl. 2009:211)

Anförande nr 73

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Sophanteringen är en fråga som berör alla stockholmare. Därför är det viktigt att Stockholms stad så långt som möjligt underlättar medborgarnas hantering av avfall samt följer och stimulerar utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet.

Självkostnadsprincipen ska gälla, och det är rimligt att intäkterna från avfallshantering motsvarar kostnaderna för att ta hand om stockholmarnas avfall. Taxeprincipen ska vara att varje års taxebudget ska vara i balans och ge ett nollresultat.

Därför, herr ordförande, och för att täcka stadens kostnader för avfallshantering under 2010 föreslår trafik- och renhållningsnämnden att taxeuttaget ska uppgå till totalt 443,9 miljoner kronor. Det är en ökning med 1,3 procent i jämförelse med tertialrapport 2. Taxan ska gälla från och med den 1 januari 2010.

Fokus när det gäller hushållssopor måste läggas på medborgarnas tillgänglighet till att bli av med sitt avfall. Det behövs en flexibilitet i hämtningen av hushållsavfall. Den enskilde individens eget ansvar, behov och önskemål ska ligga till grund för taxorna. Det är också viktigt att staden genom sina upphandlingar säkrar att alla åtgärder är vidtagna för att undvika en försämring av medborgarnas tillgänglighet till avlämnande av avfall.

Taxan för insamling av matavfall från villor och flerfamiljshus föreslås vara oförändrad i krontal jämfört med 2009. Insamlingen är delvis ändå subventionerad, vilket kan anses nödvändigt för att uppnå stadens samlingsmål. För flerfamiljshus uppgår subventionen till 40 procent i jämförelse med ordinarie taxa för hushållsavfall.

Anförande nr 74

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Ordförande! Vi har inget eget yrkande i det här fallet, utan vi stöder majoritetens yrkande. Men Per Ankersjö har lämnat ett ersättaryttrande i kommunstyrelsen som jag gärna vill att alla tar del av. Det handlar om hushållsavfallet, som den föregående talaren uttalade sig så värtaligt om. Vi skulle vilja se en satsning på avfallskvarnar i nya bostäder, framför allt där vi nu bygger i Norra Djurgårdsstaden. Där finns en möjlighet att faktiskt lite grann revolutionera hushållens avfallshantering genom att installera avfallskvarnar där allt det gegg som vi i vanliga fall samlar i läckande plastpåsar bara körs ned. Det rötas sedan ihop med det andra avfall som varje familj lämnar.

Detta är kostnadseffektivt, praktiskt och miljövänligt på alla sätt. Eftersom vi nu har sagt att vi ska bygga miljövänligt tycker vi att det här skulle vara ett utmärkt tillfälle att pröva den nya tekniken.

Jag yrkar som sagt inte på någonting, utom möjligtvis på att ni läser och begrundar.

Anförande nr 75

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är lite trist att konstatera att majoriteten har så låga ambitioner när det gäller insamling av matavfall från enskilda hushåll och även storhushåll. I dag samlas endast omkring 6 procent av matavfallet från storhushållen och i princip noll, eller kanske några tiondelar, in från enskilda hushåll.

Om majoriteten hade haft högre ambitioner på området, såsom vi till exempel har utvecklat i vår miljömotion, skulle framför allt storhushållens matavfall på ganska kort sikt öka sina volymer rejält i och med kampanjer, uppsökande av restauranger och storhushåll och med stimulanser av olika slag. Med tydliga politiska ambitioner skulle en betydligt större andel än 6 procent av matavfallet kunna samlas in.

På samma sätt borde en högre ambition finnas när det gäller de enskilda hushållen. Jag vet att majoriteten har uttalat att den ska vara noll procent. Det är ganska obegripligt. Jag måste fråga varför ni har noll procent som ambitionsnivå.

Det är lite grann samma sak när det gäller andra områden, där ni var lite mer vidlyftiga i era vallöften i valrörelsen, om ni minns det. Det var tal om 100 nya återvinningsstationer och det blev 17. Ni lovade att gräva ned källsorteringsanläggningarna. Det blev en enda. Det är ett tämligen dåligt resultat, får man väl säga.

Vi tycker att man ska återvinna matavfallet från storhushåll men även från enskilda hushåll. Det måste vara en prioriterad fråga, och det är det inte i dag. Avfallskvarnar kan absolut vara ett komplement, men det kommer knappast att bli standard i hushållen. De stora volymer matavfall som finns i en så tätbefolkad stad som Stockholm borde utnyttjas bättre.

Därför yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen, där vi föreslår ett avfallstaxsystem som uppmuntrar till ökad källsortering och ökad insamling av matavfall.

Anförande nr 76

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Vi samlar in långt mer matavfall nu än vi gjorde under den förra majoriteten. Redan med den insamling som sker nu subventioneras detta till 40 procent jämfört med ordinarie taxa. Det finns möjlighet även för enskilda hushåll att lämna hushållsavfall för insamling.

Det görs alltså ganska mycket, och ännu mer kommer att göras. Vi gör verkligen någonting, och det är uppenbart att vi också kommer att göra någonting. Bland annat detta har lett till att Stockholm har utsetts till Europas första miljöhuvudstad under 2010. Så visst görs det mycket som inte gjordes under förra mandatperioden!

Ännu mer kommer. I de områden som ska byggas kommer avfallskvarnar att installeras i alla fall till en del. Stockholm Vatten har sagt att vi inte ska ta ut någon avgift för dem som installerar avfallskvarnar, vilket tidigare har varit fallet.

Anförande nr 77

J a n V a l e s k o g (s): Jag tror inte att vi fick vår utmärkelse som miljöhuvudstad tack vare de här låga siffrorna – noll procent eller bara någon tiondel när det gäller insamling från enskilda hushåll eller 6 procent från storhushåll. Det är dåliga siffror.

Det handlar om att vi måste få ett avfallstaxestystem som gör att man stimulerar ökad insamling. Vi måste också satsa på kampanjer och att uppsöka restauranger och storhushåll. Det är den enklaste delen när det gäller att få in mer matavfall. De här siffrorna är inte mycket att skryta med. Jag förstår faktiskt inte hur man kan ha noll procent som ambitionsnivå när det gäller matavfall från enskilda hushåll. Det är obegripligt. Det kanske du kan svara på senare.

Anförande nr 78

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ordförande, fullmäktige! När jag började läsa ärendet om avfallstaxan blev jag nästan upprymd av borgarrådet Ulla Hamiltons inledning. Hon uppmärksammar hur viktigt det är att man använder avfallstaxan som styrmedel för bättre miljö i avfallshanteringen. Sedan säger hon att det är jätteviktigt att lägga fokus på tillgänglighet. Jag håller med om det. Det är jätteviktigt, och detta är bra.

Men sedan är det stopp när det gäller åtgärder. Hur man ska använda avfallstaxan som styrmedel för bättre miljöhantering? Hur ska man göra avfallshanteringsanläggningar och insamlingsanläggningar tillgängliga? Det måste också avspeglas i avfallstaxan. Där finns inte en enda investering inom renhållningsposten. Man hänvisar hela tiden till att man håller på att bygga Sättra, men man har stött på problem med tillstånd. Det fick vi höra förra året också. Jag undrar vad det är för problem med tillstånd som drar ut på tiden i två år.

Vi hade redan fattat beslut om återvinningscentralen i Sättra när vi hade makten under den förra mandatperioden. Då hade vi fördubblat antalet återvinningsstationer. En av dem lades ned av den nya majoriteten. Det finns inte en enda återvinningscentral i drift i dag som alliansen har skapat.

Vi har varit konstruktiva. När vi fick vetskap i fastighetsnämnden om att vi skulle få ta över ett 50-tal berggrum och tunnlar från brand- och räddningstjänsten kom vi med ett konstruktivt förslag. Vi sade: Gör som vi gjorde i Vanadisberget! Använd något eller några av rummen för en ny underjordisk återvinningscentral! På den tiden var Ulla Hamilton ordförande. Hon var faktiskt mer medgörlig än den nya ordföranden Kristina Alvendal. Ulla Hamilton gick med på detta, och hela nämnden skrev på. Men så fort Kristina Alvendal blev ordförande blev det stopp på det. Ni kan inte komma med en enda uppbyggd återvinningscentral.

Anförande nr 79

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande och fullmäktige! Avfall eller sopor är ett av de största miljöproblemen i världen i nästan alla länder. Det kommer nog på sikt att krävas stora förändringar i människors beteende när det gäller soporna. Även här i staden är detta ett kärt och ganska svårlöst ämne.

Jag yrkar bifall till vår gemensamma reservation. Jag vill också framhålla att vi från Vänsterpartiet på sikt vill få bort behållarna och ha fastighetsnära insamling. Vi vill också avskaffa det producentansvar som finns och i stället låta staden ta betalt av producenterna för att sköta insamlingen. Vi tror nämligen att det är ett problem i dag när folk måste fråga sig: Är detta en förpackning? I så fall ska den återvinnas. Vi tror att det är enklare att man utgår från materialet. Om det är plast, glas eller papper ska det samlas in. Som det är i dag är det producenterna som betalar och därför är det bara förpackningar det handlar om. Det skapar ytterligare osäkerhet och problem för folk även om det är många som gärna vill göra rätt och samla in.

För att få en fastighetsnära källsortering måste man ha ekonomiska incitament och inte bara säga att det vore bra. Man måste ålägga fastighetsägarna att göra detta.

Vi tror att det måste bli mycket lättare att samla in farligt avfall. Detta behöver utökas kraftigt. De mobila stationerna är bra, men det behövs många fler. Vi tycker att det är bra att man ökar insamlingen av matavfall, men det kan göras ännu mycket mer.

Vi måste konstatera att detta är ytterligare ett i raden av svikna vallöften från majoriteten. Man gick ut stort och lovade 100 nya insamlingsställen. De flesta skulle grävas ned. Det var bilder på borgarråd med spadar och allt möjligt. Men det har hittills blivit en enda nedgrävd och sammanlagt 17 nya stationer. Det är en alldeles för låg ambitionsnivå. Sverige kommer liksom de flesta länder i vår närhet att drunkna i sopor och avfall om vi inte använder dem på ett klokt sätt. Det gäller till exempel att samla in matavfall och ta bättre vara på alla de sopor som vi producerar.

Bifall till Vänsterpartiets reservation tillsammans med s och mp!

Anförande nr 80

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Det finns inte så himla mycket att tillägga i det här sopärendet som inte redan har sagts. Jag tänker inte försöka upprepa allting.

Jag skulle bara vilja säga till Vänsterpartiet att det nog inte var något fel på vår ambitionsnivå. Det var väl det att det bara blev 17 av 100 som det var lite fel på! Det är klart som sjutton att om vi hade tänkt igenom det här kanske vi inte skulle ha lovat 100 – det kan ju jag säga nu i alla fall. Men jag skulle nog gärna ha sett att det hade blivit minst 100, och gärna 100 nedgrävda, återvinningsstationer.

Alla som sitter i den här salen vet att återvinningscentraler inte är någonting man vill ha utanför sin port. Men grannens port går det alldeles utmärkt att ha dem utanför. Jag tror att man skulle ha reagerat precis likadant om vi skulle ha grävt ned dem, för så fort man gör ett hål blir det klagomål på det också. Det är svårt att hitta samarbets-

partner när man ska göra den här typen av installationer. Men det är bara att gnetta på.

Att stötta installerandet av avfallskvarnar är något som min partikollega Erik Wassén som är ordförande i Stockholm Vatten har tagit initiativet till. Det tycker jag är ett alldeles utmärkt initiativ. Hurra för dig, Erik, i det här! Jag bara önskar att folk nappar på det här också så att det blir någonting av det.

Någon tog upp tekniken i nya bostadsområden. Jag vill lyfta fram frågan om sopsugsanläggningar, för det vill jag ha i de här nya områdena. Efter att ha sett det i bruk i London och i Barcelona förstod man riktigt hur fint det funkar. Det är jättesmart. Vilket utrymme man kan friställa när man har den här typen av anläggningar! Det finns på några håll i staden och jag hoppas att det blir fler som är intresserade av att hoppa på det här. Vi kommer även att koppla sopsugar till papperskorgar i parker, vilket jag tycker är ett utmärkt förslag. Då slipper man ha allting utplockat, kanske inte så mycket av slarviga människor som av slarviga måsar, skator och lite andra pippifåglar som gillar att riva upp skräpet.

Det är inte mycket mer att säga annat än att jag yrkar bifall till majoritetens förslag.

Anförande nr 81

A n n M a r i E n g e l (v): Jag har all respekt för alla problem som finns när det gäller att skapa nya sopstationer. Det är därför vi tyckte att det var lite övermaga av er att gå ut och lova detta så säkert – att ni skulle gräva ned och allting. Ni visste ju redan då att förutsättningen för att gräva ned är att producenterna betalar, och det är det de inte gör. Det är därför det har blivit så här.

Vi vill också betona att sopstationerna måste ligga invid kollektivtrafik. Det blir lite motstridigt när man måste ha bil för att agera miljövänligt.

Anförande nr 82

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Det kan man ju tycka. Men vi hade en ambitionsnivå, och vi försökte i alla fall. Jag gissar att ni också hade haft en hygglig ambitionsnivå om ni hade varit i majoritet. Ni hade nog inte heller lyckats så bra med den här frågan. Den är svår att jobba med. Men vi fortsätter. Vi ger inte upp!

Anförande nr 83

J a n V a l e s k o g (s): Problemet är att ni *har* gett upp. Det var inte tal om någon sorts ambitionsnivå när det gäller nedgrävning av källsorteringsanläggningar, utan det var ett vallöfte. Alla visste redan då att det kostar minst 1 miljon per styck, och kanske ännu mer, att gräva ned dem. Det var pengarna som var problemet. Ett vallöfte är trots allt ett vallöfte.

Det har inte speciellt stor trovärdighet att ni arbetar vidare. Jag tycker nog att man från den borgerliga sidan faktiskt borde beklaga och be om ursäkt för att man ställer ut så vidlyftiga vallöften som man alls inte genomför utan struntar i. Många trodde ju att det här skulle ske. Det handlar inte om ambitionsnivå, utan det här var ett vallöfte.

Anförande nr 84

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Man kan faktiskt ha en ambitionsnivå i ett vallöfte också, Jan Valeskog. Jag tycker att det är så himla skönt med dig, för du kan och vet allt mycket bättre än alla andra. Jag förstår att om du hade varit ansvarig för frågan hade du gjort det mycket bättre och mycket snabbare. Men egentligen tror jag inte det. Det hade gått lika illa för dig som det gör för mig när det gäller det här. Men kanske du hade haft en lika hög ambitionsnivå i dina vallöften.

Anförande nr 85

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ordförande, fullmäktige! Det var intressant att lyssna på de föregående talarna. Diskussionen var lite överflödigt eftersom man blandar ihop kommunens ansvar och producenternas ansvar i frågan. Det är nämligen så att återvinningsstationerna, de gröna behållarna, inte är kommunens ansvar. Däremot är återvinningscentralerna ett kommunalt ansvar.

Majoriteten lovade brett ett år före valet att bygga jag vet inte hur många underjordiska återvinningsbehållare trots att det inte är ett kommunalt ansvar. Man anslog 40 miljoner för det, felaktigt. Efter valet har de plockat bort de 40 miljonerna. Jag hade velat ställa en fråga om detta till Ulla Hamilton om hon hade varit här. Men nu är hon inte här.

Jag vill återkomma till det som jag avslutade med. Det handlar om tillgänglighet. Kommunens uppgift är att bygga återvinningscentraler. Hur många hade vi när vi kom till makten? Det var tre stycken. När vi lämnade makten hade vi sex stycken. Nu har man inte en enda.

Däremot finns det en intressant passage i texten här som Ulla Hamilton har låtit skriva. Det står: Jag ser därför med förväntan på det arbete som pågår för att kommunernas hantering av återvinningscentralerna inte ska åstadkomma kommunarest för medborgarna. Hon hänvisar alltså till grannkommunerna när hon inte har åstadkommit en enda återvinningscentral i Stockholm under drygt tre år. Då hänvisar hon till grannkommunernas centraler som tillgänglighet i stället för att bygga in centraler i varje stadsdelsnämnd. Det ska vara små, helst underjordiska, återvinningscentraler som gör det hela tillgängligt för medborgarna.

Jag har fastnat för en sak som jag gärna hade velat ställa en fråga till borgarrådet om ifall hon hade varit här. Hon nämner någonting om fritt val, och hon välkomnar förslaget att öppna för yrkesutövarnas avfallshantering för privat företagsamhet. Hon säger: Genom detta kan insamlandet av hushållsavfall från verksamhetsutövare öka. Detta är också lagstridigt. Jag fattar inte! Majoriteten har massor med juridikutbildade ledamöter, men de kan inte skilja på kommunalt ansvar och verksamhetsansvar. Hushållens avfall är kommunens ansvar. Verksamheternas ansvar är deras eget. De ska själva ombesörja sin avfallshantering.

Bifall till Miljöpartiets gemensamma svar med Socialdemokraterna i kommunstyrelsen!

Anförande nr 86

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Låt mig i all vänlighet påpeka att vallöftet var att vi skulle verka för att det skulle bli så här många nedgrävningar. Vi skulle inte bekosta det själva enbart, utan vi skulle påverka producenterna att ta mer av sitt ansvar. Utöver den anläggning som vi har lyckats få ned med stort besvär finns det ett antal fastighetsägare bland annat på Östermalm som på eget initiativ på egen tomt har grävt ned det hela så att det fungerar på det sättet. Det är bra om det går att göra så, så att vi inte tar stadens pengar i alltför stor utsträckning och i större utsträckning än vad som är nödvändigt.

Sopsugar finns, och det kommer att bli fler. När det gäller återvinningscentraler, till exempel den i Sättra har den ännu inte kommit till på grund av ideliga överklaganden. Som någon sade är det inte så lätt att få till stånd något sådant här och hitta en plats. Alla vill inte ha centralen just där vi föreslår att den ska vara och där vi och förvaltningen tycker är det bästa stället att ha återvinningscentralen på. Det är där som det än så länge inte har fungerat fullt ut, men jag vill ändå säga att det är en del på gång även med denna bit.

Anförande nr 87

J a n V a l e s k o g (s): Berthold Gustavsson sade att detta inte var något riktigt vallöfte, om jag förstod honom rätt. Det handlade i stället om att ni skulle verka för det här. I så fall måste jag fråga Berthold Gustavsson: Hur tycker ni att ni har lyckats om ni skulle betygsätta er själva? En enda central har ni värkt fram under dessa fyra år.

Anförande nr 88

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det är bara att inse, precis som Lundin sade här också, att det inte har gått att få till det här i den utsträckning som vi trodde på, hoppades på och verkade för. Men det handlar också om den negativa inställning som förpackningsindustrin har till de här frågorna. De vill inte bekosta det som vi tycker att de rätteligen borde bekosta. Det är där det ligger.

Jag glömde att säga något förut om insamlingen från hushåll. Vi prioriterar det där det är mest effektivt till lägsta kostnad i första hand. Det gäller storhushåll och liknande. Vi ska inte belasta vare sig taxekollektiv eller skattebetalare med onödiga kostnader.

Anförande nr 89

A n n M a r i E n g e l (v): Jag noterar, och jag hoppas att även väljarna noterar, ert kreativa språkbruk. Att lova betyder alltså helt enkelt att verka för. Man kan fundera på varför ett parti i majoritet inte har möjlighet att verka för det man vill göra. Ni säger att förpackningsindustrin är hindret. Det stärker vårt förslag att det inte ska vara förpackningsindustrin som sköter insamlingen utan staden, men att det ska finansieras från industrin. Jag hoppas att ni går vidare med det förslaget.

Anförande nr 90

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Som vi fick höra från en av era vanliga samarbetspartner ligger inte detta på kommunen. Det handlar om riksnivå och lagstiftning och regler där. Det är det som avgör var det här ska ligga någonstans. I så fall får man verka för detta även där, om man nu inte kan lova.

Anförande nr 91

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ordförande, fullmäktige! En fungerande effektiv avfallshantering börjar med avfallsinfrastruktur – en modern och tidsenlig avfallsinfrastruktur. Då menar jag att alla tekniska utvecklingar som står till buds bör användas. Det är sopsugar, fastighetsnära insamling, kvarnar och fler återvinningscentraler – gärna under jorden.

När man studerar avfallstaxeärendet får man fram vissa fakta. Kommunfullmäktige har beslutat om taxeuttag på 481,9 miljoner. Men trafik- och renhållningsnämnden föreslår lägre taxeuttag på 443,9 miljoner. Differensen är 38 miljoner. Anledningen till att trafik- och renhållningsnämnden inte vill använda och ta ut högre taxa är att det här täcker våra behov. Men det beror på hur man tolkar behovet. Om man tolkar behovet bara som minsta möjliga service till medborgarna täcker det kanske. Men man borde också genomföra övriga investeringar på kommunens ansvarsområde, typ återvinningscentraler, och täcka över gamla soptippar vilket man också har slutat göra och inte hänvisa till grannarna. Vi borde vara uppe i 35 procent av insamling av organiskt material. Vi ligger nu på runt 10 procent. Man står där och stampar, och ingenting går framåt.

Jag hörde från Berthold Gustavsson att det kommer störningar. Vi skulle ha byggt det här i Sätra, säger han. Det var vi själva som fattade beslut om Sätra under förra mandatperioden. Det har gått tre år, och ni har inte ens klarat av tillståndet.

Dessutom måste jag säga att det finns ett feltänkande i planeringen. När man genomför miljöfarliga verksamheter måste man ta fram en miljökostnadsbeskrivning. Då brukar man ha minst tre alternativ. Så gjorde vi, och vi hade till och med fler, när vi skulle hitta lämpliga lokaliseringar för återvinningscentraler så att ingen skulle klaga. Då inventerade vi lämpliga lokaler i hela kommunen. Vi tog fram 30 möjliga platser, och har skapat i alla fall 3 stycken av dem. Ni har inte ens något alternativ, och ni har inte investerat ett enda öre.

§ 19 Höjning av avgifter för boende- och nyttoparkering samt slopande av nyttoparkering – mini att gälla från och med den 1 januari 2010 (utl. 2009:212)

Anförande nr 92

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande och fullmäktige! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Trafik- och renhållningsnämnden har sedan majoritetsskiftet verkat för att skapa fler parkeringsplatser samt öka servicen gentemot invånarna. Stadens gaturum är dock begränsat, och det är svårt att tillmötesgå de krav som invånarna ställer på fler parkeringsplatser. Stadens gatumark i innerstaden är redan i dag till stor del utnyttjad för ändamålet parkering.

År 2008 växte Stockholm med 15 000 invånare. Alla dessa har givetvis inte bil, men många har det. Utrymmet för parkering på stadens gator är begränsat. Därför måste vi hitta andra lösningar för att tillmötesgå stockholmarnas krav på service. Det handlar bland annat om förändrade och enklare regler vid parkering på gatumark. Trafikkontoret arbetar till exempel med att måla tydliga markeringar i gatan samt att vara generöst med nyttjandet av gatumark. Kontoret arbetar dessutom för fler vinkelparkeringer samt en översyn av stoppförbud och lastzoner.

Trots detta behövs en höjning av boendeparkeringsavgiften för att öka incitamentet att parkera på tomtmark. I samband med kommunfullmäktiges budget för 2010 beslutades att boendeparkeringsavgiften som periodbetalning ska höjas med 100 kronor i månaden till 700 kronor per månad. Dygnsparkeringsavgiften ska höjas så att det finns incitament att periodbetala.

Kommunfullmäktige beslutade också att nyttoparkeringsavgiften ska höjas med minst 20 procent. I budgeten anges att de nya avgifterna ska gälla från och med den 1 januari 2010. Detta medför ett ökat intäktskrav för trafik- och renhållningsnämnden om totalt 15,3 miljoner kronor.

Anförande nr 93

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Miljöpartiet de Gröna har reserverat sig mot förslaget i kommunstyrelsen men bifaller i huvudsak förslaget. Vi är alltså positiva till att ni höjer, men vi tycker inte att det är tillräckligt.

Jag tycker att det hela är ganska tydligt när man läser den borgerliga motivationen, och kanske särskilt när man lyssnar på Berthold Gustavsson här som vrider sig ännu mer med att försöka förklara att han verkligen vill ha mer parkering på gatorna men inser den fysiska orimligheten. Det finns en viss rumslig begränsning, och den kan inte ens ni i majoriteten hitta på att upphäva på något sätt. Jag förstår ert dilemma.

Däremot tycker jag att ni är lite fega när ni säger att ni vill öka incitamenten att parkera i garage och på tomtmark. Hur långt räcker 700 kronor i månaden för att göra det? Jag vet inte ett enda garage i innerstaden som tar 700 kronor i månaden för att ställa sig på en parkeringsplats. Däremot är det inte jättelångt ifrån. Om vi ökar

med några hundralappar till tror jag verkligen att vi kan få ett sådant incitament. Därför är det fegt att ni bara går ut med en ynka hundralapp i ärendet.

Vad en differentierad gatuparkering, om vi tittar på hela staden, skulle kunna göra för att få incitament till parkering på tomtmark och i garage är faktiskt en smärre revolution i synen på hur vi använder vår gatumark. Det är ju vårt uterum mellan husen. Jag tycker att det är snävt från den borgerliga majoriteten att se det som att invånarnas och stockholmarnas krav på denna yta är att få fler parkeringar.

Varje dag jag går på gatorna inser jag att det finns många andra krav på vad de där ytorna skulle kunna användas till. Bredare trottoarer är ett ganska självklart krav när man inte ens kan möta någon när man går två föräldrar med barnvagnar i bredd eller med två cyklar och går och pratar. Man måste börja gå i krokodil i stället. Vi har inte tillräckligt med plats för cykelbanor. Vi har inte tillräckligt med träd längs alla gator. Sådant tar också plats. Vi vet att det behövs kaféer och att gatulivet är sprudlande.

Det finns också många andra krav, Berthold Gustavsson, som stockholmarna ställer på gatuutrymmet. De kraven borde vi beakta. De borde också ligga med i vågskålen när vi höjer avgiften och ökar incitamenten för att bilarna verkligen ska flytta in i garagen och på tomtmarksparkeringen.

Jag är delvis glad över ärendet, för jag tycker att det är ett litet erkännande till en modell och den diskussion som Miljöpartiet har fört här i flera år i Stadshuset, och inte minst i parkeringsbolaget, om att staden subventionerar gatuparkeringen i dag. Vi subventionerar bilisterna, särskilt dem som både tar bilen till jobbet och har den vid sitt hem här i Stockholm. Vi subventionerar dem ganska mycket, och mycket mer än de hushåll som inte har bil. Jag tycker inte att den fördelningspolitiska aspekten är särskilt tydlig i Stadshusets politik. De familjer som kan lägga ungefär 3 000 kronor i månaden i kostnader för att ha bil – enligt Konsumentverkets beräkningar – till skillnad från dem som får punga ut med sina pengar på SL-kort har det betydligt lättare med sin hushållsekonomi. Jag tycker inte att det är en rimlig fördelningsekonomi att vi fortsätter att subventionera bilisterna i Stockholm på det här sättet.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 94

Ulf Friedebäck (fp): Herr ordförande och Åsa Romson! Jag läste i er reservation att ni vill styra mot parkering i garage, precis som du säger här. Samtidigt vet jag att Miljöpartiet är emot när Stockholm Parkering ska bygga garage i innerstaden, exempelvis under Högalidskyrkan. Det har du personligen överklagat. Ni har också varit emot garage under Mariaskolan. Jag förstår inte riktigt hur det här går ihop med den politik ni vill föra.

Dessutom vill ni införa parkeringsavgifter dygnet runt. Ni vill införa differentierade boendeparkeringsavgifter ute i förorterna med 300 i närförort och 100 i övriga ytterstaden. Gillar ni bilar, Åsa Romson?

Anförande nr 95

Å s a R o m s o n (mp): Ulf Fridebäck! Jag tycker att bilen är ett ganska bra transportmedel för vissa saker, särskilt när man ska flytta tunga saker och möbler eller när man ska till ställen där det inte finns kollektivtrafik ute i landet, till exempel. Men det är ganska få resor som stockholmarna behöver bil till, om vi ska vara riktigt ärliga.

Jag kom just hem från Köpenhamn där jag har varit under ett antal dagar och följt klimatförhandlingarna. Jag tycker att det är ganska tydligt att särskilt städerna, och särskilt de välbärgade städerna i i-länderna, ska ha nollutsläpp 2050. Det betyder att all infrastruktur måste ställas om nu i riktning mot ett fossilfritt samhälle. Då är det andra transportmedel som gäller.

Visst ska man kunna ha bil också i Stockholm, men till vilket pris? Hur mycket ska du, Ulf Fridebäck, subventionera bilisthushållen med jämfört med vad du ger till de andra hushållen? Hälften av hushållen i innerstaden har inte bil, men er politik ger bara pengar till de hushåll som har bil. Tycker du att det är rättvist? Tycker du att det är bra att man på en väg med fyra filer ger två filer till de hushåll som har bil och bara två filer till dem som vill cykla, ta bussen eller transportera sig på andra sätt? Jag tycker inte att det är rättvist.

Anförande nr 96

J a n V a l e s k o g (s): Vi stöder kommunstyrelsens förslag i ärendet. Jag konstaterar först att under mandatperioden har boendeparkeringsavgifterna faktiskt höjts med 40 procent. Det är ganska mycket pengar för alla med låga eller medelhöga inkomster. Intressant nog gjordes en undersökning för ett antal år sedan i Vasastaden som visade att ungefär 35 procent av de hushåll som hade bilen parkerad på gatan använde den enbart på helgerna. Jag vet inte om det har förändrats, men det finns inga skäl att tro det. Det är alltså en ganska stor andel stockholmare som har bilen parkerad på gator och i garage och inte kör till vardags. Det är naturligtvis bra ur miljösynpunkt.

Det är viktigt att slå fast i den här diskussionen att det är bilar som rullar i trafiken som orsakar miljöbelastning och trängsel. Det är inte de bilar som till vardags står stilla. Å andra sidan är det viktigt att bilisterna får betala för den användning av gatuutrymme som nyttjas för parkering till ett skäligt pris, även om man inte kan räkna med en egen parkeringsplats. Det motiverar dagens förhållandevis höga parkeringsavgifter i innerstaden.

Vi ställer upp på den föreslagna höjningen. Men vi anser inte att en parkeringspolitik som radikalt höjer parkeringsavgifterna ska bedrivas. Resultatet blir då att det endast blir de rikaste som har råd att ha bil. Barnfamiljer, äldre eller andra som behöver bil för sina arbeten och vardagsliv ska inte förhindras eller förbjudas att ha bil på grund av orimliga parkeringsavgifter.

Borgarrådet Hamilton är inte här. Visserligen har vi hört vad Miljöpartiet tycker, men jag skulle ändå vilja ställa en fråga med tanke på vad borgarrådet Hamilton har sagt i Mitt i-tidningarna om framtida höga boendeparkeringsavgifter. Det talas om att de ska vara i nivå med garagehyrorna i innerstaden, och de ligger åtminstone på

1 500–1 600 kronor. Är det den moderata ambitionen att höja till dessa nivåer? Det kan på ett sätt uppfattas som att man vill måna mer om ägarna av de privata garagen än om de stockholmare som har boendeparkering.

Vi ställer alltså inte upp på en politik som innebär att det är omöjligt för vanliga människor att ha råd att ha bil i Stockholm. Åtgärder för att minska miljöbelastningen från bilismen ska främst riktas mot bilar som rullar på gatorna och inte mot sådana som står parkerade. Styrningen med trängselavgifter och skatter riktade mot bilismen ska på det viset stå för den miljöbelastning som den förorsakar.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 97

Å s a R o m s o n (mp): Jan Valeskog! Jag är lite nyfiken, bara. Anser du att det vore bra för Stockholm och gatuutrymmet i Stockholm om fler bilar kunde stå på tomtmarks- och gatuparkering? Gäller det i så fall hela Stockholm, det vill säga inklusive förorterna?

Jag tyckte att mycket av ditt resonemang från talarstolen var ganska dubbelt. Du tycker att alla som har låga inkomster ska ha rätt att ha bil, om jag förstod det rätt. Men det är ingen här som har föreslagit att förbjuda det. Det har funnits förslag om gratis eller mycket billig parkering. Vi föreslår ytterligare 200 kronor i höjning från de 700 som du nu gick med på. Tror du att det skulle vara ett bättre incitament för att ställa bilen i garagen även för dessa hushåll?

Anförande nr 98

J a n V a l e s k o g (s): Om man nu skulle höja avgiften rejält skulle resultatet inte bli att folk direkt skulle ställa sina bilar i garage med tanke på garagepriserna som ligger på mellan 1 600 och 3 500 kronor per månad. Det skulle i stället innebära att många inte skulle ha råd att ha bil över huvud taget. I praktiken förbjuder man då på omvägar folk att ha bil.

Det viktigaste och det som skapar miljöbelastning när vi pratar om bilar är något annat. Det är utsläppen som man ska försöka förhindra på olika sätt. Det handlar inte bara om avgifter utan om att få fram nya bränslen, ny teknik och annat som gör att bilarna blir mer miljövänliga. Men självfallet ska man rent allmänt ha ambitionen att få ned så många bilar som möjligt i garage – absolut.

Anförande nr 99

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till majoritetens förslag. Förslaget om ökad avgift är en rimlig höjning från 600 till 700 kronor för boendeparkering. Jag har svårt att tänka mig att det är så många mer än möjligen vänsterflajen här i salen som hostar om detta.

Fler kanske dessutom väljer att parkera på andra ställen än på gatan om vi inte har alltför höga avgifter. Vi anser inte att stockholmare med bil ska skinnas på pengar bara för att de behöver ha bil och dessutom har mage att våga använda den. De

skjutsar ungar med skridskor och allt vad det nu är som man behöver göra ibland. Jag tycker att det är ytterst rimligt att också människor med lägre inkomster ska kunna använda sin bil – säger hon som inte har körkort!

En chockhöjning av avgifterna för att få en bilfri innerstad är inte något som de flesta stockholmare vill att vi genomför. Jag antar att detta är ytterligare en fråga där oppositionen inte är överens. Jag tycker att det är viktigt att vi fastslår i den här staden att parkeringsavgifterna inte ska ses som en mjölkossa för stadens kassa utan vara en trafikregulator. Och det ska inte vara en orimlig trafikregulator.

Jag måste haka på lite grann av det som Ulf Fridebäck tog upp när det gäller Miljöpartiets förslag. Det ni skriver i förslaget här är ingenting som ni någonsin har jobbat för. Det ska bli intressant att se hur ni i fortsättningen kommer att jobba för att vi ska få fler garage. Det ska bli jätteskojigt att se, för jag vet nog inget garage som ni har varit för bygget av. Men när de väl står där kanske ni ändå vill använda dem.

Jag skulle bara vilja att vi kanske kunde se detta som en enighet: I den här staden ska även vanliga familjer kunna ha bil och ska kunna tillåtas ha bil. De ska också kunna förflytta sig med bilen i vår stad.

Anförande nr 100

Å s a R o m s o n (mp): Om det inte blev klart tidigare vill jag passa på att tydliggöra att Miljöpartiet är emot garage när man bygger dem för att öka antalet parkeringsplatser, särskilt i innerstaden där vi redan har för mycket biltrafik. Däremot är vi för att bygga garage när man flyttar parkeringsplatser från gatan till garagen. Det har vi lagt fram i samtliga garageärenden som har varit på bordet. Vi lade för övrigt fram det även i Högalidsärendet, som jag själv var inblandad i.

När det gäller vår syn på huruvida parkeringsavgifterna ska vara en mjölkossa tror jag att vi är överens. Jag anser absolut inte att staden ska använda parkeringsavgifterna som en mjölkossa utan just som en trafikregulator. Man kan se det tydligt. Det är som koldioxidskatten. Jag ser det tydligt som att den ger ett incitament att spara på koldioxidutsläpp. På samma sätt kan man ha parkeringsavgifter som ett incitament för att se att man kan använda andra transportmedel. Det har i andra länder varit en effektiv och bra metod kompletterad med andra metoder som trängselavgifter och miljöskatter på själva bränslet.

Anförande nr 101

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ni är emot garage om de ökar parkeringsplatserna. Då tror jag att ni kommer att fortsätta vara emot dem, för i den här staden som hela tiden ökar kommer vi även att öka antalet bilister. Det betyder med automatik att det blir en ökning av antalet parkeringsplatser. Det var väl bra att ni fastslår det för väljarna: Ni vill inte ha fler parkeringsgarage i den här staden oavsett var de finns.

Anförande nr 102

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Ordförande, fullmäktige! Den här gången har vi ett eget yrkande som jag förstås vill ha bifall till.

Jag blev så imponerad av ordet trafikregulator när det användes här av flera. Det låter jättefint! Det är det här med att använda ekonomiska styrmedel för att få någonting som man vill ha. Det är naturligtvis en väldigt bra idé, och det är detta vi har tagit fasta på. Vi vill nämligen att miljöbilar ska kunna erhålla rabatt på boendeparkeringsavgifter och i parkeringsgaragen. Därmed hoppas vi förstås att det blir fler miljöbilar på bekostnad av de traditionella.

Man kan inte låta bli att undra över alla de där parkeringsplatserna som står tomma på nätterna i p-husen. Skulle man inte kunna trafikregulera det på något sätt så att fler hittar in i ett p-hus under natten i stället för att trängas, åka runt och leta parkeringsplats på gatan? Jag har förstått att det är en väldig plåga för somliga.

Jag yrkar bifall till Centerns förslag till beslut som trafikreglerar miljöbilarna.

Anförande nr 103

Å s a R o m s o n (mp): Jag vill kommentera att jag tycker att det är en god idé att fundera på om man via incitament som lägre avgifter eller något annat kan få en teknikdrivande fråga för miljöbilarna. Vi och Centern var tyvärr inte överens när vi tog bort detta på boendeparkeringen. Där var ni snarare med alliansen. Men jag tycker att dina funderingar på det här förslaget är ganska bra.

Däremot skulle jag vilja ge er ett tips när det gäller nattparkeringen. Om fler ska hitta in till garagen på nätterna betyder det att vi måste ha avgifter på gatorna på nätterna. I dag är det gratis att parkera på gatorna på natten. I ytterstaden är det hela tiden gratis att parkera på vår egen allmänna-plats-mark – gatorna. Det vill vi ändra på.

Anförande nr 104

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Jag är säker på att om man funderar på frågan kommer man att hitta många fina och kreativa sätt att med ekonomiska styrmedel få de parkerade bilarna där man helst vill ha dem.

Anförande nr 105

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i frågan.

Vi tycker att det är bra att man höjer avgifterna, men det räcker inte alls som incitament för en minskad användning av privatbilar i innerstaden. Det tycker vi är alldeles nödvändigt. Det är ett mål som måste till på sikt. Alla trafikslag måste få plats i staden, och då måste vi prioritera dem som är mest miljövänliga. I dag, när allas blickar är riktade mot Köpenhamn och alla hoppas på ganska radikala klimatkrav kan vi inte fortsätta som om ingenting hade hänt i bilsamhället.

Jag blir lite förvånad och lite trött på ert sätt att resonera om det här i majoriteten när ni säger att under lång tid har alla boende och näringsidkare fått lida av en parkeringspolitik som minskar framkomligheten. Då kan man undra under hur lång tid det är. Under de senaste elva åren har ni styrt i sju och vi i fyra. Det kanske är ni som har minskat framkomligheten genom er egen trafikpolitik.

När det gäller oppositionen är vi överens om att parkeringssystemet måste ses över och reformeras för att det ska styras mot en bilsnål samhällsplanering. Där är en viktig princip att parkeringsavgifterna ska uppmuntra till parkering i befintliga parkeringshus och garage.

Även folk som inte har bil har barn, Inge-Britt. De har till och med skridskor eller vad det nu var som skulle fraktas. De behöver också komma fram i staden. Bland annat behöver de komma fram med buss. Som det är i dag är det för trångt på gatorna. Det skulle inte hjälpa så mycket med miljöbilar även om det naturligtvis är viktigt att ställa om till sådana. Därför måste man helt enkelt minska trafiken inne i staden.

Om man ser till en modern framtidsinriktad storstad, som vi hoppas att Stockholm ska kunna bli, kan man inte bygga på att det blir fler bilar inne i staden. Det är det som det leder till om man som ni anser att fler ska kunna parkera och köra omkring. Vi måste för miljöns och för människornas skull satsa på andra trafikslag som kollektivtrafik, gångtrafik och cykel. Naturligtvis måste det också finnas bilar för de nödvändiga transporterna. Vi kan inte prioritera bilarna på bekostnad av andra trafikslag.

Tyvärr tror jag att den här lilla höjningen av parkeringsavgiften inte kommer att åstadkomma så mycket i den vägen. Om avsikten är att man ska flytta ned i garage är ju de som har påpekats, mycket dyrare. På lång sikt är det enda realistiska att man ökar kollektivtrafiken och minskar biltrafiken.

Anförande nr 106

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Jag har läst er reservation noga. Det står faktiskt att ni inte anser att boende i Stockholms innerstad med bra kollektiva transporter är i stort behov av egen bil. Ni vill på sikt göra hela Stockholms innerstad bilfri.

Du nämnde ingenting i ditt anförande om att ni vill förbjuda vanligt folk att ha bil bara för att de bor i innerstaden. Jag har funderat mycket på vad ni egentligen menar med det där och hur ni tänker att det ska gå till. Ska ni inrätta någon särskild kommitté eller något utskott under trafiknämnden som ska sitta och besluta om detta? Jag, till exempel, bor i innerstaden och har bil och behöver bil. Ska jag få ha bil? Eller hur har Vänstern tänkt att det här ska gå till? Ni måste ju ha tänkt något när ni har skrivit som ni har gjort.

Anförande nr 107

A n n M a r i E n g e l (v): Vi har tänkt ganska mycket, och vi har tänkt långsiktigt i motsats till er. Det är som jag sade i mitt anförande: Vi måste börja

minska biltrafiken. På sikt är naturligtvis målet att man inte ska behöva ha privatbilmism i stadskärnorna. Det kan diskuteras exakt var vi drar gränserna. Men det är detta vi ser på sikt. Bilar kommer att behövas, men privatbilarna behövs inte. Då måste man ha tillräckligt bra kollektivtrafik. Det är klart att det måste finnas regelverk och undantag. Men jag tror att vi kan lösa det på bästa sätt.

Jag vill påminna om hur det var när vi införde trängselavgifterna. Det skulle vara fullständigt omöjligt, enligt er, och staden skulle gå omkull. Det höll ni på med att säga i fyra år. Men det har ju gått ganska bra. Det var till och med ni som införde dem. Jag hoppas att ni är tillräckligt framsynta att snart också börja se över privatbilmismen i innerstaden.

Anförande nr 108

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Vi fortsätter inte att gå, eller köra, i samma hjulspår år efter år, Ann Mari. Vi prioriterar inte bilen före kollektivtrafiken heller. Det är faktiskt precis tvärtom. Du har nog missat att tekniken går framåt inom bilindustrin. Bilarna blir modernare. De är framför allt renare i dag. Det är inte lika mycket s-k-i-t som kommer ut ur avgasröret i luften i vår stad längre. Många bilar är dessutom små i dag. Jag sade många bilar. Ett tag var jag riktigt nöjd, för då var nästan varenda bil en liten plutt, och det gillar jag. Sedan kom de här mastodonerna för alla som till varje pris också ska ha dubbar på dem, för annars kan de väl inte köra dem. Man får väl själv fundera över vad man behöver.

Ni i Vänsterpartiet försöker slå sönder barnfamiljernas jobb med att försöka få vardagen att gå ihop. Låt dem få använda sina bilar!

Anförande nr 109

A n n M a r i E n g e l (v): Det har inte gått oss förbi att det pågår en teknikutveckling. Det har inte heller gått oss förbi att nästan alla samstämmiga forskarrapporter säger att denna nya teknik inte kommer att lösa utsläppsproblemen och bilismens problem i storstäderna. Bilarna kommer inte att vara tillräckligt rena, och de kommer inte att ta mindre plats. Vi tycker naturligtvis att det ska uppmuntras på bästa tänkbara sätt, vilket man inte har gjort här i landet. Vi hade ett förslag tidigare om att förbjuda stadsjeepar i innerstaden. Det blev ett ramaskri från er sida. Nu talar du så vackert om små pluttbilar.

Jag nämnde tidigare att alla barnfamiljer här i staden inte har bil. De som har det behöver naturligtvis använda den när det är nödvändigt, men det är väldigt många andra familjer med barn som också vill komma fram och som inte har bil. Vi tycker att man måste prioritera det som är tillgängligt och bra i innerstaden i en stad, nämligen kollektivtrafik. Det är det som de allra flesta människor ska ha tillgång till. Den kommer inte fram om man proppar staden full med bilar.

Anförande nr 110

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill tillföra en historisk syn på det här. Redan 1980 var det en rad miljöaktivister från olika miljögrupper – jag var en av dem – som skapade någonting som hette Gåstad 80. Det skulle vara som ett

jubileum på Stockholmsutställningen 1930. Då togs det fram ett alternativ i vilket det var väldigt viktigt att skapa gånggator. Det är ju bilar på alla gator här i staden. De flesta av er vet inte hur underbart det är att gå i en stad där det inte finns bilar, att gå på en bilfri gata. Det kan man uppleva ute i Europa på vissa ställen.

Sådana gator måste vi skapa här i Stockholm, och då måste det göras en parkerings-sanering, det vill säga man måste flytta över bilar från gatuparkering till garageparkering och frilägga yta på gatorna för andra kvaliteter. Man kan plantera träd eller ordna små soffgrupper. På dessa gånggator kan folk gå utan att ständigt behöva titta efter bilar för att inte bli påkörda.

Jag skulle vilja säga att Gåstad 80 var en föregångare till Alvendals promenadstaden. Det var precis det vi ville ha. Nu tycker jag att vi ska förverkliga den tysta staden där man går på gatan. Man hör en massa ljud som aldrig annars kommer fram. Man hör röster, dörrar som stängs och sådana saker. Man kan få barnvänliga delar av staden där barnen kan leka, och där de vuxna går på samma gator. Barnen kan ta del av de vuxnas samhälle. Antalet barn ökar hela tiden i innerstaden. Då måste vi skapa utrymmen som är bra för barn där. Man kan sitta lugnt på en grön del av gatan, prata med andra och titta på folklivet.

Om vi ska kunna få till Alvendals vision och den 30 år gamla Gåstad 80 är det viktigt att vi ser till att vi får en styrning av bilismen åt det här hållet.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 111

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Det är klart att det är trevligt och bra att promenera på gånggator. Det finns en hel del gånggator i staden i dag som man kan gå på. Både den där majoriteten och den här majoriteten har varit med och tillskapat dem. Drottninggatan är ett exempel. Den är jättelång och jättefin att gå på. Det är kanske inte så lugnt. Jag tror inte att man hör några fåglar där. Vi har Götgatsbacken och Götgatan som har blivit gånggata under den här mandatperioden. Nu väntar vi på att den ska bli iordningställd fullt ut. Visst finns det goda exempel i Stockholm i dag.

Jag förstår inte egentligen vad det har med ärendet att göra. Ärendet handlar om en höjning av avgifterna för bland annat boendeparkering.

Anförande nr 112

E i e H e r l i t z (mp): Jag vill säga att det är bra att Fridebäck tar upp att det finns en del gånggator i Stockholm, men de är alldeles för få. De finns mest i de områden där det ligger kontor och i affärsdelarna av staden. Jag vill ha gånggator på malmarna där folk bor. Det ska vara tysta gator där barnen bor. De ska kunna gå ned på sin gata och inte vara rädda för att bli överkörda. Det här är en väldigt viktig kvalitet som måste höra till framtidens stad. Det är bara så. Vi måste komma bort från bilsamhället som var 60-talets vision och blicka fram mot ett samhälle med betydligt färre bilar och betydligt bättre mänsklig miljö.

Anförande nr 113

Berthold Gustavsson (m): Ordförande! Med tanke på den speciella dag som det är i dag ska jag försöka att inte reta upp några i onödan. Men det finns vissa saker som jag i alla fall vill poängtera. Åtminstone vissa delar av oppositionen vill ha en bilfri innerstad, och vissa delar vill höja avgifterna för bilister något otroligt. Det handlar inte bara om en bilfri innerstad om jag ska tolka detta, utan även närförorter och övriga förorter kommer att drabbas oerhört mycket. Ett förslag är man ska höja intäkterna från bilisterna med 250 miljoner. Man ska pungslå Stockholms bilister med en kvarts miljard. Det kan inte vara rimligt.

Sedan säger man också att målet med parkeringspolitiken ska vara att minska antalet bilar. Enligt lagstiftningen får man inte använda den på det sättet. Man får använda den för att reglera framkomlighet och för att så många som möjligt ska kunna utnyttja parkeringarna.

Jag vill också påpeka att med tanke på att Stockholm ökar med ett Malmö på tio år och ett Göteborg på 30 år måste vi tänka oss att det blir mer trafik. Då kommer det också att vara fler bilar, och det krävs också möjligheter för fler att parkera, och de ska kunna göra det till en rimlig avgift.

Jag har varit med ganska länge, och vad jag kan komma ihåg var det faktiskt en moderat, trafiklandstingsrådet Stig Dingertz, som började driva frågan att Drottninggatan skulle bli gågata. Vi har också Södermalms allé. Där kan man till och med höra fåglar. Jag är där och patrullerar alltemellanåt, så jag vet det. Man kan både sitta där och gå där och höra fåglar. Det finns exempel på detta också.

Jag avslutar med att fortfarande yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 114

Ann Mari Engell (v): Du pratar om ett Malmö och ett Göteborg, Berthold, och att de ska ha motsvarande antal bilar som du ska föra in i innerstaden. Jag förstår inte riktigt hur du ska få plats med dem om du inte ska ha några incitament för att minska biltrafiken. Det är en ekvation som inte går ihop. Ni antyder ju själva att ni gärna skulle vilja ha ännu fler parkeringsplatser och ännu fler bilar, men det får fysiskt sett inte plats. Då måste man väl ändå börja arbeta i riktning mot att minska biltrafiken.

Sedan var det en intressant kontrung att det är olagligt att ha en parkeringspolitik som minskar biltrafiken, men samtidigt ska den kunna användas som en regulator. Det får du nog förklara lite närmare. Det är klart att staden genom sin parkeringspolitik, om man sätter avgifterna högre eller lägre, på parkmark eller gatumark, reglerar biltrafiken. Det var väldigt svårbegripligt att det är olagligt. Jag tycker att Stig Dingertz hade jättemånga bra idéer. Det är synd att ni i ert parti inte lyssnade mer på honom när det gäller er trafikpolitik.

Anförande nr 115

Berthold Gustavsson (m): Det är bara att läsa innantill vad det står i lagen. Avgifter får tas ut för trafikens ordnande och inte för att man ska ha som mål

att man ska förbjuda människor att ha bil eller hindra dem att ha en bil och kunna parkera den genom att ta ut så höga avgifter. Det har man inte rätt till.

Anförande nr 116

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande! Det här med bilfrågan är intressant. Här har vi ett tydligt exempel som visar att det inte finns några strikta gränser om man vill ha fler eller färre bilar mellan de olika blocken. Det finns folk inom socialdemokratin som tydligen inte vill ha bort många av bilarna, och det finns tvärtom också. Jag tycker att Dingertz var ett väldigt bra exempel. Det är en av de mest radikala moderata politiker jag känner till. Han kämpade redan för staden på 60-talet. Han var med i stadsmiljögruppen, som det hette då.

Det är självklart att vi måste höja avgifterna och ta ut avgifter i förorterna. Jag förstår inte varför det ska vara gratis att parkera i förorterna.

Anförande nr 117

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): De som bor i förorterna förstår inte vad det finns för anledning att ta ut avgifter där. Än så länge är det inte några större problem att parkera ute i förorterna. Era förslag beror endast på att ni är bilfientliga. Ni vill pungslå bilisterna så till den milda grad att det gör det omöjligt för människor i vanliga inkomstlägen, låg- och medelinkomsttagare, att fortsätta att ha bil.

Anförande nr 118

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det kommer en del påstående från talarstolen som jag skulle vilja korrigera lite. Jag tycker inte att det är med sanningen överensstämmande att vi skulle vilja förbjuda barnfamiljer och låginkomsttagare att ha bil i Stockholm. Det kan inte ens tolkas så. Jag tror inte ens att vi har skrivit det så att man skulle kunna tolka det så. Vi föreslår att vi inte höjer till 700 utan till 900, och vi tycker att 700 är en bit på väg till 900. Jag har väldigt svårt att se att den skillnaden skulle innebära att man förbjuder bilismen totalt eller att man förbjuder barnfamiljer att ha bil.

Vi vill ha en helhetssyn på parkeringspolitiken. Vi vill att vi ska få ett system som hänger ihop. Vi vet att det finns en stor parkeringsutredning på trafikkontoret som de har hållit på med länge. Den har blivit återförvisad därför att nämnden inte vågar ta i den. Man vågar inte se en helhet i parkeringspolitiken där vi måste titta på hur innerstaden, närförorter och ytterstaden hänger ihop. Vi vill få ett trafiksystem där bebyggelsestrategierna hänger ihop.

Du säger att det inte är något problem att parkera i ytterstaden. Jag hör dagligen folk i närförorterna som är skitförbannade på att innerstadsbilisterna ställer sina bilar där därför att det är gratis. Bor man vid Hornstull, som jag har gjort, är det jättenära att ställa den på andra sidan Liljeholmsbron i en av närförorterna där. Där står den helt gratis i stället för att man får betala under dagen. Det är klart att detta måste hänga ihop. Man måste få en dygnet-runt-taxa så att den veckobil som man använder på helgerna kan stå i garage och inte på gatorna. Man behöver få en taxa i innerstad, närförort och ytterstad. Att ta 100 kronor i månaden i ytterstaden för att få en

reglerad trafikpolitik tror jag faktiskt att många i ytterstaden skulle uppskatta. I dag har vi tomma parkeringshus som byggdes i samband med byggnationen i flera av de här områdena och överfulla väggrenar som är farliga för dem som kör, promenerar, cyklar eller tar bussen där.

Ni kan kalla oss bilfientliga om ni vill, men jag kallar mig cykelvän, bussvän, gåendevän och trottoar- och kafévän.

Anförande nr 119

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Jag vill gärna återkomma till Åsa Romson med min fråga som jag inte fick något svar på tidigare. Ni skriver i er reservation att ni vill styra parkeringen från gatuparkering mot garage. Såvitt jag vet har ni varit emot två aktuella garage. Det som byggs just nu under Högalidskyrkan var ni emot, överklagade och fördröjde i flera år, Åsa Romson. Du var också emot garaget vid Mariaskolan, under fotbollsplanen vid S:t Paulsgatan. Hur går det ihop? Ni säger en sak och gör en annan.

Anförande nr 120

Å s a R o m s o n (mp): Snälla Ulf Fridebäck! Jag vet inte hur många gånger vi ska svara på det här. Du pratar om Högalidskyrkan, som förhoppningsvis inte ska undergrävas. Det är själva parken som får ett garage, vilket platsmässigt är betydligt bättre. Jag skulle inte vilja vara präst i den kyrkan om man hade ett garage under den. Du pratar om Mariaskolan också. Du kan prata om Blasieholmen också. Jag tror att det är ett annat sådant förslag. Vi kan titta på de garagen och säga vad vi har sagt. Vi har sagt att vi inte tycker att det är lämpligt att man utökar antalet parkeringsplatser i de områdena. Din partikollega påpekar att vi bygger ut Stockholm och säger att då måste vi också ha nya parkeringsplatser. Det är självklart. Vi har inte sagt nej till parkeringsplatser i nybyggnadsområdena. Vi sade inte nej till parkeringsgaraget i Hammarby sjöstad. Vi sade ja till det parkeringsgaraget därför att det behövdes parkeringsyta.

Men så är det inte på de här platserna. På Blasieholmen har det inte byggts en enda ny bostadsfastighet såvitt jag vet. Vid Hornstull bygger man parkeringsplatser till de få nybyggnationer som finns. Vid Mariaskolan har man inte heller byggt några nya bostäder. Det är enbart en utökning av parkeringsutrymmet som ni vill åt, och ni vill bygga det som nya garage. Ni vill dessutom att det ska fortsätta att vara billigt på gatorna, vilket gör att ni inte fyller de här garagen. Det är en dålig ekonomisk politik.

§ 21 Centralupphandling av vård- och omsorgsboenden (utl. 2009:214)

Anförande nr 121

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Det känns som vi har sagt det här till varandra så många gånger, men jag vill ändå peka på några viktiga delar. Det är tredje gången som ni föreslår den här stora upphandlingen av nu tio enheter. Man kan återigen konstatera att det naturligtvis är en stark ideologisk privatiseringsvåg som finns hos den borgerliga alliansen. Den är så stark att aktivitetsplanerna kommer att privatisera rubbet, vilket minskar de äldres valfrihet, skulle jag vilja säga.

Vi saknar återigen konsekvensbeskrivningar. Vi tycker att man kan göra betydligt mer på avtalssidan. Det behövs bättre uppföljningar. Varför finns det inte kommunalt driven verksamhet som ett fullvärdigt alternativ, Ewa Samuelsson? Det måste ju kunna vara viktigt för er också att man har alternativen.

Jag har ett annat litet konstaterande. Den remissen har gått ut till åtta stadsdelsnämnder. Till äldrenämnden, som på något sätt är äldrenämnden över hela staden, har förvaltningen fått yttra sig, men politikerna har inte fått chansen att diskutera den här frågan ens. Jag undrar varför. Är det något nytt sätt ni har att undanhålla vissa nämnder en sådan här viktig fråga?

Jag kan också konstatera att det framförs allt oftare från de äldre att de bland annat vill behålla servicehusen, att det ska finnas kommunalt drivna äldreboenden och att det måste förklaras vad trygghetsboenden är och vad det kostar att bo där. Det här är frågor som jag ständigt får så fort jag träffar någon äldre människa. De frågar: Vad gör ni egentligen? Vad är det här? Vad betyder det?

Jag yrkar därmed bifall till Socialdemokraternas reservation, som vi har tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Anförande nr 122

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, kommunfullmäktige. Det här är lite samma sak, precis som Berit sade. Valfrihet, det vill säga rätten att välja ett kommunalt äldreboende, ingår inte riktigt i majoritetens kundvalsmodell. Allt som är offentligt ska ut och bli privat. Då kan man fråga sig vilken valfrihet de äldre har. Har ni frågat dem? Är de exceptionellt icke villiga att använda sig av kommunal service? Det kan man fråga sig. Om man inte har något kommunalt utförandeansvar kan man kanske inte tala om valfrihet riktigt. Det verkar som om driftsformer är viktigare för er än kvalitet. Det är viktigare att få ut allting i privat verksamhet. I den nya allianssvenskan som brer ut sig här i Sverige måste det här betyda rätten att välja privat äldreomsorg. Det är det som valfriheten står för.

Precis som Berit sade tidigare går det undan här. Först var det fjorton boenden i den första centrala upphandlingen. Sedan blev det elva, och nu är det tio. Man kan säga att det är en ständig konkurrensutsättning som också har inneburit personalnedskär-

ningar, personalomsättning och övertalighet. Har ni utvärderat det här? Har ni specifikt talat med brukarna? Det är vi lite undrande över.

Sedan har vi också det här med meddelarfriheten. Har ni skrivit in den ordentligt i avtalen? Vi tycker inte att vi kan se det. Rätten till meddelarfrihet måste skrivas in i de anställdas anställningsavtal om de ska kunna jämföras med de rättigheter som finns i offentlig verksamhet. Den offentliga insynen ska vara densamma som i all kommunal verksamhet.

Under er mandatperiod har ni upphandlat en större del av stadens äldreboenden. Det är ett enormt svep som har gått över staden. Pensionärsråden i staden har upprepade gånger påtalat att de väldigt gärna hade velat vara med och få göra sin stämma hörd. Detta skedde aldrig.

Bifall till den reservation som ligger från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Anförande nr 123

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ibland blir man anklagad för valsvek, och när man sedan genomför det man har sagt är inte det bra heller. Så ser det ut. Vi har lovat att vi ska genomföra de här upphandlingarna, och vi fortsätter att ta det steg för steg. Det är också positivt när vi möter de äldre. De tycker om att de kan välja mellan de olika boendena.

Det finns också de som har tagit hem ett egen-regi-anbud i en stadsdel. Det finns alltså också med. Det var något ställe som inte fick något anbud, och då tyckte man först att det var bra för då kunde man fortsätta i kommunal regi. Men sedan tänkte man efter och började undra varför det inte var någon som ville lägga anbud på deras verksamhet. Så kan det också se ut.

Jag tycker att det är väldigt positivt att vi nu kan gå vidare med de här nya boendena utifrån det som stadsdelsnämnderna har lyft fram som lämpliga ställen att gå vidare med. Fler vårdgivare ger större konkurrens och ökar möjligheterna till profilering. Med samma utgångspunkt när det gäller ersättning finns det också lika möjligheter för de kommunala och de privata.

Vi har också försökt att se till att det blir en geografisk spridning över staden när det gäller de här upphandlade områdena. Några stadsdelsnämnder har velat förtydliga hur det ser ut, vilka delar av boendena som det gäller. Någon har också velat lägga till att man har en dagverksamhet som ska inkluderas i upphandlingen. Det gäller Mårtensgården i Enskede-Årsta-Vantör. I Hässelby-Vällingby har man valt att avgränsa till gruppboendena inom Skolörtens vård- och omsorgsboende. Vi har också sagt okej till att det är Älvsjö sjukhem men inte Solberga som ska finnas med i den här upphandlingen.

Det som är viktigt, och som flera har påpekat, är naturligtvis att vi följer upp de här upphandlingarna och utvärderar verksamheterna. Det ingår i det avtal som vi träffar med dem som kommer att finnas med framöver. Det som har varit roligt med de sista

upphandlingarna är att flera mindre företag har haft möjlighet att lägga anbud. Vi hoppas att det också ska kunna finnas med framöver.

Resultat- och kvalitetsuppföljningarna är oerhört viktiga. Ni vet ju att vi flera gånger har påtalat att vi har fått förstärka kontrollerna under de år som har gått. Vi har verkligen velat gå ned på detaljnivå för att se att de verksamheter som bedrivs, såväl i kommunal som privat regi, har högsta kvalitet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 124

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Det finns inget nytt under stjärnorna från er sida, utan ni fortsätter att privatisera så det dånar. Min fråga är: Kommer ni att se till att egen-regi-anbud läggs överallt? Ute i Hässelby–Vällingby har man den senaste gången gjort ett undantag, medan man tidigare har sagt nej hela tiden. Hur ser det ut över staden? Det är den ena frågan.

Du nämnde Hässelby–Vällingby. Där har man anmält demensboendena och gruppboendena, och man behåller servicehuset på Skolörten på grund av den kommande ombildningen till trygghetsboende. Det har uppstått en väldig oro hos de gamla. De får kanske byta personal. De får en ny ledning. Det är väldigt stora förändringar i deras känsliga liv.

Anförande nr 125

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag får väl kontra med att det inte är så mycket nytt från den där sidan heller. Ni talar gärna om valfrihet, men ni vill inte genomföra valfriheten för de äldre. Jag brukar ibland tala om hur det var under den förra mandatperioden då ni nästan tog bort valfriheten i hemtjänsten. Då gick pensionärsorganisationerna ut gemensamt och sade: Stopp och belägg! Vi vill ha valfrihet. Ni gör er själva en björntjänst om ni tar bort den.

Det lyssnade jag till och fortsätter därför också med upphandlingar av boendena framöver.

Anförande nr 126

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande! Jag måste fråga om det här med egen regi och hur det ser ut över staden, Ewa. Om jag inte är helt ute och cyklar får man inte lägga egen-regi-anbud på Södermalm. Men det kanske är jag som har cyklat för långt, till Kungsholmen där jag numera bor. Det är en fråga. Hur ser det ut?

Sedan gäller det detta att lyssna på brukarna innan. Hur blir det egentligen med den reella valfriheten om man bara har privata alternativ att välja på? Blir det en reell valfrihet då?

Anförande nr 127

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag har sagt det i talarstolen förut, och jag säger det igen: Jag har inga problem med att det läggs egen-regi-anbud. Jag tycker att det viktiga är att man finns med i en upphandling och verkligen tydligt visar att man vill vara med i upphandlingen och tävla på lika villkor. Det har jag inga problem med. I Enskede-Årsta-Vantör har Stureby äldreboende blivit i egen regi. Det är bra att göra genomlysningar av våra boenden oavsett om det blir en annan aktör eller i egen regi.

Anförande nr 128

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Om det behövs upphandling borde stadsdelsnämnderna vara suveräna att fatta de besluten. Då får också de lokala pensionärsråden tillbaka sitt inflytande över de äldres förhållanden ute i stadsdelsområdet. De ser mer hur de har det. Genom att fortsätta att centralupphandla släpper kommunen inte bara ifrån sig driften utan också stora delar av kontrollen av boendena. I upphandlade verksamheter har kommunen inte samma insyn och kan inte ingripa mot missförhållanden lika snabbt som i den egna verksamheten.

När upphandlingar ändå genomförs måste sociala krav, etniska avtalsvillkor och miljökrav ingå i förfrågningsunderlaget. Den antidiskrimineringsklausul som används ska också omfatta underleverantörerna. Rätten till meddelarfrihet måste också skrivas in i avtalen.

En annan aspekt som talar för stadsdelsnämnderna är att de vård- och omsorgsboenden som drivs av privata entreprenörer, utförare, inte kan avvecklas eller omstruktureras av staden under avtalsperioden även om man ser att det finns ett sådant behov i en viss stadsdel. När de kommunala alternativen försvinner hamnar staden därmed i en låsningseffekt.

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 129

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Fru ordförande! Jag vill be dig, Eivor, att utveckla det du sade om att de lokala pensionärsråden skulle få ett större inflytande. Du vet ju att de lokala pensionärsråden har haft möjlighet att titta på det förslag till upphandlingsunderlag som har funnits ute i stadsdelarna. Vad är det egentligen du skulle vilja ha utöver det när det gäller inflytande? Det skulle vara intressant att veta vad du menar med det.

Anförande nr 130

E i v o r K a r l s s o n (mp): Innan det blev så många upphandlingar hade de lokala pensionärsråden lättare att komma till tals, ta kontakt och så vidare.

Anförande nr 131

O l l e A n d r e t z k y (m): Ordförande, fullmäktige! En majoritet av stockholmarna tog ställning för en valfrihetsreform i valet. Varför skulle inte de äldre ha

valfrihet när alla andra medborgare får det, till exempel när det gäller förskola, skola och så vidare. De äldre ska naturligtvis ha möjligheter till samma valfrihet. De har redan fått det när det gäller hemtjänsten, och det uppskattas väldigt mycket av de äldre. Valfriheten bygger på ett kvalitetstänkande inte på ett pristänkande. Det gagnar de äldre vid valet av boende.

Vem bryr sig egentligen om vem som driver ett äldreboende? Jag tror inte att de äldre bryr sig så mycket om det. De tittar på kvaliteten. Vad ska jag välja?

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 132

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Ja, vem bryr sig egentligen, Olle? Det är klart att ni bryr er. Ni vill ju privatisera allting. Så är det. Jag vill ställa en fråga till dig också. Kan du inte tänka dig ens en gång att kommunalt driven verksamhet är väldigt bra kvalitetsmässigt om nu de äldre vill ha det som ett alternativ att välja?

Anförande nr 133

O l l e A n d r e t z k y (m): Jag håller med Ewa i det här fallet. Ska man ha en konkurrensutsättning ska man som kunna vara med och tävla som entreprenör. Jag kan berätta för dig att ute hos oss i Älvsjö tillät vi en entreprenör att vara och konkurrera om ett LSS-boende. Från att gått med minus 800 000 går det för närvarande med 1,2 miljoner i plus. De sköter sig alldeles utmärkt. Visst har jag varit med om att ge tillfälle till det. Jag håller med Ewa i det fallet.

Anförande nr 134

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Fru ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till den rödgröna reservationen. Den här centrala upphandlingen av de här tio äldreboenden som nu är förestående är ytterligare en centralisering av stadsdelsnämndernas uppgifter som borgarna bidrar med. Åter försöker man avlöva stadsdelsnämnderna ytterligare en uppgift för att på det sättet minimera stadsdelsnämndernas roll. Därmed blir stadsdelsnämnderna så småningom överflödiga.

På Östermalm ska man nu upphandla Linnégården. Här har vi haft en väl fungerande upphandlingsenhet med mycket kompetent personal med det lokala perspektivet för ögonen. Borgarna säger också att vi har en så effektiv och kompetent personal på alla områden, och ekonomin är föredömlig. Att då bifalla en central upphandling innebär helt enkelt att man underkänner personalens kompetens. Stadsdelsnämnden, som har haft det yttersta ansvaret för verksamheten, får yttra sig om förfrågningsunderlaget men har sedan inget inflytande över valet av utförare. Det här blir väldigt konstigt. En politiskt tillsatt nämnd som har ansvaret för en viss verksamhet tillåts inte medverka i valet av utförare. Det slutliga beslutet beträffande utförare fattas i stället av stadsdirektören, vilket är synnerligen märkligt.

På Östermalm har vi aldrig kunnat lägga egen-regi-anbud. Hur är det med Linnégården? Kommer man att kunna ta in egen-regi-anbud?

Bifall till den rödgröna reservationen!

Anförande nr 135

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Du säger att det finns en centraliseringsiver. Men du har väl också fått lägga synpunkter på anbudsunderlaget i din stadsdelnämnd? Jag undrar om du inte tycker att det är bra att vi vill ha likvärdig kvalitet på våra vård- och omsorgsboenden över staden, men tanke på vad kommunallagen säger. Sedan är du också bestört över att direktören ska fatta tilldelningsbeslutet. Du måste väl ändå vara medveten om att det här beslutet fattas enligt den utvärdering som finns i anbudsunderlaget?

Anförande nr 136

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Det är klart att det ska vara en likvärdig kvalitet över staden, men det kan man ju reglera med riktlinjer för hur förfrågningsunderlaget ska se ut. Vi får ju yttra oss över förfrågningsunderlaget, men vi har sedan inget inflytande över valet av utförare. Stadsdirektören är en mycket kompetent och kunnig person, men vi tycker ändå att det är stadsdelsnämnderna som bör tillåtas medverka i val av utförare.

Anförande nr 137

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är lite konstigt att du säger att det är en centralisering. Stadsdelsnämnderna är med och lämnar förslag på vilka boenden som ska finnas med. Ni har varit med när det gäller förfrågningsunderlaget. Sedan samlas det för att man ska göra en så likvärdig bedömning som möjligt av de utförare som har lämnat in anbud som gäller hela staden. Du nämner Linnégården. Där har jag varit på besök. Visst är det Attendo som driver det i dag? Du säger att du är jättenöjd. Ni har gjort en upphandling tidigare. Vad vet vi? Det kanske är de som får fortsätta. Då är du förhoppningsvis nöjd framöver också.

Anförande nr 138

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Ja, Linnégården bedrivs bra, men det här är en större fråga i och med den här centraliseringen över huvud taget. Ni avlövar stadsdelsnämnderna på det här sättet. Det är viktigt med likvärdighet över staden och att det ska ske på bästa sätt. Vi har möjlighet att yttra oss över förfrågningsunderlaget, men vi har inget som helst inflytande över valet av utförare.

Anförande nr 139

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Den viktigaste frågan under vår mandatperiod har varit att öka valfriheten och naturligtvis också att öka valfriheten för våra äldre. Därför är det så roligt att vi har kommit så långt i det här arbetet. I dag kan våra äldre välja boende över hela staden. Det råder ingen stadsdelsarrest längre på det här området.

I dag kommer det upp ett ärende. Vi fortsätter det här. Det är viktigt att det finns olika slags utförare. Det är viktigt att det finns små utförare med. Vi har verkligen sett till att det finns möjlighet till det. Allt det här handlar också om att få en bra kvalitet. Det här är kvalitetsupphandlingar. Därför är det också viktigt att vi verkligen utvärderar, följer upp och ser till att de äldre får ett bra boende med den kvalitet som de har rätt till.

När vi pratar valfrihet kommer alltid samma argument från vänsterkanten. Vi vet att Vänsterpartiet ideologiskt är emot det här med valfrihet samtidigt som det är oerhört viktigt för oss i alliansen. Vi kommer att fortsätta att jobba för den här valfriheten och för att våra äldre stockholmare ska ha den rätten. Vi ser också att den är mycket populär. Vi kan titta på utvärderingar av hemtjänsten. Den är enormt populär hos stockholmarna. Det här är ett viktigt arbete som ska gå vidare.

Ni pratar mycket om kommunala alternativ. Folkpartiet och jag tycker att det ska kunna finnas egen-regi-anbud med. Det viktiga är att de äldre får en bra verksamhet med god kvalitet oavsett i vilken form den bedrivs.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 140

B e r i t K r u s e (s): Jag har bara en kort fråga till dig, Helen. Varför inför ni stadsarrest när det gäller trygghetsboendena? Kommer ni att ändra den idé som ni har tagit fram?

Anförande nr 141

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Det är naturligtvis målsättningen, men nu befinner vi oss i ett inledningsskede när man startar upp trygghetsboendena.

Anförande nr 142

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Fru ordförande! Jag vill bara påminna oppositionen om att under den förra mandatperioden var det helt okej att upphandla Hornstulls vård- och omsorgsboende. Det var HSB Omsorg som fick det. Då gick det bra att upphandla även i majoritet.

Jag måste kommentera detta lite grann. Jag tycker att jag märker ganska stora sprickor i kunskap vad gäller lagen om offentlig upphandling. Det blir inte någon ny personal, utan personalen erbjuds att följa med över enligt ett EU-direktiv. Staden kan ge tjänstledigt i sex månader. De allra flesta erbjuder också ledningen att följa med. Jag tycker att det var ett väldigt konstigt påstående att vi inte har något inflytande över valet. Då har man inte klart för sig hur lagen om offentlig upphandling är skriven. I anbudet finns det väldigt tydligt angivet hur utvärderingen av de inkomna anbuden ska ske. Det är det som styr utvärderingen, och ingen annan kan ändra på det. Man kan inte efteråt ändra på de utvärderingskriterierna.

Vi gör kvalitetsupphandlingar, precis som har sagts här tidigare. Vi ställer samma krav och ger samma ersättning till kommunal verksamhet som till den enskilda verksamheten.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 143

B e r i t K r u s e (s): Jag tror att de flesta av oss känner till att personalen erbjuds att följa med, Margareta. Det som är viktigt i det här sammanhanget är att det faktiskt blir en ganska stor personalomsättning som konsekvens av en upphandling. Det vet jag att det har blivit på många håll. Detta oroar naturligtvis de äldre. Det är oerhört känsligt, särskilt på särskilda boenden där man har väldigt stora behov. Personalomsättningen blir stor, och det oroar. Nu kommer nästa steg med trygghetsboenden, och det oroar lika mycket.

Anförande nr 144

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Min egen erfarenhet på Södermalm är att det inte är någon stor personalomsättning. Det är också min egen erfarenhet från Södermalm att personalen är professionell om den inte oroar de gamla och de anhöriga.

Anförande nr 145

M a r i a H a n n ä s (v): Fru ordförande! Jag tänkte begära replik på Helen, men jag hann inte det, och därför begärde jag ordet. Jag blev så förvånad när Helen sade att ni var positiva till att man lade egen-regi-anbud. Jag tänker på hur det är ute stadsdelarna. Det är obegripligt för mig hur man då kan rösta emot när det föreslås att man ska ha egen-regi-anbud. De folktopartistiska ledamöterna röstar emot detta förslag. Förklara det för mig, Helen!

Anförande nr 146

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag kan bara säga att Folkpartiets hållning i den här frågan är att man ska kunna lägga egen-regi-anbud.

Anförande nr 147

M a r i a H a n n ä s (v): Men varför röstar ni då inte för det i stadsdelarna?

Anförande nr 148

L o t t a J u u l M a r t i n - L ö f (m): Fru ordförande! Jag hade absolut inte tänkt förlänga den här debatten, men jag känner att ytterligare någon från verkligheten i en stadsdelsnämnd också måste prata lite om detta.

När vi i stadsdelsnämnderna hade ansvar för den här upphandlingen lade vi ned oerhört mycket energi på att utveckla både förfrågningsunderlaget och utvärderingen. Vi blev allt bättre och bättre. Det här leder mig till att tro, och nu snart få bevis på, att om vi kan samla all denna kompetens till en central upphandling med central kompetens kommer de att bli proffs på upphandlingar och så småningom

proffs på utvärderingar. Det får vi genom den centrala upphandlingen. Det här är bra för kostnadseffektiviteten, och det är framför allt bra för de äldre som på det här sättet får bästa möjliga boende.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 149

M a r i a H a n n ä s (v): Jag tänkte bara säga att det känns lite konstigt när du pratar om någon som befinner sig i verkligheten. Jag tror att vi är väldigt många som befinner oss i verkligheten, inte minst inom äldreomsorgen. Många av oss har dessutom egna anhöriga och har både erfarenhet från det privat och från allt arbete som man idkar i stadsdelsnämnderna.

Anförande nr 150

L o t t a J u u l M a r t i n - L ö f (m): Jag befinner mig i båda de verkligheterna, men jag har framför allt jobbat väldigt hårt inom Östermalms stadsdelsnämnd med upphandling och förfrågningsmaterial och sedan utvärdering av detta. Jag tycker att jag har gott fog för att säga att jag tror att det blir väsentligt mycket bättre med en central upphandling trots de väldigt goda resultat som vi uppnådde på Östermalm.

Anförande nr 151

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Jag hoppas att jag också befinner mig i verkligheten på Östermalm, Lotta. Du säger att vi lade ned mycket pengar på upphandling. Det är klart att det kostar, men det kostar nu också. Vi har frånhänt oss resurser i den centrala upphandlingen som nu har förevarit. Vi lägger ned resurser även nu. Jag vill återigen peka på det lokala perspektivet. Det är oerhört viktigt att man har det och att det lokala pensionärsrådet kan lägga fram sina synpunkter också.

Anförande nr 152

L o t t a J u u l M a r t i n - L ö f (m): Jag vill påstå att vi har det lokala inflytande som vi behöver.

*§ 22 Tomträttsavgäld för bostadsmark (flerbostadshus) vid nyupplåtelse och avgäldsreglering/förnyad upplåtelse i Hjorthagen/Norra Djurgårdsstaden
Hemställan från exploateringsnämnden (utl. 2009:215)*

Anförande nr 153

P e t t e r L i n d f o r s (m): Fru ordförande, fullmäktige! Detta ärende handlar om att marken i den nya miljöstadsdelen Norra Djurgårdsstaden i och med nybyggnationen de kommande åren kommer att bli mer värdefull, bland annat genom att förbättrad infrastruktur och ökat serviceunderlag skapas i den nya stadsdelen. Avgiftsnivåerna är därför i behov av en justering utifrån dagens och morgondagens behov.

Den utredning som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut om tomträttsavgälder för fem år sedan tog inte hänsyn till nämnda utbyggnadsplaner. Tillskottet av nya bostäder, kontor, kulturverksamheter och service kommer att bli viktigt för det växande Stockholm och en attraktiv utvidgning av innerstaden.

Den väsentligt förändrade markanvändningen innebär att det är helt rimligt att tomträttsavgälden nu justeras uppåt för att bättre korrespondera med de höjda markvärdena. Avgiftsnivåerna i Hammarby Sjöstad, som genomgått en liknande omvandling som Hjorthagen/Norra Djurgårdsstaden nu kommer att genomgå, anser exploateringsnämnden är ett bra riktmärke. Likheterna är slående: En ny citynära stadsdel byggd på gammal förorenad industrimark. De nya avgälderna är tänkta att gälla redan från den 1 januari, och från och med den 1 januari 2012 när det gäller reglering och förnyad upplåtelse.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 154

B o r g a r r å d e t L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker faktiskt yrka bifall till Petters förslag. Hör och häpna, Petter! Jag håller med Petter om detta förslag till höjning av tomträttsavgälderna, men jag vill ändå yrka bifall till vår reservation eftersom vi också tycker att man ska se över de här avgälderna och se till att man kan använda dem som ett verktyg när vi planerar bostadsbyggande, till exempel lokalisering, byggande av små lägenheter för studenter och ungdomar och miljösmarta lösningar. Vi skulle kunna tillsätta en utredning för att se över hur vi kan använda de här avgifterna på ett mer effektivt sätt.

Anförande nr 155

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande, fullmäktige! Det var intressant. Du yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och även till reservationen. Nej, bara till reservationen. Då måste jag fråga hur ni praktiskt har tänkt gå till väga här. Om avgälden sätts för att till exempel stimulera byggandet av små lägenheter eller klimatsmarta lägenheter, vem ska avgöra det? Är det någon kommitté som ska avgöra det? Är det Cecilia Obermüller eller Ann-Margarethe Livh? Det riskerar att bli lite halvanarki och väldigt mycket godtycke i detta. Det är också viktigt med

rättssäkerhet och transparens. Det ska vara en öppenhet, och det ska vara lätt att förstå avgäldsnivåerna. Redan i dag tycker branschen att det kan vara lite si och så med det. Ann-Margarethe får gärna förklara detta.

Anförande nr 156

Borgarrådet L i v h (v): För det första vill jag bara förtydliga att i vår reservation står det att vi yrkar bifall till det här förslaget om tomträttsavgälderna. Sedan föreslår vi att man ska göra en utredning för att se till att det här ska gå rättvist till. Men det är klart att en sådan användning av de här avgälderna naturligtvis följer politiska beslut. Är det så att man vill prioritera byggandet av hyresrätter, som vi vill, ska det här vara ett verktyg för att följa våra politiska intentioner.

Anförande nr 157

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Vi har lagt en reservation gemensamt med Vänsterpartiet här. Vi tillstyrker faktiskt borgarrådets förslag. Vi vill se att man gör en heltäckande översyn av tomträttsavgälderna. Det handlar om ett system och inte om tillfälliga små justeringar här eller där, utan man ska helt enkelt göra en översyn så att vi kan stötta byggandet av små lägenheter för studenter och klimatsmarta lösningar. Det finns faktiskt normer för vad som räknas som små lägenheter. Är den under 30 kvadratmeter är det en liten lägenhet. Det finns också mått för vad som kallas för lågenergilägenheter. Det är inte så svårt. Det behöver inte jag eller någon annan speciell person bestämma. Det finns regelsystem för detta som man kan använda.

Vi i Miljöpartiet yrkar bifall till reservationen lagd i kommunstyrelsen.

*§ 23 Avtal om medfinansiering av väg-, spår- m.fl. satsningar i Stockholmsregionen enligt Stockholmsförhandlingen
Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 31 december 2009
(utl. 2009: 216)*

Anförande nr 158

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! I början av maj i år hade jag nöjet att tillsammans med företrädare för alliansen i hela Stockholmsregionen presentera ett förslag på ett konstruktivt trafikpaket som omfattar inte mindre än 100 miljarder. Där ställer regionen upp med hälften, trängselskatterna inräknade. Vi utgår från att staten ska ställa upp med den andra hälften.

På det här sättet kan vi nu lösa en rad knutar som har varit trätoämnen, långbänkar, surdegar eller vad ni vill i den här staden i väldigt många år. Det viktiga är inte att bli av med våra surdegar, utan det viktiga är att stockholmarna slipper sitta i köerna. Det viktiga är att stockholmarna får en väl fungerande kollektivtrafik och en modern spårtrafik. Det är också viktigt att stockholmarna kan pendla mellan regionens södra del och regionens norra del på ett mycket bättre sätt än i dag.

I det här ingår Förbifart Stockholm som är ett av de viktigaste infrastrukturprojekten som vi har framför oss. Vi vet att den har ett brett stöd hos stockholmarna, i staden och i hela länet. Och varför har den det? Jo, därför att man förstås är trött på köer. Man inser hur betydelsefull den här länken är för att regionen ska hänga samman och fungera. Inte mindre än 135 000 stockholmare pendlar varje dag från söder till norr och drygt 50 000 från norr till söder. Utan förbifarten klyvs regionen i två delar, och det är väl det sista vi vill ska ske.

Dessutom öppnar det här för 60 000 nya bostäder. Regionens bostadsförsörjning är också någonting som vi har anledning att diskutera ofta här. Vi måste ha bra bostäder i kollektivtrafiknära och trafiknära lägen.

Sårbarheten i Stockholmstrafiken behöver man inte heller orda så mycket om. Den upplever man nästan dagligen. Det behövs inte mycket för att det ska slå knut på trafiksystemet, och då sitter stockholmarna återigen där i köer. Man kommer för sent till jobbet, missar viktiga åtaganden, missar hämtningen på dagis, missar föräldramötet på skolan eller vad det än är därför att man sitter fast i köer.

Det är också viktigt att knyta samma de nya bostadsområdena med modern spår-vagnstrafik. Det här öppnar för en rad möjligheter att bygga ut spår-vagnstrafiken. Tvärspårvägen från Hammarby Sjöstad till Alvik har ju blivit så framgångsrik, och den vill vi nu bygga vidare på. Det finns också en rad konkreta förslag här.

Jag har noterat att oppositionen lyfter upp Spårväg Syd. Jag tycker att det är otroligt viktigt att vi jobbar vidare med Spårväg Syd. I det som länsstyrelsen nu har lämnat in som förslag till länsplan har man också lyft upp Spårväg Syd. Vi ska fortsätta att arbeta med detta. I våras presenterade jag tillsammans med trafiklandstingsrådet Christer Wennerholm och kommunstyrelsens ordförande i Huddinge Daniel Dronjak hur vi avser att arbeta vidare med Spårväg Syd. Där finns det dock mycket kvar att

göra i planeringen av själva sträckningen. Det ska man komma ihåg. Det finns en hel del planeringsarbete att göra, och det måste komma i gång. Spårväg Syd är otroligt viktig för den södra delen av Stockholm och dess utveckling.

Herr ordförande! Det är väldigt glädjande att Kommunförbundet i Stockholms län antog det här i sin styrelse i förra veckan. Landstinget avser att anta detta precis efter årsskifte. Stockholms stads stadsfullmäktige antar det i kväll. På det sättet har vi i den här regionen visat en enorm handlingskraft i de här frågorna som handlar om människors vardag. Det handlar om att människors tid måste respekteras. Människor ska kunna bo, verka, studera och vara i Stockholmsregionen på ett sätt som fungerar och så att vardagen kan planeras. I dag kan man någorlunda beräkna tiden. Det kan slå fel ibland om det händer något. Men om tio–femton år, om vi inte gör det här, kommer man inte att kunna planera hur lång tid det tar att köra från söderort in till staden eller till norrort eller att åka en överfull kollektivtrafik. Därför är det oerhört viktigt att det här genomförs.

Herr ordförande! Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 159

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det här är tyvärr inte att ta ansvar för klimatet. Det är sorgligt att vi diskuterar det här mitt under Köpenhamnsmötet, som behöver klimatansvar från alla världens städer inklusive Stockholm.

Du pratar väldigt vackert här. Du vill till exempel att man ska pendla mer mellan söder och norr. Jag tänkte presentera några siffror för dig. 64–32 – vet du vad de betyder? 64 står för den procentandel som i dag åker bil mellan söder och norr i länet. 32 är den andel som åker med kollektivtrafik. Vilken andel är det som behöver öka? Är det bilåkandet mellan söder och norr eller är det kollektivtrafikåkandet? Det är kollektivtrafikåkandet. Det är en sådan satsning vi skulle behöva – kanske på en ny tunnelbana mellan norr och söder och på nya pendeltågslinjer. Vi behöver inte slänga pengarna på en klimatbov som heter Förbifart Stockholm.

Anförande nr 160

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är bra att Miljöpartiet klargör var man står när det gäller Förbifart Stockholm. Det är bra, för det talar för hela det rödgröna regeringsalternativet och vad man har att vänta när det gäller Förbifart Stockholm om ni skulle få chansen att regera.

Det är viktigt att satsa på kollektivtrafiken, och det gör vi i detta paket. Ni har aldrig lyckats rassla fram så mycket pengar när ni har styrt till kollektivtrafiken i den här regionen som de här 100 miljarderna. Det är nära fifty-fifty mellan kollektivtrafik och biltrafik.

Yvonne Ruwaidas siffror visar att man måste planera utifrån den verklighet som finns. Vi vill stimulera och göra det enklare att ta kollektivtrafiken, och vi kommer att få en utveckling ditåt. Vi måste också se till verkligheten; det finns en hel del biltrafik. Då gäller det att se till att få miljövänliga bilar. Det är inte vägarna i sig som är miljöbovar.

Anförande nr 161

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande och fullmäktige! Det finns stora delar i förslaget till avtal om medfinansiering som vi stöder och som är bra. Grunden till avtalet är det omfattande förankringsarbete som har genomförts i Stockholm och Mälardalen både genom Stockholmsöverenskommelsen och En bättre sits-projektet inom Mälardalsrådet. Det här är generellt sett tämligen väl förankrat.

Det är också bra att de kanske två enskilt viktigaste projekten – Citybanan och Förbifart Stockholm – får en särskild tyngd i överenskommelsen. Bägge projekten är avgörande för att Stockholms län ska klara drygt 500 000 fler invånare till 2030 och närmare 400 000 nya yrkesverksamma. Det ställer stora krav på ny infrastruktur både på spår och vägar.

Vi beklagar ändå starkt att viktiga kollektivtrafikprojekt som Spårväg Syd, Mälarbanan mellan Tomtebodan och Barkarby, tunnelbana till Norra Stationsområdet, tvärsårväg till Kista och Solna–Universitetet inte finns med före 2021. Det strider mot den överenskommelse som ni själva har skrivit under.

Vi tycker att det är fel att stockholmarna ska betala nästan hela Förbifart Stockholm själva. Det är faktiskt ett projekt av nationellt intresse. Ett stort problem är i praktiken trovärdigheten i medfinansieringen. Medfinansieringen utöver förbifarten ligger på hela 22 miljarder kronor för främst kommuner och landsting. Landstingets ekonomi och investeringsförmåga är att likna vid Ebberöds bank nu under Wennerholms löfteskarusell. Investeringsmedel forsar ut från landstinget på politiska prestigeprojekt som Spårväg City. Om man fortsätter miljardrullningen utanför Stockholmsöverenskommelsen kommer landstinget inte att klara sina åtaganden trots avtalet.

Vi tycker att det är synd att majoriteten inte har gjort ett enda försök under det senaste halvåret att förhandla med staten med inriktningen att få fram fler infrastrukturprojekt. Den borgerliga regeringen vägrar lånefinansiera investeringar vare sig som funktionsupphandling eller OPS-lösningar. I stället lånar regeringen till skattesänkningar för de allra rikaste. Men den här bakvända politiken kan vi ändra på till september nästa år.

Anförande nr 162

Borgarrådet N o r d i n (m): Spring inte så fort, Jan! Herr ordförande! Jag har på inget sätt en önskan att Jan Valeskog ska lämna kommunfullmäktige. Men ibland undrar jag om du inte borde kandidera till landstinget i stället, så ofta som du diskuterar de frågorna.

Men det var inte det jag skulle säga här. Jag vill ställa dig en fråga dig rakt på sak, Jan Valeskog. Jag hörde att du var uppe i en tidigare debatt här och nagelför vad du tyckte var vallöften från alliansens sida och hur vi hade uppfyllt och inte uppfyllt dem. Är det ett vallöfte från Socialdemokraterna att Förbifart Stockholm byggs?

Anförande nr 163

J a n V a l e s k o g (s): Vi har självfallet för avsikt att genomföra Förbifart Stockholm. Som jag sade tidigare är det ett av de två infrastrukturben som Stockholm behöver för att klara jobb, nya bostäder och en hårdnande internationell konkurrens. Som borgarrådet själv var inne på är 85 procent av väljarna för och 15 procent mot förbifarten. Jag tror helt säkert att vi ska lyckas övertala de 15 procent som är emot med goda argument.

Anförande nr 164

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Stockholm växer. Mängder av människor vill flytta hit. Mängder av barn föds varje år. Det är naturligtvis otroligt roligt att så många trots de eländesbeskrivningar som oppositionen ger av den här regionen faktiskt vill bo och leva här. Det här ärendet handlar dock om att rädda Stockholm som en sammanhållen region. När regionen växer måste vi också bygga ut både vägar och kollektivtrafik. Därför är kvällens beslut så otroligt viktigt. Om vi inte vågar fatta de här besluten i dag kommer regionen att splittras. Människor kommer inte att kunna resa på samma sätt som tidigare mellan de olika delarna. De södra delarna av vår stad och vår region riskerar att bli fattigare och de norra delarna kommer inte att få den tillväxtkraft som de behöver.

Jag är dock nervös för den rödgröna röran, för vad ni egentligen tycker och för var ni står i frågan. Yvonne Ruwaida har sagt i en tidningsartikel att hon inte kommer att sätta sig i en koalition som bygger förbifarten. Carin Jämtin har då hänvisat till något slags hemliga överläggningar som efter valet ska tala om hur det blir i frågan.

Men jag tror att väljarna vill ha någonting mer än hemliga överläggningar. Jag tror att de vill veta före valet vad som kommer att hända vid en eventuell rödgrön seger. Då är risken stor att vi varken får Spårväg City eller Förbifart Stockholm – att båda parter i den strid som pågår går vinnande ur detta. De enda som kommer att förlora på det är stockholmarna, som är betjänta av bättre spårtrafik men också av bättre vägar som binder ihop regionen.

Jag har varit aktiv i politiken ganska länge, men inte riktigt lika länge som Sten Nordin. Detta är en av de surdegar som har diskuterats under så många år. Nu har vi äntligen möjlighet att komma till skott både när det gäller spårvägsinvesteringarna och när det gäller förbifarten. Jag hoppas och tror att Socialdemokraterna vinner den kampen efter ett eventuellt regimskifte här i staden, i länet och i staten. Men jag är inte säker. Jag skulle vilja veta hur Carin Jämtin tänker hantera detta.

Anförande nr 165

J a n V a l e s k o g (s): Carin Jämtin har begärt ordet sedan, men jag tar gärna repliken. Jag tycker återigen att det är lite märkligt när man till exempel jämför Spårväg City med ett par hundra passagerare med Förbifart Stockholm. Då har man inget sinne för proportioner. Det är en mycket märklig jämförelse. Det ena har stor samhällsekonomisk betydelsen, vilket det andra inte har – åtminstone inte under de närmaste åren.

När det gäller antal spårprojekt är det precis tvärtom mot vad Lotta Edholm säger; vi är för betydligt fler spårprojekt, och även spårvagnsprojekt, än vad majoriteten är. Därav vår kritik mot att ni inte följer Stockholmsöverenskommelsen när det gäller Spårväg Syd, Kista och Solna–Universitetet för att ta några exempel. Det handlar också om vad som händer efter 2020 med spårvagn på fyrans busslinje. Det är ingenting ni ställer upp på, utan ni satsar på ett projekt som inga resande kan åka med. Dessutom jämför ni det med Förbifart Stockholm. Det har inga proportioner.

Anförande nr 166

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Att Socialdemokraterna i allmänhet och Jan Valeskog i synnerhet hatar spårvagnar inne i stan vet vi. Det har vi hört i rätt många debatter under de senaste åren.

Men den uppmärksamma lyssnaren märkte att Jan Valeskog undvek att svara på min fråga. Hur blir det om ni tvingas sätta er med Miljöpartiet i en koalition? Yvonne Ruwaida har sagt att hon inte kommer att sätta sig i en sådan koalition om förbifarten byggs. Jag tycker att det är viktigt att väljarna får veta hur det blir i den frågan. Ska det vara så svårt att ge svar på tal?

Anförande nr 167

Borgarrådet J ä m t i n (s): Vad är det vi pratar om i dag? Vi pratar om trängsel. Det är det som är det viktiga. Jag tror inte att någon hittills har nämnt det ordet. Det är trängsel i kollektivtrafiken och det är trängsel på vägarna. Jag brukar använda ett exempel. Jag har bott i den här staden sedan jag föddes. Jag har aldrig tidigare råkat ut för att inte komma med en tunnelbana förrän i våras. Det hände faktiskt vid tre tillfällen under våren. De ropade ut på perrongen i Gamla stan: Det är fullt i tunnelbanan. Du får vänta på nästa! Om man då ska längre än Gullmarsplan är det flera nästa man får vänta på.

Det är trängsel i kollektivtrafiken och det är trängsel på vägarna. Det är det detta avtal ska lösa. Det är det Stockholmsförhandlingarna skulle lösa. Avtalet ska lösa finansieringen av resultatet av Stockholmsberedningen. Det ska också lösa den ojämlikhet som finns i länet. Bilden av att 50 000 pendlar från norr till söder och 135 000 från söder till norr är talande. Det är satsningar på Södertörn och på den södra delen av länshalvan som jag trodde att vi var överens om. Det är en av anledningarna till att vi med jättestor besvikelse ser att Spårväg Syd med det här avtalet skjuts framåt. Det om något är ett avtalsbrott och ett brott mot de prioriteringar som gjordes i Stockholmsförhandlingarna.

Jag är också lite orolig för vad majoriteten egentligen vill. Någon vecka efter det att Sten Nordin tillträdde sade han att det var viktigt med överenskommelser och blocköverskridande överenskommelser om infrastrukturen. Ytterligare någon vecka senare får vi läsa i Dagens Nyheter om Spårväg City och att det var Sten Nordins största prioritering trots att den frågan inte hade diskuterats i Stockholmsberedningen som då hade pågått i flera år. För övrigt tycker jag att vi hade bra samtal där. Spårväg City kommer säkert att komma till, men Spårväg Syd hade varit viktigare i nutid.

Avtalet ger också ett annat besked. Det är beskedet att majoriteten tycker att stockholmarna ska betala mer för sin infrastruktur än vad andra svenskar gör. Det tycker inte jag är en tillständig finansieringspolitik. Vi finansierar hälften av de investeringarna och på vissa vägar mycket mer. Det är mycket mer än vad andra svenskar betalar för sina vägar, där man har lyckats mycket bättre med att få pengar från staten. Möjligen säger ni i majoriteten att vi inte heller lyckades. Men det går inte att täcka över sitt eget misslyckande med andras.

Jag tycker inte att det är rätt att stockholmarna får betala tre eller fyra gånger för en väg eller för den delen för ett spår som någon annan, staten, borde betala för. Jag tycker inte heller att det är bra att avtalet leder till att vi har brutit Stockholmsberedningen.

Bifall den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 168

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag talade en hel del om trängseln och om köerna, som kostar människor tid varje dag och som vi har ett ansvar för att lösa.

Även om vi inte talar om historiska misslyckanden när det gäller finansieringen, Carin Jämtin, är trovärdigheten att en tänkt socialdemokratisk-miljöpartistisk-vänsterpartistisk regering skulle ge Stockholmsregionen 150 miljarder i trafikpengar något svag, skulle jag vilja säga. Vad vi har lyckats åstadkomma är en trafiköverenskommelse som är på riktigt, som verkligen kan bli av, som är realistisk och finansierad. Det är tyvärr någonting unikt.

Jag vill ställa en fråga till dig, Carin Jämtin: Är det ett vallöfte från dig att Socialdemokraterna, om ni skulle komma till makten, bygger Förbifart Stockholm? Ja eller nej?

Anförande nr 169

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag ska börja med att säga att vi får diskutera trovärdigheten. Det kommer att avgöras nästa höst. Ni gick till val på att ta bort trängselskatten. Sedan infördes den. För detta är jag glad och tacksam. Ni försenade Norra länken. Jag är glad och tacksam att den i dag byggs och att vi kan gå vidare på det sättet.

Vi har ett mycket tydligt partiställningstagande. Vi står bakom förbifarten och vi kommer att verka för den. Vi står bakom en förbifart som gör att det går att köra mellan norr och söder, men vi står också bakom en förbifart där det finns en bra kollektivtrafik så att man kanske på tio minuter kan åka från Skärholmen till Johannelund. Den planeringen håller inte du på med.

Anförande nr 170

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag förstår att Carin Jämtin tycker att det är lite retligt att vi nu står här och fattar beslut om förbifarten och framför allt om dess finansiering. Den förra regeringen hade väl ungefär tolv år på sig att göra detta och lyckades

inte. Det är exakt samma låsningar nu som dem vi diskuterar och som riskerar att uppstå igen efter valet.

Jag ställer samma fråga som Sten Nordin. Yvonne Ruwaida har sagt att hon inte tänker sätta sig i en koalition som kommer att bygga förbifarten. Hur kommer Carin Jämtin att lösa detta? Kan Carin Jämtin lova att hon i så fall spräcker den koalitionen för att bygga förbifarten?

Anförande nr 171

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag tänker inte majoritetsförhandla i talarstolen om vad Yvonne Ruwaida eventuellt har sagt i någon artikel för ganska länge sedan vid det här laget.

Förbifarten, eller Kungshattsleden som det hette på den tiden, har varit inritad och stadsplanerad i Stockholm i över 40 år. Jag har bott på en tomt där den har varit stadsplaneritad. Det finns många majoriteter som inte har klarat av att få igenom frågan. Jag tror att vi har bytt majoritet här varje gång sedan valet 1982, så även du har suttit med i de majoriteterna, Lotta Edholm.

Vi har ett partibeslut. Vi står bakom Förbifart Stockholm, och det är det jag kommer att verka för.

Anförande nr 172

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande och fullmäktige! Jag tycker att det är positivt att vi kommer ett steg närmare en lösning på att få bättre vägar och spårsatsningar i den här regionen. Flera talare har varit inne på alla argument för detta. Det är unikt att alla de här aktörerna nu är överens om att göra det här och gå kraftigt framåt.

Vi jobbar på att försöka få en stad i världsklass till 2030. Det är det perspektiv som många har varit inne på här. Då kommer vi att vara 3,2 miljoner invånare i regionen, och då måste vi ha transportsystem av alla de slag som någorlunda försöker möta upp mot den tillväxt som har varit. Med så många människor i regionen är reskombinationerna närmast oändliga när det gäller hur man kan ta sig fram och vilka kombinationer som kommer att uppstå. Det gäller både privatpersoner och näringsliv. Det är därför jag tycker att det är bra att vi nu jobbar med att stödja alla typer av transporter – allt ifrån bilar till bussar och till att göra det bättre för cyklar och för gående. Det handlar om bättre information och hela det paketet.

Det viktiga är att vi kommer framåt med alla de stora satsningarna. I det här ärendet gör vi det. Vi går framåt. Jag tycker att det är det minsta vi kan göra för stockholmarna. Vi ska försöka bli en stad med bra kommunikationer.

Med det, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 173

Borgarráðet R u w a i d a (mp): Miljöpartiet är ett parti som tar ansvar för klimatfrågan. Vi är ett parti som tar ansvar för resande i den gröna staden. Vi vill göra en historisk satsning på kollektivtrafik. Man brukar säga att det var något otroligt stort när vi byggde ut tunnelbanan. Men vi skulle behöva en kollektivtrafiksatsning som är lika stor som den vi hade när vi byggde ut tunnelbanan.

Sten Nordin var uppe här och sade många vackra ord. Men låt mig syna Sten Nordins argument. Han pratar om att överenskommelsen ska minska trängseln. Vad är det som har lyckats minska trängseln i Stockholm? Det finns en enda sak, och det är en sak som Sten Nordin var emot när den infördes, nämligen trängselavgifter. Man kan prata med alla vägforskare i världen. De säger: Att bygga en stor motorvägsled minskar inte trängseln. Det ökar bilresandet. Det ökar bilismen, och sedan ökar det trängseln.

Sten Nordin säger: Vi gör en satsning på kollektivtrafik. Vi ska ha en modern kollektivtrafik! Men av den kollektivtrafik som ni säger att ni vill ha, vilket är alldeles för lite, finns det 30,8 miljarder som ni inte finansierar. Och det är dina vänner som sitter i landstinget och regeringen. Du kan inte skylla ifrån dig. 360 miljoner finansieras inte på vägsidan. Så vad är det man satsar på? Ni pratar om kollektivtrafik som ni inte har pengarna till.

Ni pratar om att man ska kunna pendla mellan söder och norr. Jag tog upp det tidigare i mitt inlägg. 64 procent pendlar i dag med bil och 32 procent med kollektivtrafik. Vad säger Sten Nordin? Säger han att vi ska öka kollektivtrafikandelen? Nej, det säger han inte. Har han politik för att öka kollektivtrafikandelen? Nej, det har han inte. Du har politik för bilar.

Sedan säger du: Det är inte vägarna det är fel på. Det är kanske bränslet som bilarna går på. Och så köper du det stora miljösvet som Centern har stått för när det gäller Förbifart Stockholm. Enligt Stockholmsöverenskommelsen ökar den trängseln på vägarna med fem gånger jämfört med i dag. Den ökar koldioxidutsläppen med ungefär 30–80 procent jämfört med i dag. Det är en skandal! Det här är ingen hållbar politik. Den bidrar inte till att vi får bra och frisk luft i Stockholm. Den minskar inte trängseln. Den ökar bilreseandelen.

Det här är en överenskommelse som inte på något sätt är hållbar. Vi behöver en annan politik.

Anförande nr 174

Borgarráðet N o r d i n (m): Herr ordförande! Miljöpartiet och Yvonne Ruwaida har talat mycket om vad som inte ska vara och vad man inte håller med om i min analys och beskrivning av vad som ska vara. Det skulle vara intressant att få höra vad som är alternativet och hur det ska fungera i en region där 135 000 pendlar från söder till norr och 55 000 från norr till söder. Det borde Yvonne Ruwaida ge besked om.

Jag ger besked. Kollektivtrafiken ska byggas ut. Den ska bli modern. Det är inget att skoja om. Den ska bli modern och attraktiv så att man väljer den. Men jag tänker inte heller peka finger åt de människor som behöver använda sin bil. Även det måste

fungera, och vi ska arbeta hårt för att skapa en bra infrastruktur för miljövänliga bilar. Det tycker jag är ett ansvar gentemot regionens invånare. Där skiljer vi oss åt, du och jag, Yvonne Ruwaida.

Till sist har jag en fråga. Står du fast vid vad du sade i den berömda debattartikeln – att du inte sätter dig i en majoritet som bygger Förbifart Stockholm?

Anförande nr 175

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det här handlar om en modern och fungerande trafik i Stockholmsregionen. Det är underbart att Sten Nordin lånar våra ord. Du vet att de satsningar som behövs för en modern kollektivtrafik i Stockholm finns här. Det handlar om nya spår, nya tunnelbanor och nya pendeltåg mellan norr och söder, till exempel.

Men det finns en sak som du inte svarar på. Vi tar upp det i rapporten, som jag vet att ni har läst. Det handlar om att Vägverket säger att man ska använda kraftiga ekonomiska styrmedel, fördubblad kilometerkostnad jämfört med i dag, på både Essingeleden och Förbifart Stockholm. Det innebär att det från dag ett kommer att kosta pengar att köra både på Essingeleden och Förbifart Stockholm, och ganska mycket pengar. Har du berättat det för stockholmarna? Stockholmarna har rätt att få besked i den frågan.

Du frågar mig om Miljöpartiet kommer att motverka Förbifart Stockholm. Ja, jag har varit väldigt tydlig med det. Det kommer vi att göra.

Anförande nr 176

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Frågan är fortfarande inte besvarad. Nu säger Yvonne Ruwaida att hon kommer att motverka förbifarten ifall hon kommer till makten. Det antar jag att ni gör även om ni stannar i opposition, och det är tämligen ointressant får man väl ändå säga. Både hela den här sidan och Socialdemokraterna tycker ju att Förbifart Stockholm ska byggas.

Det Yvonne Ruwaida sade var att hon inte skulle sätta sig i en koalition om den skulle bygga förbifarten. Det är fortfarande en intressant fråga. Kommer Miljöpartiet att sätta sig i en koalition tillsammans med Socialdemokraterna om förbifarten byggs?

Anförande nr 177

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Lotta Edholm har inte riktigt koll på alla saker. Hon har till exempel inte koll på det citat som hon hänvisade till av partiledaren Mona Sahlin och språkröret Maria Wetterstrand. De har båda två varit tydliga med att de kommer att ge besked till stockholmarna om hur rödgrönt ser på infrastrukturen i Stockholmsregionen och att man kommer att göra det inför valet. Jag tänker inte föregå deras besked i denna fråga.

Anförande nr 178

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att borgarrådet tyvärr är enögd i sin politik. Jag försökte beskriva i mitt anförande att vi vill satsa på alla typer och olika sätt att transportera sig och att det verkligen behövs.

Du var inne på att vi ska minska trängseln. Visst har trängselskatten minskat trängseln. Det handlar också om bättre kollektivtrafik och ändrade attityder. Jag pratade med ett par irländare för ett tag sedan som tyckte att man är en loser om man cyklar. Tack och lov är det inte så i Stockholm, utan tvärtom snarare inne. Vi har en bra ökning av cyklismen.

Här har vi en satsning som är ungefär fifty-fifty på kollektivt och på vägar. Ändå har du en massa synpunkter. Just nu byggs Citybanan som är en rejäl kollektivsatsning. Det är trots allt 3,2 miljoner som förväntas bo här framöver. Det är det vi på något sätt måste möta. Om vi skulle ha en stor utflyttning från Stockholm och minska antalet människor här skulle det funka med er politik. Men vi måste ta hand om den växande staden på något vettigt sätt.

Anförande nr 179

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vi tar ansvar för den växande staden. Du säger att alla olika transporter ska få samma chans. Om du skulle mäta chanserna i bil per person och kvadratmeter jämfört med kollektivtrafik per person och kvadratmeter eller cykel per person och kvadratmeter skulle du se att bilen är det minst yteffektiva och det mest resursslösande av alla färdssätt i Stockholm. Det är bilarna ni vill satsa på. Det är dem ni lägger pengarna på. Det gör ni i stället för att säga att vi ska ha en fungerande helhet där bilen är en del. Bilen ska inte få ta över.

Stockholm är en gammal och vacker stad. Gamla stan är 750 år gammal. Stenstaden är upp till 300 år gammal. Det gatunät som finns, boulevardssystemet, byggdes ut innan bilen slog igenom. Staden är inte byggd för bilism. Ni försöker pressa in bilismen i stadsmiljön på ett sätt som inte skapar en hållbar stad.

Anförande nr 180

M å n s A l m q v i s t (v): Herr ordförande! Det som utmärker Stockholm både jämfört med övriga landet och med andra delar av länet är just beroendet av spårbunden trafik, skulle jag vilja säga. Det handlar om beroendet av den och om den stora potential som finns att öka det kollektiva resandet.

Detta kräver en hel del av dem som är företrädare för staden. Det krävs att man står upp för stockholmarnas behov av nysatsningar inom kollektivtrafiken. Därför tycker jag att det är tråkigt att man kan konstatera att den moderata ledningen här i staden gör så lite för att få till en övergång till spår. Jag tycker att det finns många sådana exempel i hanteringen av ärendet. Ett annat exempel är när den moderata landstingsledningen stoppar utredningar av en ny tunnelbana till Karolinska sjukhuset. Man säger att tunnelbanan egentligen är färdigbyggd i den här staden. Det tycker jag är ett märkligt påstående, men Moderaterna här i Stadshuset har inga invändningar mot det.

Det handlar också om de förhandlingar som har skötts med regeringen där man inte har lyckats få till en finansiering av nya spår på Mälarbanan och Spårväg Syd, som har nämnts tidigare i debatten här. Det gäller också Karolinska. Problemet är väl egentligen att staten, den moderatledda regeringen, inte är beredd att lånefinansiera investeringar i infrastruktur på det vis som man gör i kommuner och landsting. Det är något som Vänsterpartiet har föreslagit. Man har inga problem med att lånefinansiera skattesänkningar, till exempel. Men infrastruktur vill man inte lånefinansiera.

De som väntar på en utbyggnad av Mälarbanan och de som hade förväntat sig att man bygger ut Spårväg Syd och bygger en ny tunnelbana till Karolinska får lyssna på regeringen Reinholdt som säger ungefär som man säger om arbetslösheten: Vi avvaktar läget och följer utvecklingen. Man gör alltså egentligen ingenting.

Från Moderaterna här hör vi ingen kritik av regeringen. Det var mycket kritik mot regeringen för fyra år sedan. Nu har vi en regering som inte kan finansiera det här och som bantar ned den spårvägssatsning som man har planerat från regionen. Och Moderaterna är återigen knäpptysta. Det kommer inte ett ord av kritik.

Ett annat problem med uppgörelsen är trängselavgifterna. De blir en finansiering av nya vägar som binds upp för 30 år framåt. Det positiva i att vi framöver kommer att få mer av lokal bestämmanderätt blir inte så mycket värt när man tecknar upp detta för 30 år.

Bifall till v-förslaget!

Anförande nr 181

Å s a R o m s o n (mp): Herr ordförande! Det är sannerligen en unik avsiktsförklaring och ett unikt avtal på många olika sätt som vi här diskuterar. Det är ett osannolikt stort vägprojekt som ingår i avtalet – Sveriges dyraste vägprojekt, Förbifart Stockholm. Jag ser att Sten Nordin ler njutningsfullt. Det är ju kul att man kan få bygga stora saker i en storstadsregion.

Men det kanske mest osannolika i avtalet är att detta också är helt finansierat av stockholmarna. Man måste säga att det är en unik lösning i den svenska infrastrukturpolitiken att man säger till en region: Okej, ni får väl bygga det där men ni får bekosta det helt själva. Då säger regionen: Yes! Hurra – vi får det! Så kul! I alla fall säger delar av regionen det. Vi andra som bor här tycker kanske att det finns lite annat att satsa på som man hade velat ha.

Jag skulle vilja ta upp tre starka skäl till att vi diskuterar igenom användningen av trängselavgifterna när det gäller det här ärendet. Det första är att det var en mycket stor diskussion inte minst från Sten Nordins företrädare Kristina Axén Olin om hur de ensamstående mammorna och barnfamiljerna skulle drabbas av trängselavgifterna. Det gjordes stora utredningar under försöket av hur fördelningen såg ut när det gällde hur systemet skulle drabba låginkomsttagare och ensamstående mammor just utifrån den diskussionen. Resultatet var att det är viktigt att man diskuterar systemet i sin helhet. Det gäller både hur man utformar systemet och, inte minst, var man lägger intäkterna. Jag kan säga att ju mer man lade av intäkterna på

motorvägar, desto sämre var det för de ensamstående mammorna. Sten Nordin gör precis det som Kristina Axén Olin här befarade. Man styr alltså om ett projekt till att bli en stor belastning för de ensamstående mammorna i stället för tvärtom. Det skulle kunna vara en stor fördel i stället om man lade avgifterna på kollektivtrafik.

Det andra skälet är att vi hade en folkomröstning här i Stockholm. Det var en folkomröstning som vi alla här i salen till slut tog som grund för beslutet att införa trängselavgifter. Folkomröstningen sade också att intäkterna skulle gå till både vägar och kollektivtrafik. Jag skulle vilja säga att det är en ganska stark uppmaning till oss här i salen att förvalta och framför allt diskutera en rimlig fördelning av avgifterna. Jag skulle vilja säga att 100 procent av de här avgifterna under en period på mellan 25 och 80 år, beroende på kalkylerna, kommer att bindas till en sexfilig motorväg under Ekerö. Jag kan inte tycka att vi förvaltar uppdraget från stockholmarna särskilt väl.

Det tredje skälet till att vi bör beakta förslaget utifrån trängselavgiftsynpunkt är att Grundlagsutredningen helt enhälligt, om jag förstår det rätt, föreslår att bestämmandet över avgifterna ska övergå till lokal nivå och att det kan göra det redan under nästa mandatperiod. Om vi själva fick bestämma och om vi här i salen hade bestämt vad avgifterna skulle gå till – skulle vi då ha sagt 100 procent under 30–80 år till Förbifart Stockholm? Nej, jag tror faktiskt att vi skulle ha hittat lite andra saker i kollektivtrafiken att satsa på. Men den här kanten har fullständigt havererat när det gäller den analysen.

Anförande nr 182

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Dagens ärende är en helt unik satsning på att utveckla Stockholmsregionens infrastruktur – i praktiken hela landets. Det finns ett brett stöd för huvuddragen, det vill säga en bra mix mellan vägar och spår och mellan olika delar av vår region. Det är 100 miljarder – väldigt mycket pengar som nu måste användas på allra bästa sätt. Den här unika satsningen har blivit möjlig genom en ansvarsfull ekonomisk politik här i huset och i de andra alliansledda husen och genom lyckade förhandlingar mellan en alliansledd region och en alliansledd regering. Det framgår av ärendet att detta bygger på trängselskatt, landstingets investeringar, vägavgifter samt kommunal och privat medfinansiering. Alla delarna är viktiga. Alla delarna behövs.

När vi sedan kommer in på Spårväg Syd är den en viktig del av det hela. Jag vill säga till dem som är oroliga här i kväll att vi har gott hopp om att lösa även detta på precis samma sätt som vi har löst en rad andra frågor – med hårt arbete, styrka i förhandlingarna med regeringen och pengar ur olika påsar. Det är det som gäller även där.

När det gäller Spårväg City har vi en lika splittrad opposition som när det gäller förbifarten. Det är bara det att det är tvärtom med hänsyn till vilka som är för och emot. Oppositionen är splittrad här i huset och gentemot oppositionen i landstinget. Då måste vi klara ut vad den här beramade Spårväg City – den av Jan Valeskog allra mest hatade av alla spårvägar – faktiskt är. Det är en spårbunden förbindelse som knyter ihop två av Stockholms största och viktigaste stadsutvecklingsområde, nämligen nordvästra Kungsholmen och Hjorthagen-Värtan. Socialdemokraterna

säger sig gilla de bostäder som byggs där, och vi ska bygga massor där. Men man har tydligen inte rätt att få några spår i dessa områden. Det är en mycket märklig ståndpunkt.

Ordförande, fullmäktige! Alliansen har 100 miljarder till vägar och spår medan oppositionen är splittrad och ofinansierad. Det känner vi igen från en rad tidigare debatter, senast i budgeten. Men ingenstans blir det tydligare än här hur Stockholm kan ta skada av alternativet till alliansen. Vi här står för förbifarten och spårvägar. Ni står just nu inte för någondera av dem.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 183

Åsa Romson (mp): Ordförande! Jag kan inte undgå att fråga den ärade ledamoten om han verkligen tycker att det är ett välavvägt beslut att 100 procent av trängselavgifterna under en orimligt lång tid framöver enbart ska gå till Förbifart Stockholm. Tycker du att det på ett rimligt sätt väger in de aspekter vi diskuterade under de långa diskussionerna om hur systemet med trängselavgifterna skulle leverera tillgänglighet, miljövänlighet och stadsmiljöförbättringar i Stockholm?

Jag vill också passa på att fråga om du tycker att det är demokratiskt att nu i ett avtal på det här sättet avgöra hela frågan för en så lång tid framöver i stället för att invänta Grundlagsutredningen och de lagändringar som kommer. Då kan vi själva i Stockholm kanske redan nästa mandatperiod fatta långsiktiga beslut om hur intäkterna på bästa sätt levererar just tillgänglighet och en god transportinfrastruktur för merparten av Stockholms invånare. Vi kan se att åtminstone invånarna i Stockholms kommun inte lär vara särskild nöjda med att inte få en penninickel från avgifterna tillbaka till det de använder sig mest av, det vill säga kollektivtrafiken.

Anförande nr 184

Rolf Koberg (m): Ordförande, fullmäktige och Åsas avdelning för retoriska frågor! Ja, jag tycker faktiskt att det paket som vi har att ta ställning till här i kväll är välavvägt. Det är välavvägt mellan vägar och spår. Jag inser att jag och Åsa Romson inte är överens på den punkten. Jag kommer inte att sova jättedåligt i natt på grund av detta faktum. Jag kommer tvärtom att känna att det är med stolthet och glädje som vi går härifrån efter att ha fattat beslut.

Alternativet är, som Åsa Romson vet, att det inte fattas några beslut alls. Om vi styr i den här salen fattar vi beslut, avsätter pengar och får saker och ting att hända. Tolv år innan dess med en rödgrön regering har inte varit något föredöme på den punkten.

Sanningen är den att det är demokratiskt att vi fattar besluten samlat och tydligt. Vi talar om vad vi gör. Vi använder alla resurser som finns därför att alla resurser behövs. Det är demokratiskt.

Anförande nr 185

J a n V a l e s k o g (s): Spårväg City är motiverad år 2025–2030 den dag när och om den andra etappen av Värtan kan byggas. Det råder viss osäkerhet om det.

Jag skulle vilja fråga dig en annan sak. De flesta moderater har numera blivit tunnelbanehatare och säger nej till all tunnelbana över huvud taget. Gäller det dig också? Har du samma uppfattning som Wennerholm och andra? Anledningen till att jag frågar är bland annat Norra Stationsområdet. Det kom en redovisning från trafikkontoret i förra veckan där det framgår att framkomligheten i hela norra Vasastaden kommer att minska med upp till 10 procent för all trafik om man bygger spårvagn. Dessutom kommer resandetiden att förlängas med ungefär 2 x 15 minuter per dag för 30 000 människor. Det blir fyra och ett halvt dygns längre restid med spårvagn i stället för tunnelbana. Vad tycker du är bäst – tunnelbana eller spårvagn till Norra Station? Tillhör du också tunnelbanehatarna i Moderaterna?

Anförande nr 186

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag noterar att avdelningen för retoriska frågor sveper omkring sig här i kväll. Frågor till Christer Wennerholm bör möjligen lämnas till Christer Wennerholm när han är i salen.

För egen del kan jag konstatera att jag inte har någon anledning att göra någon annan bedömning än de som kan de här frågorna och har det politiska ansvaret för dem. Jag tror att detta säkert kommer att räcka långt trafikekonomiskt och trafiktekniskt. Det intressanta är hur oppositionen mäter. Oppositionen jämför äpplen och päron. Med spårvägen kan vi dra saker och ting till Solna. Vi som gillar att regionen växer ihop och att vi dockar mot andra kommuner tycker att det är angeläget att vi hittar en tvärförbindelse som även går in i andra kommuner.

Jag noterar att Jan Valeskog fortsätter att profilera sig som den som definitivt inte vill ha någon spårväg någonstans i eller nära innerstaden. Det är ett ganska intressant besked till väljarna.

Anförande nr 187

M å n s A l m q v i s t (v): Det senaste får man väl tolka som ett väldigt långt nej.

Jag hörde att Rolf var uppe här och mer eller mindre lovade att ni ska fixa Spårväg Syd. Men det är ju nu vi ska klubba avtalet. Vad är det som ni kommer att fixa som ni inte har kunnat göra fram tills nu? Vad är det för nya krav du är beredd att ställa på den moderatledda regeringen, som hittills inte har gjort någonting åt det här? Det skulle vara intressant att höra vilka nya krav som kommer från Stadshuset på den moderatledda regeringen. Det är ju den som är orsaken till att vi inte kan finansiera det här. Det är den som är orsaken till att trängselavgifterna ska användas till en förbifart som dels är onödig, dels borde vara statens ansvar att finansiera. Låt oss få höra det!

Anförande nr 188

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande och fullmäktige! Det var någon röst som kom från den där sidan av lokalen som för en stund sedan sade: Jag förhandlar inte i talarstolen. Jag får möjligen använda det citatet igen.

Jag kan bara konstatera, som jag sade tidigare, att eftersom vi nu har visat att vi kan komma överens och kan få till 100 miljarder till den här regionen, vilket är ungefär 100 miljarder mer än ni klarade av tidigare, har vi gott hopp om att de metoderna kommer att visa sig verksamma. Så kan vi få just den mix mellan vägar och spår mellan olika regiondelar som jag uppfattar att vi är överens om i den här salen vore önskvärd.

Men vi ser också till att hantverket fungerar. Det här fungerar bra nu. Hantverket är inte slut sedan. Mer lär komma, och det får vi återkomma med. Jag ser fram mot debatterna då. Det här är ett stort och viktigt steg.

Jag vill ändå slå an en förbindlig ton, för det här är viktigt. Vi tycker att det är viktigt, och vi fortsätter att arbeta med det.

Anförande nr 189

M a t s L i n d q v i s t (mp): Herr ordförande, övriga ledamöter och åhörare! Jag skulle vilja ställa några frågor till er som tycker att förbifarten är så bra. Vilka är det egentligen som ska fara förbi Stockholm? Enligt Vägverkets egna beräkningar är det ungefär 7 procent av den trafik som kör in i Stockholm från olika håll som ska ut på andra sidan. Övrig trafik är en omfördelning av trafiken mellan olika platser inom Stockholm.

Jag undrar också varför man tror att förbifarten ska lösa trafikproblemen i Stockholms innerstad. Vid ett tidigare tillfälle i den här salen har jag blivit föreslagen att om jag ska åka från Farsta till Östermalm, dit jag har ärenden med bil ibland, skulle det vara en jättebra idé att åka runt via förbifarten. Varför skulle jag välja en så konstig lösning?

Om man nu ponerar att folk verkligen skulle vilja åka så långt västerut – varför finns det då ingen tunnelbanelinje på motsvarande sträcka? Om man nu pratar om att Mälarsnittet är så trångt – varför måste då alla tunnelbanor passera just här borta, över den bro som man ser från fönstren här? Varför har vi ingen västlig tunnelbaneförbindelse?

För samma pengar som kostnaderna för förbifarten skulle man kunna bygga två ordentliga nya tunnelbanelinjer. Man skulle också kunna bygga sex nya spårvagns-linjer motsvarande Citybanans standard och framförhållning. Man skulle även kunna skapa lite nya trafikslag, till exempel BRT-busslinjer som finns i många av den här planetens världsstäder, om vi nu ska prata om olika alternativ som man kan ha för att ta sig fram.

Jag tycker att det finns många frågor om det här som inte är besvarade. Jag skulle också vilja att någon som uppskattar förbifarten ställer sig upp och pekar ut något exempel från någon annan stad i världsklass där man har lyckats lösa sina trafikpro-

blem enbart med att bygga fler motorvägar. Londonhumorn kallar den sjätte ringleden runt London för världens längsta parkeringsplats. Det säger någonting om hur man har lyckats få ihop det där. Vi är givetvis långt ifrån Londons problem, men vi är på väg åt det hållet med den växande stad som vi nu alla ska ha här.

§ 24 Genomförandebeslut Stockholmsarenan (utl. 2009:217)

Anförande nr 190

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande, ärade fullmäktige! Jag tycker att det är roligt att få lägga fram det här förslaget för kommunfullmäktige. Nu kan vi fatta ett genomförandebeslut om Stockholmsarenan.

Stockholm är Skandinavien ekonomiska centrum. Vi har flest internationella företag. Här finns ett av världens större ICT-kuster och Europas största bioteknik-kuster. Vi planerar för life science på Norra Stationsområdet. Vi är norra Europas finansiella centrum. Denna stad måste förstås också vara i världsklass när det gäller idrott, besöksnäring, kultur och nöje.

Jag vet att det inte var ett självklart beslut när man på 80-talet fattade beslut om att bygga Globen. Det var omdebatterat då precis som Stockholmsarenan är i dag. Men tänk er Stockholm utan Globen! Hur skulle Stockholm fungera om Globen inte var byggd? Sedan Globen togs i bruk har Stockholms stad vuxit med sådär en 140 000–150 000 invånare och Stockholms län med någonstans runt 350 000 invånare. Det är mot den bakgrunden vi ska se behovet av en ny arena – 2000-talets arena.

Det som många gånger kanske glöms bort i diskussionerna är att vi gör detta i en kraftfullt växande stad och i en kraftfullt växande region. 350 000 i Stockholms län sedan Globen togs i bruk – det ger perspektiv på behovet av att ny bygga en modern arena. Dessutom ser vi att delar av Globenområdet och arenorna där, till exempel Söderstadion, inte är i särskilt bra skick. Det är inte något som är konkurrenskraftigt för framtiden.

Herr ordförande! Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag tycker att det är roligt att jag också känner att det finns en stor politisk enighet om projektet. Det finns invändningar och lite andra förslag på några punkter, men om själva grundprojektet finns en bred politisk enighet. Det är en mycket stor styrka.

Anförande nr 191

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tack så hemskt mycket för att jag fick ordet! Det var roligt att få komma upp och föredra det ärende som jag är ansvarig för och har arbetat med sedan jag blev borgarråd. Det är oerhört glädjande att Stockholm i dag kan fatta detta historiska beslut som vi inte har lyckats göra någonting åt under alla de perioder som har gått då vi har pratat om att vi behöver en arena i Stockholm.

Varför behövs Stockholmsarenan? Den behövs naturligtvis därför att vi har ett Globenområde som är fullt. Alla arenor är fulla nästan hela tiden – så mycket som det går. Vi behöver den för att Stockholm växer. Stockholm kommer att växa med ett Malmö inom bara några år. Vi behöver den därför att staden får intäkter för alla de evenemang som kan hållas inom Globenområdet. Vi behöver den därför att vi behöver ett evenemangsområde som kan tillgodose det intresse som finns för Stockholm hos stockholmare och hos andra. Vi behöver den också för att idrotten

behöver en arena som är säker och som ger idrotten möjligheter att få de intäkter som idrotten så väl behöver.

Men hur ska vi då göra, och hur kan vi göra arenan på ett vettigt sätt? Det ena är naturligtvis att vi bygger den i ett område som redan är funktionellt, dit folk vet hur man kommer och som har möjlighet att ta emot stockholmarna. Stockholm Entertainment District är oerhört funktionellt och kommer att leda till att vi får ett ännu bättre område för många olika aktiviteter och evenemang.

Vi har att göra arenan på ett sätt som är vackert och som gör att stockholmarna kan tycka att man har fått ett gott tillskott till sin stadsmiljö. Det är positivt. Det viktigaste av allt är naturligtvis att detta sker på ett ekonomiskt rimligt sätt. Där kan vi vara oerhört glada. Staden kommer i och med detta att kunna teckna ett avtal med AEG, som kommer att sköta driften av arenan. Detta är någonting som är unikt i Sverige. Alla som är experter på arenor och som nu uttalar sig talar om arenor där man inte har det stöd i en effektiv, konstruktiv och erfaren samarbetspartner som vi har. Samarbetet med AEG borgar för att vi fördelar både risker och vinster i ett stort projekt med dem som är erfarna av att göra det.

Det är också viktigt att komma ihåg i sammanhanget att det som skapar ekonomi i en arena, åtminstone i den här klassen, är evenemang. Det är inte idrotten. Evenemangen är alltså det som skapar ekonomi oavsett vad som står i tidningarna och vad som sägs av experter eller självutnämnda experter.

Detta är unikt i Sverige. Därför finns det väldigt lite kompetens på området, och därför har vi också sökt kompetens internationellt. Vi har sökt kompetens i USA, i England och på många, många andra ställen. Det är nödvändigt om man ska göra en så här stor sak. Försiktighet och målmedvetenhet har präglat arbetet. Det har varit en glädje att få leda det, och det är en glädje att få fatta det här beslutet. Det kommer att gynna många stockholmare. Det kommer att vara neutralt för deras skattepengar, och det gläder mig oerhört.

Anförande nr 192

M a t s B e r g l u n d (mp): Herr ordförande! Madeleine nämnde den ekonomiska risken. Visst har du rätt i att evenemangen är jätteviktiga. Inte desto mindre är idrotten, och framför allt fotbollen, viktig därför att det är återkommande och ganska säkra evenemang.

Under budgetfullmäktige fick vi reda på genom Billy Östh att Moderaterna nu helst ser att både Hammarby och Djurgården spelar på den här arenan, vilket naturligtvis vore bra ur ekonomisk synvinkel. Då slipper vi bygga två arenor, och det tycker vi i Miljöpartiet är jättebra.

Jag undrar vad Folkpartiets inställning är i den frågan. Vill ni också i första hand se två allsvenska fotbollsklubbar – Hammarby och Djurgården – spela på Stockholmsarenan?

Anförande nr 193

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Folkpartiets inställning är nog som hela alliansens – alla som vill spela på Stockholmsarenan är mycket välkomna. Det har jag också sagt till de lag i Stockholmsområdet som skulle kunna vara intresserade. Däremot har vi naturligtvis respekt för att man måste få välja själv var man ska spela. Vi känner oss fortsatt bundna av att vi har sagt till Djurgården att vi ska hjälpa dem att försöka hitta mark. Nu tittar vi på den frågan. Men alla är välkomna till Stockholmsarenan.

Arenan är som sagt gjord med stor försiktighet. Den går runt med få evenemang, och därför är vi inte helt beroende av idrotten. Det är viktigt att veta när vi ska fatta beslutet.

Anförande nr 194

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Arenan kommer att kosta nästan två och en halv miljard – över 2 350 000 000 kronor. Madeleine sade att kommunen i samarbete med en partner kommer att dela på riskerna. När jag har läst ärendet ser jag inte att samarbetspartnern står för en enda investeringskrona som satsas, Madeleine Sjöstedt. Hur kan du hävda att vi delar på riskerna? Jag skulle gärna vilja ha ett svar på det.

Anförande nr 195

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det här är en mycket stor investering. Men eftersom vi får in byggrätter på Söderstadion har vi en ekonomisk bas att stå på. Den som vi samarbetar med investerar inte; det är alldeles sant. Däremot betalar de en mycket hög hyra som är beroende av hur mycket man drar in på arenan. För att arenan ska gå runt krävs mellan 40 och 50 evenemang. Det är mycket lite, säger alla. Jag kan notera att för nationalarenan i Solna räknar man med 80 evenemang för att få den att gå ihop. Vi går runt med hälften. Det gör att jag känner mig oerhört trygg i det här.

Anförande nr 196

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare som lyssnar! Det som är roligt med det här är att alla partierna är positiva till att vi ska bygga en arena. Vi har problematiken med finansieringen, och det kommer Mehdi att fortsätta prata lite grann om.

Alla vara inte helt överens. Jag har suttit i referensgruppen tidigare under årens lopp, och alla partier var inte odelat positiva där heller, så det stämmer inte att alla har varit på tåget hela tiden – inte heller på den borgerliga sidan.

Det som är roligt är att det blir en arena som passar oss. Vi tyckte från början att 25 000 ungefär skulle vara väldigt bra. Vi ville inte ha en gigantisk arena på 50 000. Vi tycker också att det är bra att det här skapar många arbetstillfällen, både byggan- det, under själva verksamheten som kommer och för hela staden så klart.

Placeringen är också bra på det sättet att den ligger i det här extremt goda kollektiv- trafikläget med Globen, eller Isstadion som jag ibland säger fortfarande, Skärmar- brink. Blåsut, Gullmarsplan och så vidare, Tvärbanan och bussarna mot Södertörn

och Tyresö. Och varför är det bra? Jo, därför att det minskar bilberoendet. Det begränsar klimatpåverkan till en del. Det kommer att tillföras strömmar till det här ändå, men att det är så bra kollektivtrafik är ändå en fördel.

När det gäller namnfrågan ska AEG sälja rättigheter till namnet. Detta är vi helt emot. Vi tycker att stockholmarna ska bestämma. Vi tycker att det ska upp i namnberedningen och kommunfullmäktige och så vidare som vi brukar göra när det gäller namnfrågor.

Förslaget är också delvis förändrat. I torsdags på stadsbyggnadsnämndens sammanträde fick vi en muntlig redovisning av hur det ser ut nu. Det är inte alls som på bilderna i ärendet, utan nu har hotellbyggnaden förändrats och ser inte alls likadan ut som på de här bilderna. Det är mycket mer utrymme emellan till exempel. Det som känns mycket tveksamt, tycker jag, är det här kontorshuset som ligger närmare Sofielundsvägen.

Det som också saknas i diskussionerna är överdäckningen av Nynäsvägen. Som det är nu kommer de som bor i närheten på andra sidan vid Pastellvägen få mycket försämrade solförhållanden. Att bygga bra bostäder på de här områdena, ända från Gullmarsplan och ut mot Sofielundsplan och förbi Globen mot Sofielundsvägen och vidare ut mot Skogskyrkogården, skulle vara väldigt bra om man äntligen tog tag i. Den frågan är aktuellare än någonsin.

Klockan går, ser jag. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservationer i kommunstyrelsen. Jag har 16 sekunder kvar, och då hinner jag säga att jag tycker att när det handlar om så här stora pengar så ska man också ha råd att bygga ett litet, litet hus på Skarpnäcks bollplan så att Kärrtorps BK får sitt lilla hus som de är lovade.

Anförande nr 197

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Om man ska få ekonomi i så här stora projekt handlar det om att inte överlasta dem med allting som man önskar sig. Det var nog det som hände när man byggde Globen, och det är det som gör att vi fortfarande lider av just det projektet. Därför är det mycket viktigt att sammanhålla arenafrågan till det som bara handlar om arenan.

Sedan vill jag påpeka för protokollet att vad gäller namnfrågan finns det en reservation att staden har att kunna få ta ställning till den namnsponsring som eventuellt kan bli aktuell. När det gäller det kontorshus som kommer att byggas söder om Globen är det också viktigt, eftersom det gör att vi kan finansiera arenan. Är man som jag oerhört engagerad i att arenan ska bli skatteneutral är det mycket viktigt att se till att exploatera runt arenan så att vi får in pengar i projektet.

Anförande nr 198

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Jag får ställa mig i kön tillsammans alla som tycker att det är jättekul att vi nu tar ännu ett stort steg till förverkligandet av den här nya arenan som kommer att göra Stockholm till en ännu mer attraktiv internationell och nationell evenemangsstad där vi kan ta upp kampen med andra städer och få de stora arrangemangen.

Vi ska självklart få hit de största artisterna, även om den allra största av alla stora artister redan är i området och brukar spela ganska ofta. Jag talar alltså om Bob Dylan. Vi kommer att få stora synergieffekter och god tillgänglighet. Vi har ju bra kollektivtrafik. Det står visst i ärendet att det är sju tunnelbanestationer inom en kilometer. Det var kanske en liten överdrift, men det är i alla fall väldigt många tunnelbanestationer och tvärbanor och bussar som går inom området.

Det blir ett flexibelt ställe som kan användas till olika saker – fotboll, hästhoppning, motorsport och annat. Den blir säker och tillgänglig och belagd med konstgräs, och den uppfyller Uefas och Fifas krav. Det är väldigt bra att man, som Madeleine sade, bygger in incitamentsstrukturer för AEG att fylla arenan med väldigt mycket olika andra arrangemang under väldigt många tillfällen.

När det handlar om vilken roll man har när man pratar är det så att när jag pratade om att moderatgruppen tyckte att Djurgården också skulle spela där var det snarast så att jag som djurgårdare anser det. Men jag tror inte direkt att mina partivänner har något emot att man fyller arenan med väldigt många olika arrangemang. Jag hoppas alltså att många allsvenska lag kommer att spela på den här arenan framöver.

Eftersom Maria nämnde klubbhuset fast det inte tillhör det här ärendet måste jag ändå replikera på det och säga att den frågan naturligtvis måste lösas på något vettigt sätt, och det kommer man att göra. Kanske med något provisorium till att börja med, men den frågan måste man naturligtvis lösa.

Anförande nr 199

M a r i a H a n n ä s (v): Det var glädjande att höra, Billy, att den frågan ska lösas.

Anförande nr 200

B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande, kommunfullmäktige! Jag säger som alla andra: äntligen en ny arena! Jag tycker också att det är skönt att det är kommunen som får bygga den här arenan. Vi var lite oroliga när man från den borgerliga sidan talade om att klubbarna skulle bygga och finansiera den själv. Vi som håller på med sådant här och tittar mycket på det vet ju att kommunen måste ha ett övergripande ansvar. Så det är vi glada för.

Jag tycker att principöverenskommelsen i princip ser väldigt bra ut. Vi är rätt glada för den, men vi är lite skeptiska till de här inkomsterna som man säger sig ska få. Madeleine Sjöstedt sade från talarstolen att det räcker med 45 evenemang och 13 allsvenska matcher gånger 11 000 – det var vad Hammarby drog sist, om de nu ligger i allsvenskan. Det är 125 000 åskådare. Det ska vara grunden för den här arenan.

Jag tror inte riktigt på det, för när det gäller de andra evenemangen har man också Råsunda, som nu tog ett spadtag, att konkurrera med. Man ska konkurrera med Stockholms stadion. Man ska också konkurrera med Djurgårdens arena, för en sådan har ju Madeleine Sjöstedt, Billy Östh och de övriga i den borgerliga majoriteten lovat dem. Det är därför jag tycker att det är konstigt att Billy Östh står här och säger att Djurgården ska spela på det nya stadion, men han har samtidigt lovat Djurgården

en ny arena. Men de kan ju inte spela på två arenor, Billy. Du måste bestämma dig. Jag tycker att du ska jobba för att Djurgården ska spela på den andra arenan, precis som du säger. Då har du dubbelt så många matcher. Försöker du få in flera klubbar där har du en grund att stå på. Det har du inte i dag i ekonomin, och det är det vi ser som de absolut största hoten.

Man drömmer om 40-45 evenemang. Borgarrådet sade att den nya nationalarenan drömmer om 80 evenemang. Det är 80 + 45 evenemang. Så drömmer Stadion om några evenemang, och den nya Djurgårdsarenan drömmer också om evenemang. Hur många världsartister har vi som kan fylla de här?

Jag tror, mina vänner, att vi måste kämpa ihop om att få en arena med fler klubbar och fler evenemang. Stockholms största publika arena är i dag Stockholms stadion som byggdes 1912. Jag tycker att det här är ett bra grepp, men låt oss samsas! Glöm det där löftet till Djurgården.

Jag tycker ni ska gå ur det direkt och säga att ni vill att Djurgården ska spela på den nya arenan. Då tror jag att vi kan börja bygga på en bra intäkt för en ny arena. Då får vi den finansiering som ni drömmer om.

Anförande nr 201

Borgarrådet S a m u e l s s o n (fp): Vad intressant att se Barry Andersson här i talarstolen, för han har en del saker att förklara för oss. Han är ute och pratar oavbrutet i tidningarna om att kalkylen på den här arenan inte går ihop, och det gjorde han nu igen.

För det första undrar jag om det kanske är så att sossarna inte vill ha den här arenan. Så måste man ju tolka dig när du säger att det blir alldeles för många arenor i Stockholm med de du räknar upp. Är det så att ni är mot Stockholmsarenan? I så fall är det tid att säga det nu. Det vore väldigt tråkigt.

För det andra undrar jag vad du grundar det på att ekonomin inte går ihop. Det vore oerhört intressant att veta vilka räntesatser, vilka kapitalkostnader, vilka avskrivningstider, vilka evenemangskostnader och vilka antal evenemang som du känner till och som inte jag känner till och som inte konsulterna i London heller känner till. Det vore jätteintressant.

För det tredje undrar jag: Varför vill inte du ge Djurgården chansen att pröva att de har rätt att få en egen arena? Det vill vi. Vi vill ge den chansen att titta.

Anförande nr 202

B a r r y A n d e r s s o n (s): Man har räknat på 40 evenemang, Madeleine Sjöstedt. Man har inte sagt vilka evenemang det är. Det har inte du heller sagt i den här utredningen, som dessutom är hemlig.

Råsunda vill ha 80 evenemang. De har inte heller specificerat vilka evenemang det är, men jag antar väl att det är något som ligger utanför idrotten. Stadion har också räknat för att finansiera. Det är det som det är räknat på, alltså antalet evenemang.

Det är åskådare som kommer till arenan, det är dem vi ska finansiera det här på. Det är så man ska räkna, och det är det jag har sagt till tidningarna hela tiden. Jag har svårt att tro på den här kalkylen som innebär att man ska dra in dessa 130 miljoner varje år i 40 år för att få det här. Man har ju så många andra arenor att konkurrera med. Det är det jag har sagt, och det är det jag står för. Men självklart vill vi ha arenan, det har vi sagt hela tiden. Tveka inte en sekund om det!

Anförande nr 203

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Barry, jag tror på den här kalkylen. Jag tror på den. Det handlar om att vi har AEG som operatör, ett av världens största och världsomfattande företag. De har varit med och träffat det här avtalet. De kan driva arenor så att de blir ekonomiskt lönsamma.

Det handlar också om att våra revisorer har granskat kalkylerna. Oberoende ekonomer har också tittat på de här kalkylerna, och alla har kommit till slutsatsen att det går ihop. Men självklart, Barry, finns det ingen som kan lämna några garantier om att det verkligen blir så. Grunden är dock lagd, och många oberoende har tittat på det.

När det gäller vilka som ska spela på arenan delar jag uppfattningen att så många fotbollslag som möjligt ska kunna spela där. Det betyder till exempel Hammarby, oavsett om de är i Superettan eller var de är, Djurgården, kanske Brommapojkarna kan spela någon match och varför inte AIK!

Anförande nr 204

B a r r y A n d e r s s o n (s): Härligt, Ulf! Då har vi precis samma uppfattning.

Nu har jag sagt det här så många gånger, och det känns så trist att säga samma saker hela tiden, men det handlar om skatteneutraliteten. Jag tycker inte att man ska lura stockholmarna och säga att nu får vi en arena. En del jublar, de flesta jublar, vi tycker det här är kul som tusan. Men en del tycker att det är för dyrt. Och då säger man att det inte kommer att kosta några pengar. Sedan kommer det ändå att kosta ett antal miljoner, och då säger vi att hoppsan, det blev nog fel.

Därför varnar vi för att vara för optimistiska. Det är därför att vi säger att ni ska skippa löftet till Djurgården om en arena. Då får vi Djurgården hit, och då får arenan en helt annan bärkraft. Det är det jag försöker säga.

Vi är för arenan. Det vill jag säga till Ulf också. Du har inte tvivlat på vad vi på den här sidan tycker om det, men vi ska vara realistiska i bedömningen. Det är det jag begär.

Anförande nr 205

B i l l y Ö s t h (m): Barry, du har tjatat med en viss envishet om att lova ut arenor. Vad vi har lovat Bajen och Djurgården är att vi ska försöka fixa mark så att de kan bygga arenor själva. Staden har gett Djurgården några olika förslag som inte har varit så bra. Jag trodde i och för sig inte att Djurgårdsförvaltningen skulle vara så

styvnackat envisa och säga nej till alla former av arenor på Östermalm. Du tycker kanske att vi ska expropriera den marken, eller något sådant?

Jag hoppas, liksom Ulf, att ett antal lag i Stockholmsregionen kommer att spela på den nya arenan: Bajen, när de förhoppningsvis går upp i allsvenskan igen nästa år, Djurgården och BP kanske och till och med AIK som antyddes. Det är vi inte alls främmande för. Ju fler grejor vi får där desto bättre är det naturligtvis.

Vi tror på experterna, men du, Barry, tror inte alls på de ekonomiska kalkylerna. Vad har du för åsikt om det?

Anförande nr 206

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag har sagt det så många gånger nu, så jag vill inte säga det en gång till. Men det är intressant när du säger att vad ni har lovat är en markanvisning. Jag vet ju vad ni har sagt. Jag kommer att ta fram det lite senare i år så att man ser vad ni verkligen har lovat. Jag tror inte att det stod så på de här lapparna som ni delade ut till Djurgården hösten 2006 när vi skulle gå till val. ”Vi lovar er en markanvisning som ni kan spela på.” Så stod det inte på lapparna. Ni lovade dem ett stadion – det var det ni lovade. Det är det löftet som ni nu måste gå ifrån för att få finansiering på arenan. Det är det jag säger. Det är du också inne på, för du vill ju att de ska spela här på den nya Stockholmsarenan. Men det innebär samtidigt att du frångår det löftet, för du kan väl inte vilja att de ska spela där och samtidigt vilja att de ska bygga ett nytt stadion där ingen ska spela. Så du och jag har samma uppfattning här, och det är bra, men du vågar inte stå för den. Det är det som är synd.

Anförande nr 207

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag faller in i den kör av röster som tycker att det är glädjande att vi i dag tar ett kliv mycket närmare byggandet av den här nya evenemangs- och idrottsarenan i Sveriges största och bästa stad Stockholm. Stockholm behöver den, och därmed behöver Sverige den här arenan.

Det är en arena för både kultur och idrott och som kan husera evenemang både när det snöar och regnar och när solen skiner. Madeleine har beskrivit detta tidigare. Jag kommer inte att gå in på det igen, men vi kommer så klart att noga följa ekonomin i det här. Jag delar den inställning som Barry hade innan. Arenan är viktig, och till hälften kommer den att finansieras av markintäkter. Hur mycket de intäkterna kommer att bli i slutändan vet ingen av oss. Lågkonjunktur är det nu, högkonjunktur är det förhoppningsvis när det säljs.

Däremot finns det en stor risk att vi också kommer att behöva skjuta till andra investeringsmedel. Vi ska se till att dessa investeringsmedel blir så små som möjligt, men det är viktigt att arenan byggs. Jag tycker att vi ska vara ärliga med det.

Jag tycker också att det är bra att arenan byggs i ett kollektivtrafiknära läge. Några har gångavstånd dit, och väldigt många har definitivt gångavstånd till arenan från kanske sju tunnelbanenedgångar – inte sju hållplatser. Det som behövs är övergångar

över Nynäsvägen för att kunna gå till alla dessa tunnelbanenedgångar. De fanns från början men är borttridade nu. Jag hoppas att de snart kommer tillbaka.

Man måste också lösa kommunikationerna till kollektivtrafiklägen lite längre bort, kanske pendeltågsstationer med skyttelbussar eller annat. På något sätt måste kollektivtrafikförsörjningen verkligen fungera i slutändan, och där har vi nog en liten väg att gå i övrigt.

Bara en liten kommentar: Vi ska ha många Stockholmslag i allsvenskan i fotboll. Men tyvärr är det nog så att om Bajen fortsätter att spela i Superettan, vilket några av oss kommer att se till att de inte gör, så kommer de inte att ha råd att spela på den här arenan. Det är ett av problemen. Det är ett problem att Bajen spelar i Superettan, men det är ett ännu större problem att det kanske blir för dyrt.

Vi ska höja upp många Stockholmslag i allsvenskan, men intäkterna på arenan kommer huvudsakligen från annat än från fotbollen.

Bifall till byggandet!

Anförande nr 208

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag vill gärna ta replik om vad det kostar att spela på den nya arenan. Vi har faktiskt ingen aning om det, någon av oss, och det är det som är så finurligt med detta. Det kommer att styras av dem som sköter driften på arenan. De som sköter driften kommer att vara intresserade av att få in pengar för det första, och för det andra av att se till att det lag som man är hälftenägare i har en chans att spela på den här arenan. Det är det som är så finurligt med den här konstruktionen.

Jag skulle tycka att det vore väldigt bra om vi slutade att gå runt och säga att det är så dyrt så att lagen inte har råd att spela på arenan, för det gör ju att det så småningom blir en självuppfyllande profetia.

Vi hoppas att många lag ska kunna tycka att detta är bra och ha råd och vilja att spela på en fantastisk arena som genererar intäkter även för lagen.

Anförande nr 209

Borgarrådet J ä m t i n (s): Det är väl kanske just det som är problemet: Ingen av oss har en aning om detta. Jag hoppas att den här debatten leder till att vi kanske gemensamt kan trycka på dem som ska driva arenan, AEG, för att se till att hyran blir sådan att fler lag har råd att spela på den, men framför allt att olika typer av evenemang faktiskt kan husera på arenan när den väl är byggd.

Anförande nr 210

M a t s B e r g l u n d (mp): Jag vill börja med att yrka bifall till Miljöpartiets reservation, och med det sällar jag mig också till den glädjekör som menar att det är roligt att vi äntligen kommer i hamn med det här jättelånga ärendet. Jag vet inte hur många år och decennier vi har hållit på med det, och nu kan vi äntligen slutföra

ärendet. Miljöpartiet tycker att det är bra att vi bygger den här arenan, och framför allt är det kollektivtrafik nära läget där vi har flera tunnelbanelinjer positivt.

Icke desto mindre har jag några betänkligheter kring arenan så som den är utformad nu, och det handlar om två saker. Dels är det storleken som jag vill problematisera, dels är det inriktningen mot konstgräs.

Storleken är problematisk av tre anledningar: miljöskäl, ekonomiska skäl och idrottsliga skäl. Jag tycker att den är något stor. Miljöskälen handlar om att vi får en väldigt stor, massiv byggnadskropp som kommer att dominera stadsbilden på ett kanske negativt sätt. Minskar man arenan kommer byggnaden att bli lättare och kanske också möjligen lättare att förskjuta på det sätt som Miljöpartiet vill så att den överdäcker Nynäsvägen. Därmed skulle man skapa mindre buller, och det blir en minskad barriäreffekt från Nynäsvägen. Man kanske också kan rädda något av parken.

De ekonomiska skälen har varit uppe här tidigare. I dagens Svenska dagbladet kan man läsa en stor artikel. Rubriken är "Expert varnar för glädjekalkyl". Publiken räcker inte till, står det.

Det är ju så, trots allt, att om ekonomin inte fungerar blir det i slutändan staden som kommer att få ta den smällen.

När det gäller det sportsliga kommer en arena för 30 000 personer förmodligen aldrig att bli slutsåld, möjligen till ett derby om året. Jag tycker inte att det är riktigt försvarbart. Fansen vill ha en mindre arena, och jag tycker att man ska titta lite mer på arenorna i Malmö och Göteborg som har anlagts nyligen. De har storleksordningen 19 000-21 000 personer. De blev också betydligt billigare.

Om jag hinner med att prata lite om det här med gräskvalitet så tycker jag av sportsliga skäl att vi i Stockholm bör ha en arena med naturgräs. De står i ärendet att Uefa och Fifa har förespråket konstgräs och att konstgräset är tillräckligt bra.

Det är inte riktigt så. Både Malmö och Göteborg har naturgräs på sina arenor, och det tycker jag faktiskt att vi ska ha i Stockholm också.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 211

U l f F r i d e b ä c k (fp): Mats Berglund! Det är en missuppfattning om du tror att Stockholmsarenan bara är en fotbollsarena. Det är inte alls så, utan de stora evenemangen blir ju konserter och andra evenemang som ridsport och annan idrott. Arenan är anpassad till annat och mer än fotboll.

Vi har valt 30 000, och det handlar mycket om att kunna få internationella matcher. Då krävs 30 001 åskådare för att arenan ska vara godkänd av Uefa, det europeiska fotbollsförbundet. Det är alltså jättenödvändigt.

Som vi har sagt flera gånger är det ingen glädjekalkyl, det här, utan de här kalkylerna har oberoende ekonomer också granskat. Våra egna revisorer har granskat och alla har kommit fram till samma sak, det vill säga att kalkylerna håller.

Anförande nr 212

M a t s B e r g l u n d (mp): Självklart är det så att vi också ska ha konserter och annat i den här arenan, och som det nu är planerat har vi 30 000 sittande åskådare för fotbollsmatcher och andra sporter och 40 000 för konserter. Man får plats med mycket folk. Även om man minskar läktarna något kommer planytan att vara relativt stor, så man minskar procentuellt sett inte lika mycket för konserter. Det kommer ändå att bli en stor arena.

Som Billy Östh tidigare var inne på så har vi redan den störste av dem alla här – Bob Dylan. Han skulle faktiskt må bättre av att lira på lite mindre arenor. Det är jag övertygad om. Jag har sett honom på Globen några gånger.

När det gäller internationella evenemang är det inte så många, och dessutom ser vi i Stockholm att de internationella fotbollsmatcherna snarare drar mindre publik än de allsvenska matcherna, vilket är ett problem. De allsvenska lagen går inte särskilt långt.

Anförande nr 213

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag hade bara en synpunkt om konstgräset, Mats. Målsättningen är att det ska spelas en massa matcher här, och jag tror att om man ska få in hyrorna så bär det sig inte att spela kanske 45 matcher på konstgräs och dessutom ha en rad evenemang här. Om man ska ha vanligt gräs kan den bara användas på sommarhalvåret. Meningen är ju att den ska användas hela året. För att det ska gå ihop måste man ha konstgräs. Jag tror på den idén. Jag tror att Fifa och de andra fotbollsförbunden kommer att göra det här med konstgräs till en stor grej, annars dör fotbollen i de här länderna som behöver det. Men för att få finansieringen att gå ihop så tror vi att man måste välja konstgräs.

Anförande nr 214

M a t s B e r g l u n d (mp): Jag hann inte riktigt utveckla resonemanget om konstgräs, så tack för att jag får en minut till för att göra det.

Vad Fifa och Uefa menar tror jag inte är den typ av konstgräs som man har till exempel i Borås och Gävle utan snarare den typen som man har i England och Italien, alltså något slags hybridgräs där 95 procent av gräsmattan är naturgräs och resten konstgräs som hjälper gräsrötterna att rota sig och också grässtråna att bli fastare. Det kräver stor planering.

Anförande nr 215

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker inte ge mig in i diskussionen om konstgräsplan. Jag har sett effekterna av det tillräckligt när

jag har stått vid planen när barnbarnen har spelat fotbollen och kommit med allt det här svarta på skorna. Konstgräs är ändå bra!

Jag säger som så många redan har sagt: Det är väldigt roligt att vi i dag kan fatta det här beslutet efter många turer som egentligen började med en diskussion om upprustning av Söderstadion till förslag på arena i Bajenland som det hette på den tiden. Vi kristdemokrater var också inne på ett förslag att lägga arenan ute i Akalla. Där fanns det också god infrastruktur, och vi tänkte att ett statusprojekt därute skulle vara bra. Det handlade inte bara om arena utan också om bostäder och affärliv.

Men nu har vi landat i Globenområdet. Det är nära för mig. Jag kan gå. Men jag möter också en del tankar bland grannarna runt omkring. De är lite oroliga för parkeringsförhållandena, så det får vi naturligtvis noggrant följa upp, även om det också, förutom kollektivtrafiken med både t-bana, tvärspårväg och bussar, här kommer att finnas parkeringsmöjligheter för den som vill ta bilen.

Att Stockholm behöver en arena har vi som sagt var kommit fram till och är överens om. Stockholm kan därmed också jämföra sig med storstäder runt om i världen. Att vi dessutom har en aktör med på banan som har stor erfarenhet av arenor runt om i världen gör inte saken mindre säker, tvärtom.

Den här arenan kommer att öka attraktiviteten för Stockholm som en evenemangs- och besöksstad. Vi är redan långt framme på det området, men jag tror att arenan vid Globen ytterligare kommer att påverka den delen för Sverige och för Stockholm i synnerhet.

Det är en viktig arena som vi nu tar beslut om. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 216

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande, fullmäktige! Stockholm är en huvudstad i världsklass. Befolkningen ökar varje år. Allt fler söker sig till vår vackra stad. För att stärka Stockholm som evenemangs- och idrottsstad och för att det verkligen behövs en ny, säker och modern familjearena för alla stockholmare ska vi nu bygga Stockholmsarenan.

Arenan kommer som sagt att byggas i Globenområdet som redan i dag är det ledande evenemangsområdet i Sverige. Landmärket, den fantastiska Globen, har i år fyllt 20 år, och nu är det dags att gå vidare med en ny och spännande arena – en arena för såväl fotboll, annan idrott, konserter som häst- och motorsport.

Arenan som är ritad av White Arkitekter i Stockholm får en publikkapacitet vid fotboll på ca 30 000 personer och 40 000 vid konserter. Utformningen blir lätt asymmetrisk, och det kommer att bli ett skjutbart tak, vilket möjliggör evenemang året runt.

Den totala projektkostnaden beräknas till ca 2,4 miljarder kronor, och det kommer att finansieras dels genom försäljning av mark bland annat vid nuvarande Söderstadion, dels av hyresintäkter från operatören AEG samt, vilket inte har nämnts förut här i

kväll, att fullmäktige redan år 2000 anslog pengar för upprustning av nuvarande Söderstadion, och de pengarna ska man också ta i anspråk. Det har nu hunnit bli 250 miljoner kronor.

Operatören AEG driver inte bara anläggningar i Globenområdet, vilket i sig är väldigt bra, utan är också världens största aktör på att driva och utveckla evenemang på arenor. Därmed menar jag att det finns alla förutsättningar för att Stockholmsarenan kommer att vara fylld av världsartister och idrottsevenemang.

Ordförande! Min förhoppning är också att Stockholmsarenan blir ett fotbollscentrum där många Stockholmslag kommer att spela: Hammarby, Djurgården, Brommapojkarna och kanske till och med ett Solnalag får plats där. Jag tänker förstås på AIK.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 217

B a r r y A n d e r s s o n (s): Ordförande! Jag har bara en väldigt kort fråga till Ulf: Delar du också uppfattningen att Djurgården ska spela där? Innebär det att inte heller du tycker att Djurgården ska ha någon egen arena? Du säger ju att Djurgården "förhoppningsvis" ska spela här.

Anförande nr 218

U l f F r i d e b ä c k (fp): Barry Andersson känner väl till att det pågår ett arbete inom staden där staden har åtagit sig att hjälpa till och skaffa mark till en fotbollsarena åt Djurgården. Men min förhoppning är som jag sade att så många lag som möjligt ska kunna spela på den här nya fina anläggningen som vi bygger.

Anförande nr 219

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att det är bra att Stockholm bygger en ny fotbollsarena. Debatten kring byggandet av en ny arena har pågått länge och utmynnar i dag i ett genomförandebeslut.

Det som vi är kritiska till i det här ärendet är de ekonomiska kalkylerna som är väldigt optimistiskt beräknade. Det är många "om" som måste bli verklighet för att kalkylen över huvud taget ska gå ihop: Om ett allsvenskt lag huserar i arenan. Om markförsäljningar inbringar de intäkter man räknar med. Om det blir tillräckligt många evenemang. Och så vidare.

Sjöstedt sade att 40 evenemang skulle vara ekonomiskt försvarbart. Samtidigt nämnde hon att i Solna bygger man en mer gigantisk arena. Det säger sig självt att det är inflation i nya arenabyggen och att de kommer att konkurrera med varandra. De kommer att konkurrera om att arrangera diverse evenemang som kommer att äga rum i staden.

Ordförande! Vi finner det väldigt märkligt att högeralliansen väljer att äventyra 2,4 miljarder i skattepengar samtidigt som de väljer att rasera och riva ett klassiskt bad i

Stockholm, Aspudsbadet, som, vilket kan nämnas i sammanhanget, skulle ha kunnat räddas med kaffepengar. Snacka om prioriteringar!

I valet 2006 lovade Folkpartiet att bygga två arenor. Efter valsegern modifierade de sitt vallöfte, vilket inte är helt ovanligt när det gäller högeralliansen. Vi kan bara se på jobbgarantin som också har blivit väldigt modifierad.

Man hävdade också att staden skulle bereda mark medan klubbarna skulle stå för kostnaderna, men i det här ärendet kan jag inte se att en enda krona kommer att medfinansieras av de fotbollsklubbar som i dag finns i allsvenskan och Superettan.

Vi tycker inte heller att det lämpligt att arenan namnges kommersiellt, utan geografisk eller sportslig koppling till platsen. Det offentliga rummet måste skonas från överkommersialisering.

Därmed, ordförande, yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 220

U l f F r i d e b ä c k (fp): Mehdi pratar om att vi äventyrar ekonomin med det här förslaget och att det är en orealistisk kalkyl. Jag vill påstå att så är inte fallet. Vi får in pengar genom att i första hand försälja den mark som i dag finns runt Söderstadion. Vi kalkylerar i dagsläget med ca 1,2 miljarder kronor där. 250 miljoner har vi redan anslagit år 2000 här i fullmäktige för upprustning av nuvarande Söderstadion, vilket inte har blivit av. Dessutom får vi in x antal miljoner genom samarbetet och operatörsavtalet med AEG, vilket är ett av världens ledande evenemangsföretag. De har slutit det här avtalet med oss. De har stor erfarenhet av att driva arenor i hela världen. De skulle aldrig skriva på ett sådant här avtal om de inte trodde på det.

Anförande nr 221

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! De här pengarna trollar ni inte fram, Ulf Fridebäck, utan ni tar fram dem genom att sälja stadens egendomar. Så är det ju.

AEG som har ingått avtal med staden för att så småningom driva anläggning har inte riskerat en enda skattekrona, till skillnad från staden som totalt kommer att investera 2,4 miljarder kronor i det här projektet.

När man läser kalkylerna ser man att driftsnettot kommer att gå plus först sju år senare. Ytterligare 15 år senare kommer det att gå med överskott. Globen är ett exempel som nämndes tidigare i debatten. Globen går fortfarande med förlust, Ulf Fridebäck. De här pengarna som ni säger att ni ska finansiera projektet med är ändå stadens pengar och stadens egendomar.

Anförande nr 222

B i l l y Ö s t h (m): Vänsterpartiet och ekonomiska kalkyler verkar inte riktigt gå ihop. Finns det ett antal oberoende experter som har räknat på det här och tror på att kalkylerna är vettiga, då måste vi tro på dem.

Sedan kan förstås kalkyler alltid slå fel. Det vet man inte förrän efteråt, men vi litar på de här experterna, och vi tror att den här finansieringen är vettig. Vi säljer markanvisningar och en del andra saker. Men i ditt anförande, där du gick igenom halva stadens verksamheter, verkar det som att du inte riktigt vill bygga den här arenan. Vill du det? Man börjar betvivla det.

Anförande nr 223

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vi har ingenting emot att en arena byggs. Däremot tycker vi att det borde krävas ärlighet av styrande majoritet när de ger sig in i de här stora projekten. I valpropagandan sade de minsann att de skulle bygga två arenor. Sedan landar det i att de skulle bereda mark och klubbarna skulle stå för kostnaderna. Nu är det vi som ska betala och klubbarna ska hyra, och förhoppningsvis ska vi inte förlora några pengar.

Jag ska bara nämna ett exempel med era kalkyler. För något år sedan när vi fattade inriktningsbeslut i den här salen beräknade vi att intäkterna av markförsäljningarna skulle inbringa 300 miljoner kronor mer än vad de är värda i dag. Det är stora pengar, och vem hade för ett år sedan trott att det skulle vara 300 miljoner mindre i intäkter i dag?

Anförande nr 224

J a r i V i s s h e d (s): Ordförande, fullmäktige! Äntligen! Det här är ett mycket glädjande beslut, och det är ett viktigt beslut för den fortsatta satsningen på Stockholm som idrotts- och evenemangsstad.

Annars var väl vi som ville ha en arena lite oroliga i början, efter alliansens inledande deklarationer och vallöften. Ni sade att klubbarna själva skulle bygga och driva arenorna. Med den inställningen var risken uppenbar att det inte skulle bli någon ny arena. För att ro i land ett sådant här stort projekt krävs det ett betydande åtagande från stadens sida, och jag är glad att majoriteten har omprövat sin politik i den delen och att vi nu kan få till en ny arena.

Sedan sägs det i det är ärendet att ytterligare lag som spelar på arenan inte ökar kostnaderna. Däremot ökar intäkterna, och ytterligare intäkter mår väl inte det här projektet dåligt av.

Jag vill därmed yrka bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 225

M a t s B e r g l u n d (mp): Trots Barrys replik hann jag ändå inte riktigt avsluta det här intressanta resonemanget om gräskvalitet som jag tänker avsluta nu.

Det står i ärendet på s. 126 att en fotbollsplan med konstgräs ska anläggas. Så står det hänvisningar till Uefa och Fifa och så vidare. Det är där jag tror att det föreligger en liten missuppfattning. Det står också att konstgräsen numer är av god kvalitet. Det står också att ovanpå denna konstgräsplan kan vid eventuellt behov en naturgräsplan anläggas tillfälligt.

Det tycker jag är bra. Det lämnar en öppning för naturgräsplan, och jag tycker att vi ska ta den öppningen. Trots allt är det så att naturgräs eller hybridgräs som jag förespråkar än så länge är ett mycket bättre underlag att spela fotboll på än konstgräs.

Man kan tycka att det här är en liten detalj i ärendet, men det är sportsligt sett en stor fråga. Vad gäller planläggningen gäller det att vara ute i god tid och fundera på det här med naturgräs. Det kräver nämligen en del av arenan, till exempel att underlaget, alltså jordmånen under gräset, ska vara tillräckligt bra. Det krävs att man funderar på vilken gräsblandning vi ska ha för att den ska tåla Stockholms klimatzon. Det krävs också att öppningen uppåt är tillräckligt stor så att det kommer in solljus. Med det här skjutbara taket misstänker man att det blir väldigt svårt. Det kommer att bli lite som på Råsunda som under alla år har haft en solsida och en skuggsida och där skuggsidan inte erbjuder speciellt bra fotboll.

Jag har en minut kvar, och då kan jag återigen påpeka det här med den ekonomiska sidan. Vi hör flera från majoriteten tala sig varma för de här kalkylerna, men trots alla kalkyler – och det säger ni också – finns det en risk. Jag vill påpeka att den risken minskar betydligt med en mindre och billigare arena. Det blir en minskad risk samtidigt som det idrottsliga vinner. Det är nämligen inte roligt att spela för halvtomma läktare. AIK har flera gånger sagt att de eventuellt inte kommer att spela på den nya nationalarenan, eftersom den är för stor. I Göteborg och Malmö var fansen och klubbarna väldigt tydliga med att en arena för 30 000 åskådare är alldeles för stor. Samma sak gäller i Stockholm.

Anförande nr 226

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Återigen, Mats Berglund: Det är inte så att den nya Stockholmsarenan enbart ska vara en fotbollsarena, utan den byggs också för andra evenemang, det vill säga konserter, hästsport, ridsport, kanske en hockeymatch i samband med invigningen av VM 2013. Det är inte bara fotboll, utan det är mycket annat.

Ett annat problem med naturgräs är att eftersom det ska vara skjutbart tak på arenan är det svårt för gräset att växa. Du vet ju att det krävs sol och ljus för att det ska växa och växa bra. Konstgräs har vi på några arenor i Sverige, exempelvis nere i Borås. En del lag gillar det, en del gillar det inte, men konstgräs utvecklas oerhört mycket.

Anförande nr 227

M a t s B e r g l u n d (mp): Det där med kulturevenemang, konserter och sådant svarade jag på tidigare. Det blir inte så stor skillnad om man minskar antalet platser på läktarna. Det är en väldigt stor del av åskådarna som kan vara på planen.

Jag vet inte hur mycket publik hästsport drar. Får vi möjligen en hockeymatch 2013 tycker jag inte att det motiverar de ökade kostnaderna och framför allt de problem som klubbblagen får när de måste spela inför tomma läktare. Jag tror att den här arenan kommer att bli mycket mer attraktiv för till exempel Djurgården om den är lite mindre.

Anförande nr 228

B a r r y A n d e r s s o n (s): Det är så här, Mats Berglund, att alla bra fotbollslag kan spela bra fotboll på alla underlag. Det gör mitt lag i alla fall. De spelar lika bra var man än spelar, så det har ingen betydelse.

Jag tror att Bob Dylan gör sig lika bra på konstgräs. Han gör sig ju egentligen bättre på vinyl än live. Den enda anledningen jag kan tänka mig att välja naturgräs är om vi skulle få världens näst största evenemang, VM i fotboll. Då skulle man kunna göra det här tillfälligt, men annars tror jag tyvärr att konstgräs är en förutsättning för att lyckas ekonomiskt.

Anförande nr 229

M a t s B e r g l u n d (mp): Självklart gör sig Bob Dylan bättre på vinyl än live. Han är inte så spirituell. Men jag vill därför mena att Bob Dylan gör sig bättre på klubbspelningar, till exempel på Debaser Medis, än i Globen eller på den nya Stockholmsarenan. Det gäller ganska många artister. De här jättekonsserterna vet jag för det första inte om vi kan få till Stockholm trots allt. De är heller inte tillräckligt många för att det ska bära den här arenan.

Problemet med en arena för 30 000 personer är att det blir ett slags mellanposition. Det är ingen jättestor arena. Den räcker inte till ett fotbolls-VM – knappt till ett EM. Dessutom får vi tyvärr inget fotbolls-VM. Jag skulle önska att vi får det, men jag tror knappast ens att vi kan få ett EM nu längre. I Schweiz nu senast tog de minsta arenorna 30 000, men det krävs också ett antal 50 000-arenor för att få ett fotbolls-EM, tyvärr.

Anförande nr 230

M e h d i O g u z s o y (v): Högeralliansen har som bekant lovat bygga en arena till Djurgården och en åt Hammarby. Hammarbys problem löser vi i dag.

Jag vill ställa en fråga till Madeleine Sjöstedt. Vad tänker du sälja för att finansiera en arena åt Djurgården som du har lovat dem?

Sedan sade du att staden delar risker med AEG som kommer att stå för driften av den nya arenan. Jag vill gärna höra hur avtalet med AEG ser ut. Är avtalet bindande? Hur många år sträcker det sig? Kan de bli skadeståndsskyldiga om vi bryter avtalet för att vi anser att AEG inte lever upp till det de lovat? Jag skulle gärna vilja ha svar på de här frågorna.

En sista fråga: Pondera att det byggs en arena i liknande klass åt Djurgården också. Hur kommer det att påverka? Blir det inte för många arenor? Blir det inte för hård

konkurrens? Det finns trots allt en gräns för hur många evenemang den här staden kan arrangera.

Anförande nr 231

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Mehdi! Det är på det viset, och det har framkommit tidigare i debatten, att vi från den här sidan inte alls har lovat att bygga arenor till alla de här fotbollslagen. Vad vi har lovat är att hjälpa till att anskaffa mark till de här föreningarna så att de själva kan få bygga och driva arenorna. Det är upp till dem. Det är vad vi har lovat.

När det gäller avtalet så framgår det av handlingarna. Det står så här: Avtalet är hemligt men finns för kommunfullmäktiges ledamöter att ta del av på Stockholms stadshus AB.

Det antar jag väl att du har gjort inför den här debatten.

Anförande nr 232

M e h d i O g u z s o y (v): Ulf Fridebäck! Man kunde inte se inför valet när ni lovade två arenor att det skulle begränsa sig till markanvisning till de här klubbarna. Det är viktigt att vi är ärliga mot väljarna. När man lovar något måste man hålla det. Men vi är som sagt var luttrade vad gäller vallöften som har avgetts av er och som sedan modifierats kraftigt, så det är inget förvånande.

Vad gäller det hemliga avtalet har jag tyvärr inte haft tid att ta del av det. Det ska bli intressant att se vad som står i det.

Anförande nr 233

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag var apostroferad med namn, så jag vill svara på det här.

När det gäller avtalet tycker jag att Mehdi Oguzsoy ska gå upp och titta på det. Vad det innebär i runda slängar när man säger att man delar riskerna är att ett kommersiellt bolag som AEG måste gå med vinst, annars måste de avskeda folk. Här i staden kan vi låta saker gå med förlust, och så går vi till skattebetalarna och säger hopp-sansa, vi tar ut mer pengar. Ett vanligt bolag kan inte göra det, och det gör att man måste gå med vinst.

Det gör i sin tur att det krävs att de första pengarna av vinsterna som tas in på arenan går till Stockholms stad ända tills vi har fått de pengar vi behöver för att finansiera arenan varje år – nästan hela delen av de pengarna i olika trappor.

Det betyder att det finns ett enormt incitament för AEG att se till att staden får sina pengar, för först när staden fått sina pengar kommer de att gå med vinst, och går de inte med vinst går de i konkurs. Det skiljer stad från företag.

Anförande nr 234

M e h d i O g u z s o y (v): Jag fick tyvärr inget svar på min fråga, Madeleine Sjöstedt. Staden investerar 2,4 miljarder kronor, och du hävdar i ditt inledningsanförande i den här talarstolen att staden kommer att dela riskerna med AEG som kommer att stå för driften. Nu säger du något helt annat. Det är ett väldigt obegripligt och förvirrat svar jag får från dig.

Jag undrar hur långt det här avtalet med AEG sträcker sig. Är det bindande? Om de drar sig ur det här avtalet, kommer staden att kunna ställa dem inför skadeståndskrav då? Det är mina frågor som jag tyvärr inte fick svar på.

Anförande nr 235

B i l l y Ö s t h (m): Man blir rätt trött på det här snacket om att vi skulle ha lovat färdigbyggda arenor till vartenda lag i Stockholm.

Vi har lovat att ställa mark till förfogande vilket Ulf och flera andra också har sagt.

Det här med att Stockholmsarenan ska vara en Bajenarena är ju kvalificerat – ja, det är väl fel att säga så. Jag tänkte använda ett kraftigare ord, men det ska man inte göra i talarstolen. Det är inte en arena för Bajen! Det är inte en arena för något fotbollslag, utan det är en arena för stockholmarna där förhoppningsvis flera allsvenska fotbollslag ska kunna spela fotboll – och allt annat.

Anförande nr 236

M e h d i O g u z s o y (v): Jag tycker att budskapet i valet glasklart: Ni skulle se till att båda klubbarna fick var sin arena. Det var så de flesta stockholmare uppfattade era vallöften.

Nu har ni modifierat det, och som sagt, vi är luttrade när det gäller vallöften som har modifierats många gånger i den här fullmäktigesalen.

Jag fick tyvärr inte svar på de frågor jag ställde, och det här med att staden delar riskerna med driftsbolaget AEG när staden ensam går in med 2,4 miljarder kronor låter väldigt konstigt.